ISSN 0351-6407

VESTNIK

POMURJE 2007

Pred Jakobom tri dni lepo, rž v redu dozorela bo.

Vreme

Jasno bo in izjemno vroče.

Murska Sobota, 19. julij 2007, leto LIX, št. 29, odgovorni urednik Janez Votek, cena 1,29 evra

Foto: N. J.

STR. 9

Nejevolja radgonskih vrtičkarjev

Na območju, kjer so zdaj vrtovi, bodo uredili park

Odgovorni na občini pa vrtičkarjem zagotavljajo, da bodo dobili nadomestne vrtove

Foto: J. Z.

STR. 3

Ovadeni Cipot bo tožil Triglav?

STR. 23

Dvajsetletnica Tadeja Puhar iz Veržeja se je udeležila vojaškega tabora MORS in mladi

O počitnicah malo drugače

Foto: N. J.

STR. 12

Darja Senčur Peček nova doktorica pravnih ved

O tem, zakaj direktor ne more biti delavec

Nepreslišano

Otroci v svoji razposajenosti še ne vedo, da kopanje v neznosni vročini ni le zabavno, ampak tudi potrebno. Zato iz potrebe po hlajenju javna kopališča sodijo k poletju, enako kot večerne zabave. K brezskrbnemu poletju pa sodi tudi nadzor kakovosti kopaliških vod. Visoke temperature grejejo tudi njih.

STR. 3 – Ena noč spanja več v Pomurju

Število vozil se ni zmanjšalo

Bodo uvedli vinjete za tovornjake?

STR. 4 – Gradnja glasbene šole se bo nadaljevala

Denar iz proračuna, za opremo ga ni

Dogovor z navezo stanovanjskega objekta?

STR. 10 – V mursko-soboški škofiji tri duhovniška posvečenja

Pomurski novomašniki Simon, Boris in Aleš

Novomašniki bodo kaplani v Črenšovcih, Turnišču, Murski Soboti in Gornji Radgoni

STR. 11 – Arhitekt v Ljubljani, Pragi in na Dunaju. In v Prekmurju.

Plečnik je na simbolni ravni poslovenil Prekmurje

STR. 16 – *Drobne* trgovine na drobno so vpete v vaško življenje (I.)

»Mi naše Jožice ne zapustimo!«

Kupšinska Jožica in tešanovski Stanko iz Potrošnikove šole, trnjska *mala rezerva* za vsak dan

SONCHEK.com
Obišči Sonček, obišči svet!
KRETA

NAROČNIK

Dati govor

Govori so za to, da vznemirjajo, prebujajo, naravnajo v svobodo in človeka pretresejo do obisti. Dobri govori osvobodijo v krč stisnjene misli, jim strejo okovje zadržanosti in jih pripeljejo do govorjenja. Govori so orodje, s katerim je mogoče pogledati v preteklost in izbrati dogodke, s katerimi se je dopolnjeval nedopolnjeni svet, ošvrkniti družbeno klimo in se ozreti v prihodnost. Videnje prihodnosti pa je vizionarstvo in prvina politike. Kadar je nosilec politične oblasti ne vplete v govor, izpade, kot da je nima, s tem pa se izneveri svojemu poslanstvu.

Pozvani, da govorijo s tem, da ljudstvu ne dajo govora, izgubljajo priložnost. Govorjenje o časnosti, o zdajšnjih dogodkih druženja, ki da so priložnost za pogovor in dogovor, ljudi pušča nepotešene v potrebi osvobajanja misli. Te ostanejo zaskočene in čakajo na novo priložnost. Na nekoga, ki bo dal in ne le imel govor.

Majda Horvat

Ena noč spanja več v Pomurju

Število vozil se ni zmanjšalo

Bodo uvedli vinjete za tovornjake?

Člani odbora za spremljanje izgradnje avtoceste so po zapori ceste, ki je bila konec junija, ponovno zasedali in pregledali prve rezultate. »Zapora je bila dobro sprejeta,« je povedal predsednik odbora Anton Kampuš, »tako med ljudmi kot tudi avtoprevozniki, čeprav so nekateri menili, da je bila petminutna prekratka.«

Kot so še enkrat pojasnili, so se odločili za petminutno zaporo zaradi tega: »Ker smo želeli dati možnost ministrstvom, da pripravijo ukrepe, ki bodo podprli sklep odbora, da bomo v Dolgi vasi v enem mesecu našteli manj kot 100 tisoč tovornjakov. Menimo, da so odzivi ljudi pozitivni, sobota brez tovornjakov je torej naletela na ugoden odmev in ljudje v Pomurju imajo sedaj vsaj eno noč spanja več,« je pojasnil Kampuš.

Sicer pa naj bi izvajali poostrene kontrole nad tovornjaki vsak drugi dan, policija naj bi poostrila nadzor nad parkiranjem tovornih vozil na avtobusnih postajah in zasebnih zemljiščih.

Se je torej promet kaj zmanjšal?

Predstavnik prometnega ministrstva Gregor Ficko je povedal, da so zadovoljni s sprejetimi uredbami in da so na neki način zajezile trend naraščanja: »Po meritvah, ki jih izvaja direkcija, trend rahlo upada. Seveda je zaenkrat še prezgodaj govoriti, saj je to lahko tudi posledica počitniških mesecev. Ali bodo ukrepi, ki jih izvajajo na podlagi sprejete uredbe policija in druge inšpekcijske službe, v tem trenutku zadostovali ali bo treba poseči po še radikalnejših ukrepih, bo jasno šele jeseni. Žal jih razen pospešene izgradnje avtoceste niti ni kaj dosti v zalogi.«

Izgradnja slednje poteka po načrtu in Ficko predvideva, da bi lahko krak od Beltinec do Lendave predali namenu prihodnje leto avgusta, odsek od Spodnje Senarske do Vučje vasi pa konec leta, saj je gradnja na tem delu najzahtevnejša.

Vinjeta za tovornjake višja od 50 evrov?

Na ministrstvu pa že razmišljajo, kaj se bo zgodilo, če ukrepi, ki se izvajajo, ne bodo pomagali: »Najprej mora biti seveda sprejet zakon o cestnini, ki je že v pripravi. Novela bo dopuščala uvedbo vinjete v primerih, kot je cesta G-1/3. Natančno smo analizirali, kako izvesti uvedbo teh vinjet. Mogoče jih bo prodajati le na vhodno-izhodnem mestu iz države in tukaj se pojavljajo težave. Klasificirati bomo [illegible] mer vozila, ki ne bodo pre[illegible] meje,« je povedal Ficko. Do [illegible] gre za številne tehnične pod[illegible] zakonske podlage: »Ena [illegible] bi se takoj za cestninskim p[illegible] Dolga vas postavila mitnica, [illegible] dajali vinjete, saj je ta vozila iz [illegible] razloga mogoče zajeti le na [illegible] stu. Postavlja se vprašanje, [illegible] mi vozili, ki ne pridejo do me[illegible] gredo do Murske Sobote [illegible] v notranjosti Slovenije. Pazi[illegible] da se vozila zaradi cestnine [illegible] preusmerjati na druge prome[illegible] primer naprej proti Hodo[illegible] bi morala biti vinjeta tako draga, [illegible] težkim tovornim vozilom [illegible] lo več voziti tukaj, ampak bi [illegible] za uporaba avtoceste v Avstriji.« O[illegible] vinjete zaenkrat še niso go[illegible] je omenil Ficko, bi morala s[illegible] 50 evrov.

V ponedeljek delili maturitetna spričevala in pohvale najboljšim

Sara Bojnec s 34 točkami

Pri poklicni maturi v Pomurju najuspešnejša Maja Broder in Darijan Zorko

16. julija zvečer so dijaki prejeli maturitetna spričevala in nekateri so bili vse do tega dne v negotovosti, ali se bodo lahko vpisali na želeno fakulteto. K letošnjemu spomladanskemu roku splošne mature se je na 88 šolah po Sloveniji prijavilo skupno 11.233 kandidatov, izpitov pa se je udeležilo 9.773 kandidatov, ki so opravljali splošno maturo iz 35 maturitetnih predmetov, izvedenih pa je bilo 49.497 izpitov. Od 8.256 kandidatov, ki so uspešno končali četrti letnik gimnazije, jih je izpite uspešno opravilo 7.649 ali 92,65 odstotka, neuspešnih pa je bilo 607 dijakov.

Najboljši učni uspeh na splošni maturi je 34 točk. Dosežejo ga kandidati, ki so izbrali dva predmeta na višji zahtevnostni stopnji in so pri vseh maturitetnih predmetih dosegli odličen uspeh. Od 49 kandidatov z najboljšim uspehom ga je iz Pomurja dosegla le ena kandidatka, in sicer je to maturantka ljutomerske gimnazije **Sara Bojnec.** Izstopajo tudi dijaki, ki so dosegli 100-odstotkov možnih točk pri matematiki (Sandra Domanjko, Patricija Flisar, Štefan Hren in Mateja Varga iz ljutomerske gimnazije ter Anita Kokol in Nataša Šalamon iz murskosoboške). Miha Emerik Habič pa je dosegel 99 odstotkov točk na višji ravni angleščine.

Na **Ekonomski gimnaziji Murska Sobota** je splošno maturo opravljalo 24 kandidatov, opravilo pa jo je 17, maturitetni tečaj pa je opravljalo sedem kandidatov, uspešnih jih je bilo pet. Na **Gimnaziji Murska Sobota** je maturo uspešno opravilo 94 odstotkov kandidatov, pet jih je doseglo 29 točk, imajo pa dva zlata maturanta, in sicer sta to **Denis Čahuk in Monika Horvat.**

Na **Dvojezični srednji šoli Lendava** je splošno maturo opravljalo 25 dijakov, 19 dijakov jo je opravilo uspešno; maturitetni tečaj so od devetih uspešno opravili trije, njihova zlata maturantka pa je letos **Tina Vuri.**

V jesenskem roku lahko po novem maturitetne ocene izboljšajo ali v celoti opravljajo maturo, prijaviti pa se morajo do 28. julija.

Najuspešnejša je bila po beri zlatih maturantov ljutomerska gimnazija. Splošno maturo je v spomladanskem roku opravljajo 149 dijakov in vsi razen dveh so jo tudi uspešno končali. Kar sedem maturantov je doseglo prag 30 točk, torej so zlati maturanti. To so: **Vesna Mlinarič z Razkrižja, Barbara Horvat iz Velike Polane, Marko Štrakl iz Ljutomera, Sara Bojnec iz Murske Sobote, Eva Rožman s Spodnjega Kamenščaka, Miha Emerik Habič iz Murske Sobote in Katja Režonja iz Turnišča. Sara Bojnec je edina iz Pomurja dosegla najvišje možno število točk.**

Zlate maturante bo sprejel tudi minister Milan Zver.

Bernarda B. Peček

V gornjeradgonski in apaški občini končali delitveno bilanco

Razdelitev je bila pravična

Obe občini bosta sodelovali tudi v prihodnje

Potem ko sta občinska sveta v Gornji Radgoni in Apačah soglasno potrdila delitev premoženja, sta to formalno opravila še apaški župan dr. Darko Anželj in gornjeradgonski župan Anton Kampuš. Da so premoženje nekdanje skupne občine lahko kar najbolj pravično razdelili, je bilo veliko dela in pogovorov, po mnenju obeh županov pa prav zaradi dobrega sodelovanja pri tem ni bilo večjih težav.

Pri splošnem delitvenem ključu so upoštevali število prebivalcev v posamezni občini in tako je pripadlo radgonski 70,28 in apaški občini 29,72 odstotka nekdanjega skupnega finančnega premoženja, nepremično premoženje pa je pripadlo občini, v kateri je. Splošni delitveni ključ so upoštevali tudi pri delitvi ustanoviteljskih pravic v ustanovah, ki delujejo za obe občini, načrtujejo pa še ustanovitev nekaterih skupnih služb. Tako bosta občini sodelovali na področju komunale, skupaj s preostalimi občinami v radgonski upravni enoti pa načrtujejo tudi ustanovitev skupne inšpekcijsko-redarske službe. Pred kratkim so že podpisali pismo o nameri za pripravo projekta čiščenja in odvajanja odpadnih voda v porečju Mure in Ščavnice, vse te občine pa bodo morale oblikovati tudi skupno stališče do gradnje hidroelektrarn na Muri. Občina Apače bo obdržala tudi soustanoviteljske pravice v novem domu starejših v Gornji Radgoni, ki ga prav zdaj gradijo.

Dr. Darko Anželj, župan nove apaške občine, in Anton K[illegible]puš, radgonski župan, sta zadovoljna z razdelitvijo premo[illegible]nja med občinama.

Kljub razdelitvi na dve občini bosta ti še naprej sodelovali, saj imajo še vrsto skupnih problemov in načrtov, ki jih bodo družno realizirali. V apaški občini dajejo med razvojnimi usmeritvami prednost oskrbi s pitno vodo, ki zdaj ni primerna, modernizaciji cest in gradnji kanalizacijskega omrežja, [illegible] pa še o nekaterih drugih p[illegible]bah, ki jih želijo uresniči[illegible]

Ambiciozne razvojne n[illegible] so si zastavili tudi v radgonski občini, kjer bodo nadaljevali [illegible] janje industrijske in obrtn[illegible] poslovne cone, največji pro[illegible] pa je obnova in oživitev [illegible] mestnega dela, ki ga bodo [illegible] sničili v sodelovanju z avstr[illegible] Radgono, s tem projektom p[illegible] bodo potegovali tudi za evro[illegible] ska sredstva. Občina [illegible] od d[illegible] žave odkupila vojašnico v [illegible] nji Radgoni, ki jo bo oddala [illegible] njej pa naj bi nastal poslovno-[illegible] govski objekt. Po besedah [illegible] na Kampuša bodo morali [illegible] no poskrbeti tudi za m[illegible] jim urediti primerne prostore, [illegible] saj sedanji v starem vojašn[illegible] primerni.

Ludvik [illegible]

Bolnišnica potrebuje nov CT-aparat

Del sredstev želijo zbrati z donacijami

Kadar stari CT-aparat ne dela, bolnike vozijo v Maribor

Po odprtju nove porodnišnice, za opremo katere so donatorji v zadnjih letih prispevali 0,6 milijona evrov, murskosoboška bolnišnica napoveduje novo zbiralno akcijo. Nujno bi potrebovali nov CT-aparat.

Vodstvo bolnišnice ugotavlja, da je veliko opreme v bolnišnici stare in dotrajane, zaradi česar ne morejo zagotoviti kakovostne in pravočasne oskrbe bolnikov. Največ težav povzroča ravno delovanje CT-aparata, saj morajo bolnike, ko je v okvari, voziti na preiskavo v mariborsko bolnišnico. To pa je za bolnike, ki imajo poškodovane možgane, hrbtenico ali krvavijo, lahko usodno. Pridobitev sodobnega CT-aparata bo, tako direktor bolnišnice Ernest Borc, pomembna pridobitev za zdravje ljudi, saj bo prispeval k pravočasni oskrbi bolnikov in višji kakovosti zdravstvenih storitev v bolnišnici.

Za njegov najem v naslednjih petih letih morajo zagotoviti 1,5 milijona evrov. Zakon o javno-zasebnem partnerstvu sicer prinaša možnost vlaganja zasebnega kapitala tudi v medicinsko opremo, vendar za to ni zanimanja, negotovo pa je tudi pridobivanje sredstev iz evropskih skladov.

Računalniška tomografija (CT) je slikovna diagnostična metoda, ki temelji na rentgenskih žarkih. Bolnika, ki se z mizo premika skozi obroč rentgenskih cevi in detektorjev, presveti ozek snop rentgenskih žarkov. Detektorji izmerijo oslabitev žarkov ob prehodu skozi telo, računalnik pa ustvari sliko prečnega prereza in nato prikaže organe v različnih ravneh in razsežnostih. Pri večrezinskih CT-aparatih so detektorji nameščeni v več vrstah, prednost 64-rezinskega, ki ga kupuje bolnišnica, pa je v hitrosti, kar je zelo pomembno pri prizadetih in hudo poškodovanih bolnikih in pri izboljšanju ločljivosti ter manjši obremenitvi bolnika z rentgenskimi žarki.

M. H.

Vestnik lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Podjetje za informiranje, d. d., Ul. arh. Novaka 13, Murska Sobota

VESTNIK

Izdaja: Podjetje za informiranje, d. d., M. Sobota

IZHAJA OB ČETRTKIH. Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), A. Nana Rituper Rodež, Andrej Bedek, Bernarda Balažic Peček, Jože Graj, Majda Horvat, Mira [illegible] Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šömen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom). **Naslov uredništva in uprave:** Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 538 17 20 ([illegible]), 538 17 40 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 538 17 10, št. telefaksa 538 17 11. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. **Trimesečna naročnina** 16,25 evra, **letna naročnina** 65,00 evra, **letna naročnina za naročnike v tujini** [illegible] **naročnina** za delovne organizacije, podjetja in obrtnike 48,10 evra, **Izvod v kolportaži** 1,29 evra, **celoletna naročnina za internetne izdaje** 52 evra. **Transakcijski račun za naročnino** pri Raiffeisen Krekovi banki 24900-9[illegible] sabljanje invalidov SET Vevče. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Za-kona o davku na dodano vrednost, Uradni list 23. 12. 1998, št. 89, in Zakonom o [illegible] za leto 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2001, št. 103. **Naklada:** 15.000 izvodov. **Elektronska pošta:** Vestnik: vestnik@p-inf.si, **Venera:** venera@p-inf.si, **naročniška služba:** oglasi.vestnik@p-inf.si, **www-stran:** http://www[illegible]

30 dni

12. 6.: IO SDS M. Sobota Rudiju Cipota podpre za mesto delavnega svetnika.

22. 6.: Soboško enoto Zavarovalnice Triglav zasedejo varnostniki, zamenjajo ključavnice na vratih pisarn vodilnih delavcev v tretjem nadstropju ter legitimirajo zaposlene in stranke. Cipot mora na pogovor v Ljubljano. Menda dobesedno z dopusta.

1. 7.: Skupina pomurskih podjetnikov in obrtnikov napiše pismo upravi Zavarovalnice Triglav, kjer njihovo ukvarjanje proti soboški enoti Zavarovalnice Triglav označijo kot teatralno, nedostojno, nesprejemljivo in neposlovno ter zahtevajo pojasnila, ter bodo resno razmišljali o nadaljnjem sodelovanju z Zavarovalnico Triglav.

10. 7. Dvaindvajset od 27 pomurskih županov napiše protestno pismo, kjer med drugim piše: »Župani Pomurja se po tej poti obračamo na vodstvo Zavarovalnice Triglav, d. d., zaradi po našem prepričanju skrb zbujajočih in za nas nerazumnih dogodkov v zvezi s postopki proti direktorju Območne enote M. Sobota, gospodu Rudiju Cipotu in njegovemu namestniku Viktorju Vildu.«

12. 7. Nadzorniki Zavarovalnice Triglav so se seznanili s poročilom uprave o izvedenih postopkih v območni enoti M. Soboti in poročilom o izvedene notranje revizije o izvedeni notranji reviziji. Triglavova odvetnica napove kazensko ovadbo proti Rudiju Cipotu zaradi sumov storitve treh kaznivih dejanj s področja zlorabe službenega položaja.

A. B.

Triglavova odvetnica vložila kazensko ovadbo

Ovadeni Cipot bo tožil Triglav?

Iz uprave Zavarovalnice Triglav, ki se kar nekaj časa ni odzivala na naša vprašanja, so sporočili, da se je nadzorni svet Zavarovalnice Triglav, d. d., seznanil z ugotovitvami izredne notranje revizije in s poročilom odvetnice Suzane Gale Robežnik v zvezi s poslovanjem v murskosoboški območni enoti. Notranja revizija je bila opravljena na podlagi suma, da je Rudi Cipot, direktor te enote, zlorabil položaj. Uprava Triglava je člane nadzornega sveta seznanila, da bo na podlagi poročila sprožila ustrezne postopke pred pravosodnimi organi.

Vodstvo Zavarovalnice Triglav je 22. junija letos začelo postopek interne revizije poslovanja v murskosoboški enoti zaradi informacij o domnevnih nepravilnostih pri poslovanju te enote. Namen postopka je bil, ugotoviti morebitne nepravilnosti in odgovorne osebe ter zagotoviti nemoteno in kakovostno nadaljnje sodelovanje enote z zavarovanci. Na podlagi poročila notranje revizije je odvetnica Suzana Gale Robežnik v svojem poročilu ocenila, da obstajajo pri nekaterih opisanih ravnanjih tudi znaki kaznivih dejanj ter podlaga za odškodninsko odgovornost Rudija Cipota.

Vodstvo Zavarovalnice Triglav je v sporočilu za javnost tudi zapisalo, da sprejeta odločitev ne bo vplivala na nadaljnje sodelovanje Zavarovalnice Triglav z njenimi strankami. Območno enoto bo do imenovanja novega direktorja enote vodil Sandi Štefan Flisar.

Da je zoper Rudija Cipota vložila kazensko ovadbo, nam je potrdila tudi Triglavova odvetnica Suzana Gale Robežnik, po besedah okrožnega državnega tožilca Ludvika Gornjeca pa na tožilstvu v Murski Soboti te ovadbe do včeraj niso prejeli, po naših informacijah pa naj bi Robežnikova ovadbo vložila na vrhovno državno tožilstvo v Ljubljani.

Odvetnik Dejan Rituper pravi, da je prejel le pisno obdolžitev v zvezi s Cipotovo odpovedjo pogodbe o zaposlitvi

Odvetnik Dejan Rituper, Cipotov pravni zastopnik, nam je včeraj povedal, da je prejel le pisno obdolžitev v zvezi z odpovedjo pogodbe o zaposlitvi, medtem ko ovadba do njega ni prišla. Po besedah odvetnika Rituperja so v obdolžitvi številna dejanja, ki se nanašajo na devetdeseta leta, ko je imel Rudi Cipot še vsa pooblastila za odločanje v pomurski območni enoti. Tako mu med drugim očitajo, da je v humanitarne namene brezplačno odstopil staro pohištvo, pripisujejo pa mu še druga dejanja, ki po Rituperjevih besedah nimajo posebne teže. Rituper tudi ni izključil možnosti, da bo njegov varovanec sodno preganjal pisca obremenilnega pisma, postopek pa bi lahko sprožil tudi proti upravi zaradi njenega ravnanja na pomurski območni enoti.

Ludvik Kovač

Anton Štihec zanika vpletenost v zadevo Triglav

Županovo posredovanje pri zaposlitvah zanj ni politično vmešavanje

Uro pred slavnostno sejo občinskega sveta ob občinskem prazniku je murskosoboški župan Anton Štihec sklical tiskovno konferenco, ki je ni namenil prazniku, ampak odgovoru na pisanje nekaterih medijev o njegovi vpletenosti v zadevo Zavarovalnica Triglav in ponovni obsodbi podpore, ki so jo Rudiju Cipotu v pismu izrekli pomurski župani.

Anton Štihec je izjavil, da pisanje županov razume kot »... nedopusten vpliv in vmešavanje politike v gospodarstvo«, pobudo gornjeradgonskega župana pa je imenoval spodrsljaj, »... saj ne more kar v imenu celotne pomurske javnosti pritiskati na upravo Triglava«. Povedal je še, da takšno stališče zagovarja kljub tveganju, da bo doživel negativni odziv javnosti. Zatrdil je, da z Rudijem Cipotom nima nobenih sporov, in mu izrekel osebno priznanje zaradi menedžerske sposobnosti in pronicljivosti. Anton Štihec je ponovil, da so preiskavo zoper Cipota sprožili delavci zavarovalnice Triglav, »... zato kategorično zavračam vsa namigovanja, da je v to vmešana tudi politika. Očitno bi nekdo iz tega rad naredil še politični problem, v katerega bi nekateri po vsej sili radi zvlekli tudi mene. Sam nikoli nisem dajal nobene zelene luči, ga k čemu nagovarjal in podobno. Tisti, ki vidijo v zadevi Triglav tudi politično zaroto, imajo preveč bujno domišljijo ali pa mene vključujejo v to zgodbo z namenom diskreditacije. Proti temu se bom boril z vsemi sredstvi, ki so mi na voljo.« Menil je, da je nedopustno, da delajo nekateri mediji iz postopka interne kontrole v zavarovalnici še pred rezultati revizije politični obračun, kar naj bi po njegovem občutku preusmerilo pozornost od suma gospodarskega kriminala k politiki. Kljub podtikanju v stilu »župan naj bi«, se sedaj in tudi v prihodnje ne namerava vmešavati v odločitve neodvisnih gospodarskih subjektov.

Govoril je tudi o razlogih, zakaj kot predsednik mestnega odbora SDS na glasovanju IO SDS Murska Sobota za mesto državnega svetnika ni podprl Rudija Cipota. Seja je bila 12. junija in ne dan pred začetkom revizije, kakor da so navajali nekateri mediji, Rudija Cipota pa ni podprl zato, »... ker kot predsednik mestnega odbora dajem prednost lastnim perspektivnim kadrom«. Spomnil je, da Rudi Cipot ni član stranke. Njegovo mnenje na seji ni imelo večinske podpore. V prvem krogu glasovanja je bil izid šest proti šest, v drugem pa devet proti pet za Rudija Cipota. Protikandidata ni imel, saj drugi evidentirani ni dal soglasja.

Majda Horvat

Na novinarsko vprašanje, ali je posredoval pri kakšnih zaposlitvah na Zavarovalnici Triglav, je Anton Štihec dejal: »Name se vsak dan obrne mnogo ljudi s prošnjo za pomoč pri zaposlovanju in moja naloga med drugim je tudi ta, da pokličem različne direktorje, ne samo Zavarovalnice Triglav, in jih povprašam, ali ponujajo nova delovna mesta. Na takšen način poskušam pomagati tistim, ki se obrnejo na mene.« Na pripombo, ali to ni vmešavanje politike v neodvisne družbe, je Štihec dejal, da ne, zanikal pa tudi, da bi pri Rudiju Cipotu ali na upravi Triglava v Ljubljani posredoval za zaposlitev Nataše Hegeduš, sestre županove pooblaščenke za stike z javnostjo Sabine Gutalj.

Številne nepravilnosti v ljutomerski občinski upravi

Za dobrih 36 tisoč evrov preveč izplačanih plač

Inšpekcija pregledala akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v občinski upravi

Župan občine Ljutomer Franc Jurša je že po nastopu svoje funkcije novembra lani dejal, da bo poslovanje občine pregledala neodvisna revizijska hiša, s čimer je Jurša želel ugotoviti dejansko stanje poslovanja ljutomerske občine. Državna notranja revizorka Vlasta Zupanič Domajnko iz FIN Revizije pa je po pregledu ugotovila, da je poslovanje občine v letu 2006 potekalo v skladu s predpisi.

Na zadnji seji občinskega sveta pa je župan svetnikom podal informacijo o inšpekcijskem nadzoru za sistem javnih uslužbencev v občinski upravi. Jurša naj bi po pregledu kadrovskih zadev, imenovanja v nazive in sklenitev pogodb o zaposlitvi za nedoločen čas, ki so mu jih na njegovo željo takoj po nastopu funkcije pripravili uslužbenci, ugotovil, da so bili nekatere pogodbe, aneksi, odločbe in sklepi izdani nezakonito. Januarja letos je zato na inšpekcijo za sistem javnih uslužbencev, ki deluje v okviru ministrstva za javno upravo, podal predlog za pregled zakonitosti in pravilnosti zaposlovanja za nedoločen čas za dva uslužbenca na uradniških delovnih mestih, za katera postopek ni bil pravilno izpeljan.

Inšpekcijska služba pa ni pregledala le celotnega akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v ljutomerski občinski upravi, pač pa tudi posamezne individualne akte in dokazila za vseh 28 uslužbencev.

Jurša je v informaciji za svetnike zapisal, da je bil na predlog inšpektorice za štirinajst javnih uslužbencev v mesecu marcu komisiji za pritožbe iz delovnega razmerja pri Vladi Republike Slovenije posredovan predlog za razveljavitev individualnih aktov, nepravilnosti za preostalih dvajset javnih uslužbencev pa je moral odpraviti župan sam. Komisija je s sklepi razveljavila posamične akte za vseh štirinajst uslužbencev, nadzor pa je ugotovil tudi nepravilnosti v sistemizaciji, saj nekatera delovna mesta naj ne bi bila sistemizirana v skladu s posameznimi uredbami tako po nazivih delovnih mest kot po količnikih.

Rok za odpravo nepravilnosti je bil 23. junij, po nadzoru pa so bili Jurši predlagani številni ukrepi. Med drugim, da glede na ugotovitve inšpekcijske službe v skladu s predpisi izda in objavi spremembo akta o sistemizaciji, da uslužbencem izda pravilne akte o razporeditvi in plačah, da vzpostavi evidenco o strukturi javnih uslužbencev po nazivih ter da poskrbi za določitev ocen vsem uradnikom za leta 2003, 2004 in 2005, ker niso bili ocenjeni. Dva dni pred iztekom roka so tako uslužbenci dobili nove sklepe o razporeditvi na delovna mesta in sklepe o plačah, ki so začeli veljati 1. julija. Za uradnike, pri katerih je bilo ugotovljeno, da je bil postopek zaposlitve za nedoločen čas nepravilen, posledica česar je bila razveljavitev aneksov o zaposlitvi, bo v skladu z zakonom izveden javni natečaj. Zaradi nepravilnosti, ki so bile ugotovljene, je bilo od novembra 2003 do maja 2007 v ljutomerski občinski upravi skupno za dobrih 36 tisoč evrov preveč izplačanih plač.

Župan občine Ljutomer Franc Jurša

V. P.

TEMPIRANO

Damir Jošar, pojoči policist: *»Ko pride policist predavat v vrtec ali šolo, otroke največkrat zanima, kakšno pištolo ima in tako dalje. Tudi zloženke včasih niso navdušile otrok. Zgodilo se je, da so le pogledali zloženko, nato pa preprosto pozabili nanjo. Z glasbo je drugače. Gre ti v ušesa in si jo zapomniš. Starši so potem, ko so peljali otroka v šolo, lahko v avtu skupaj z njim poslušali pesmi.«*

Ernest Bransberger: *»Hiša je bila po smrti staršev prazna. Ko je bila v Korovcih otvoritev gozdne učne poti, Fuks grabe, smo stali na mojem domačem dvorišču člani Likosa in se pogovarjali, da društvo nima prostorov za delovanje in ne za razstavljanje. Od ideje smo šli v realizacijo in začeli delati. Pri obnavljanju so pomagali tudi vaščani in člani Turističnega društva Korovci. Vloženih je bilo veliko sredstev, da je lahko v hiši sedaj mali etnološki muzej, v katerem so stvari, ki smo jih imeli doma. Predmete so prispevali tudi vaščani. V hiši in njeni okolici najdete praktično vse, kar se je uporabljalo na kmetiji.«*

Marija Jančar iz Zbigovec: *»V trgovini sem zaposlena že 24 let in sem se že vsega navadila. Že ko sem se odločala za ta poklic, sem vedela, da ne bo prostih sobot. Ob nedeljah takrat trgovine še niso bile odprte. Tudi družina se je na tak način moje zaposlitve navadila. Res pa je, da bi bila rada več s svojima otrokoma Sašem in Žanom, posebno zato, ker dela mož Ivan v Avstriji in je družina najbolj skupaj v soboto in nedeljo.«*

Darja Senčur Peček, nova doktorica pravnih ved: *»Pri delu z mladimi res uživam, saj dobiš povrnjene še več energije, kot jim je daš. S študenti imam res dobre odnose, pa ne le s Prekmurci. To se vidi po obisku vaj, ki sicer niso obvezne. Maja, ko so šla predavanja h koncu, je prišlo k meni na vaje še vedno veliko študentov, kar je nenavadno. Zame je največji dosežek, da študentje v predavalnici niso zadržani, ampak samostojno nastopajo in razpravljajo, pa tudi, da mi zaupajo. Pri delu z njimi prav uživam in res nimam nobenih slabih izkušenj.«*

Stanko Sakovič, svetnik občine Gornja Radgona: *»V zadnjem času se je število tovornih vozil, ki se vsak dan peljejo skozi naše mesto, povečalo na več kot 5.000, veliko teh vozil uporablja počivališče v lasti direkcije za ceste na Meleh. Ker število tovornih vozil presega vse razumne meje, prihaja do tega, da je parkirišče prenapolnjeno, hkrati pa so vozniki tovornih vozil prisiljeni koristiti vse razpoložljive površine v lasti občine ali drugih fizičnih in pravnih oseb v okolici. Tako, divje parkiranje, z vsem, kar prinaša s sabo, predstavlja čedalje večji varnostni, ekološki in zdravstveni problem, parkiranje na občinskih cestah pa tudi latentno nevarnost za prometne nesreče z najhujšimi posledicami. Kot pravijo domači ljudje, so se v bližini parkirišča množično pojavili glodalci – miši in predvsem podgane, parkirana tovorna vozila ovirajo dostope do posameznih firm, za njimi ostajajo kupi smeti in ostanki olj ter drugi tudi nevarni in škodljivi odpadki.«*

Občinski praznik MO Murska Sobota

Pomurska pokrajina? Odvisno je tudi od vas.

Zahvalne listine Društvu upokojencev Murska Sobota, Aeroklubu in Heleni Frumen

V počastitev občinskega praznika je potekala v murskosoboški grajski dvorani slavnostna seja sveta Mestne občine Murska Sobota. Med povabljenimi je bil častni občan Miki Muster, seje pa so se udeležili še občinski nagrajenci, poslanca v državnem zboru dr. Mitja Slavinec in Jožef Horvat, ki je bil tudi slavnostni govornik, župan Anton Štihec, cerkveni dostojanstveniki in drugi vidni predstavniki političnega, gospodarskega in družbenega življenja.

Slavnostni govornik je uvodoma spomnil, da je občinsko praznovanje 16. julija povezano z listino iz leta 1348, v kateri se prvič omenja kraj z imenom Muraszdombatha ali Murska Sobota, misel pa navezal na skorajšnje praznovanje 17. avgusta, praznika združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom. »Vesel sem, da je slovenski parlament ob izdatnem angažiranju pomurskih poslancev zmogel ta državotvorni korak in spoznal, da se v državne praznike povzdignejo tudi dogodki, ki nimajo svojega izvora samo v Ljubljani.« Takratni dogodki so srca Slovencev napolnili s samozavestjo, upanjem in enotnostjo, vse to pa je dalo moč za rojstvo nove države Slovenije.

Spregovoril je tudi o aktualnem trenutku, o oblikovanju pokrajin. »To ni samo projekt vladne koalicije, to je projekt, ki v državnem zboru ne sme biti sprejet s preglasovanjem. Mnoge za Slovenijo pomembne odločitve so bile v preteklosti sprejete z aklamacijo. Sam si želim, da bi bilo tako tudi pri ustanavljanju pokrajin.« Napovedal je, da bo v primeru ustanovitve pokrajin Murska Sobota sedež ene od njih, ali se bo imenovala Pomurska pokrajina, pa je »... odvisno tudi od vas. Poslanci vam bomo prisluhnili.«

Boris Hakl: »Mestni občini Murska Sobota se v imenu vseh članov in v svojem imenu zahvaljujem za priznanje, hkrati pa nas veseli, da razume prispevek Aerokluba. Svoje razumevanje kaže tudi z vzdrževanjem zelo pomembnega objekta za občino, česar sami ne bi zmogli.«

Janez Kovač: »V Društvu upokojencev Murska Sobota smo zadovoljni, da so svetniki opazili naš trud in prizadevanja za uspešno delo za ljudi v pokoju. V društvu, ki praznuje šestdesetletnico, delujejo različne sekcije in komisije. Tako imamo komisije za kulturo, socialno problematiko, šport, izletništvo in tudi za družabna srečanja, znotraj teh pa sedemnajst sekcij, ki so izjemno uspešne.«

Helena Frumen: »Bila sem z veseljem to, kar sem, in odhajam z mešanimi občutki. Učencem sem poskušala dati napotke, ne le na učnem, ampak tudi vzgojnem področju. Usmerjala sem predvsem na področje ekologije in imam občutek, da se odnos do okolja pri njih spreminja.«

Župan Anton Štihec je podelil občinska priznanja, letos tri zahvalne listine. Prejeli so jih Društvo upokojencev Murska Sobota, Aeroklub Murska Sobota in Helena Frumen, učiteljica biologije in kemije na osnovni šoli II. Društvo upokojencev Murska Sobota je letos praznovalo 60-letnico delovanja. Društvo je vsa ta leta povezovalo ljudi tretjega življenjskega obdobja in uveljavljalo njihov kulturni, socialni in osebni interes ter reševalo probleme in težave upokojencev. Aeroklub Murska Sobota je organiziral v počastitev 60-letnice delovanja odmevni letalski spektakel, v letih delovanja pa se lahko pohvali s številnimi letalskimi [illegible] reditvami. Klub šteje danes devet[illegible] članov, ki so organizirani v motorno [illegible] tralahki, jadralni, padalski in modelarski sekciji, organizirajo pa tudi letalski [illegible] za pilote in padalce.

Helena Frumen letos odhaja v [illegible] pri svojem večletnem delovanju [illegible] mi pa je dosegla pomembne zmage. Bila je ena prvih mentoric ekskurzij v [illegible] murju, voditeljica in ustanoviteljica [illegible] taborov, ki so potekali pri osnovni šoli II, ves čas pa je aktivno delovala v [illegible] za okolje z namenom ozaveščanja [illegible] dih, pri tem pa med prvimi sodelovala [illegible] podjetjem Saubermacher. Zato [illegible] Murska Sobota. Nagrajenka je tudi [illegible] vna v mestni četrti Turopolje.

Majda Horvat, foto: [illegible]

Seja občinskega sveta v Gornji Radgoni

Zavod za kulturo, turizem in promocijo

Predstavniki ministrstva za kulturo so svetnike seznanili tudi z obnovo gradu v Negovi

Predstavniki ministrstva za kulturo so na zadnji seji občinskega sveta v Gornji Radgoni svetnike seznanili s potekom obnovitvenih del pri gradu v Negovi. Zdaj poteka prva faza obnove, ki naj bi bila končana do junija prihodnje leto, obnavljajo pa zunanji del, obzidje in predgradje. V drugi fazi bodo nadaljevali obnovo preostalega dela gradu, saj se je ministrstvo za kulturo, ki s pomočjo evropskih sredstev financira obnovo, odločilo, da dobi grad nekdanjo celovito podobo. Zato bodo uredili tudi nadstropje, ki ga je grad nekoč imel.

Po besedah arhitekta Aleša Hafnerja, ki mu je zaupana obnova, je negovski grad, ki je razglašen tudi za kulturni spomenik državnega pomena, eden najlepših v Sloveniji, prav gotovo pa spada med deset odstotkov najlepših slovenskih gradov, saj skriva v sebi vse gradbene faze od romanike dalje. V Sloveniji je po njegovem veliko gradov, ki bi jih morali obnoviti in ohraniti, negovski pa je eden od petih ali šestih, ki jih bodo v celoti obnovili z evropskimi in slovenskimi sredstvi.

V predgradju bodo uredili klet, v pritličju bo gostinski del, v prvem nadstropju bodo uredili dvorane, tudi za kongresno dejavnost, mansardo pa bodo namenili nastavitvenim zmogljivostim. V osrednjem delu gradu bo hotelski del z apartmaji, vse pa naj bi bilo namenjeno visokokakovostnemu turizmu, tako da se bo grad lahko vključil v evropsko verigo grajskih hotelov.

Z dokončno obnovo gradu v Negovi bo dobil kraj čudovit kompleks. Z obnovo želijo ohraniti kulturno dediščino, ki jo imamo, s tem pa bo pridobila tudi lokalna skupnost, ki mora najti najboljšega partnerja za oživitev gradu. Občina naj bi ustanovila javni zavod in že na tej seji je bil v drugi obravnavi odlok o ustanovitvi Zavoda za kulturo, turizem in promocijo. Člani svetniške skupine SDS so sprejemu odloka sicer nasprotovali, saj so mnenja, da bi to vlogo lahko prevzela podjetniška razvojna agencija, vendar so predlog odloka svetniki z večino glasov potrdili. Po besedah tistih, ki so podprli ustanovitev tega javnega zavoda, imajo tovrstne ustanove v številnih slovenskih občinah, njegove naloge pa so tudi v radgonski občini lahko zelo široke. V občini so številni kulturnozgodovinski in turistični objekti, ki še nimajo svoje vsebine, z njihovo oživitvijo pa bi lahko v te kraje privabili številne turiste. Tako prave ponudbe še nima obnovljen radgonski Špital, tudi gradu v Gornji Radgoni bo treba dati konkretno vsebino, v mestu in okolici pa so še številni objekti, ki bi lahko pritegnili zanimanje obiskovalcev. Zavod za kulturo, turizem in promocijo naj bi odigral pomembno vlogo pri oživitvi negovskega gradu po končani obnovi, skrbel naj bi za popestritev kulturnega dogajanja v mestu in občini, povezal pa naj bi tudi različna kulturna društva in skupine.

Ludvik Kovač

Gradnja glasbene šole se bo nadaljevala

Denar iz proračuna, za opremo ga ni

Dogovor z navezo stanovanjskega objekta?

Župan mestne občine Anton Štihec je prejšnji torek podpisal aneks k pogodbi o gradnji glasbene šole, kar pomeni, da bo podjetje SGP Pomgrad kmalu nadaljevalo dela. Vsebina pogodbe je usklajena, pogodbeni znesek z DDV-jem pa je 1,530 milijona evrov.

»Vrednost smo znižali, in sicer smo s pogajanji pridobili popuste glavnega izvajalca, on pa od podizvajalcev, ter se odločili za racionalizacijo, to pa pomeni, da glasbene šole letos v sklopu te investicije ne bomo opremili,« je izjavil župan Anton Štihec. Občina bo potrebni denar zagotovila s prerazporeditvijo proračunskih postavk za leto 2007. V pogodbi so tako zajeta vsa gradbeno-obrtniška dela in ureditev okolice, odgovorni na SGP Pomgrad pa pravijo, da bodo dela nadaljevali takoj po prejemu podpisane pogodbe oziroma kak teden pozneje, saj toliko potrebujejo za ponovni zagon gradbišča.

Spomnimo, da so delavci SGP Pomgrad konec maja zapustili gradbišče, saj so končali dela, za katera je bila z občino sklenjena pogodba, nove pa navkljub [illegible] nista uspela podpisati. Ponujeni [illegible] obrtniška in instalacijska dela [illegible] znašala 1,5 milijona evrov [illegible] več od zagotovljenih proračunskih [illegible] stev. Iz izjav, ki sta jih ob ustanovitvi [illegible] dajala župan Anton Štihec [illegible] družbe SGP Pomgrad Tadej Rudl, [illegible] ohlajen odnos med partnerjema [illegible] ni obetal skorajšnjih kompromisnih [illegible] govorov ali popuščanja. Smiselno [illegible] so namreč bistveno poskočili [illegible] membno odstopajo od ocenjenih [illegible] nosti, ki je znašala za celoten projekt [illegible] 2,155 milijona evrov. Od tega za [illegible] spevalo 800 tisoč ministrstvo za [illegible] preostalo pa murskosoboška in [illegible] občine investitorke. Doslej opravljena dela so znašala 680 tisoč evrov.

Do dogovora pa je zaradi [illegible] obeh strani vendarle prišlo, po [illegible] virih zaradi dogovora o gradnji [illegible] vanjskega objekta blizu obrtne [illegible] ne šole. Investitorju se je namreč [illegible] naložbi že nekaj časa zataknilo [illegible] munalnega urejanja zemljišča.

Majda Horvat

Sodelovanje Vrtca Murska Sobota z avstrijskim vrtcem

Otroci nimajo nobenih ovir pri komunikaciji

Otroci, starši in vzgojiteljice Vrtca Murska Sobota so letos že četrtič sodelovali v likovnem taboru v Vrtcu Alterbach v Salzburgu

Med vrtcema že več let potekata strokovno sodelovanje in izmenjava izkušenj, v poletnih mesecih pa pripravijo tudi izmenjavo, v okviru katere najprej del naših otrok s starši obišče vrtec v Avstriji, avstrijski otroci pa obisk avgustovske vrnejo.

Letos so odpotovali štirje otroci z mamami v Salzburg, spremljale pa so jih tri strokovne delavke in likovne pedagoginje iz Vrtca Murska Sobota, ki so skupaj s tamkajšnjimi otroki, starši in vzgojitelji ustvarjali v zanimivih delavnicah. Kot je povedala Joža Bačič, vodja tabora ter vodja enote Miške pri Vrtcu Murska Sobota, obiskujejo Vrtec Alterbah otroci različnih narodov in kultur, preseneča, da so bili kako otroci niso imeli prav nobenih ovir in težav pri komunikaciji z drugimi otroki. »To, kar nam odraslim dela največ težav, znajo otroci tako preprosto rešiti in se takoj zaintimejo in vzpostavijo stik.« In ta tabor naj spodbuja tudi sodelovanje in komunikacijo med starši in otroci obeh dežel tudi potem, ko se uradno konča. Pri tem projektu jim pomagajo tudi sponzorji.

Gre za ustvarjalni tabor, za katerega skupaj pripravljajo in sestavijo program strokovne sodelavke obeh vrtcev, prvi del poteka v Salzburgu, drugi del v Murski Soboti. Sicer pa strokovne delavke vrtca med seboj sodelujejo in se srečujejo vse leto ter si izmenjujejo izkušnje na področju pedagogike in pristopov Marie Montessori, pogovarjajo pa se tudi o drugih izkušnjah o delu z otroki. V Salzburgu je tudi univerza, ki usposablja učitelje za pedagogiko Marie Montessori, kar osemnajst strokovnih delavk soboškega vrtca pa je že prejelo certifikat za uvajanje vzgojnih načel Marie Montessori, prizadevajo pa si, da bi jih čim več pridobilo tudi certifikat za učitelja te pedagogike.

V Mozartovem mestu so otroci iz Vrtca Murska Sobota in Vrtca Alterbach skupaj s starši in vzgojitelji ustvarjali v zanimivih delavnicah.

»Avstrijske vzgojiteljice pravijo, da se pri nas veliko naučijo in veliko pridobijo za vzgojo otrok na področju naravoslovja in tehnike, pri umetnosti smo enakovredni, prav gotovo pa so pred nami, kar se tiče alternativne pedagogike,« je povedala Bačičeva. Izmenjava izkušenj je obojestranska in koristna, k dobremu sodelovanju pa gotovo prispeva tudi dejstvo, da je vodja tega vrtca v Mozartovem mestu Slovenka Tilika Matjašič iz Juršinec.

A. Nana Rituper Rodež

Na zadnji seji apaškega občinskega sveta

Največ o oskrbi s pitno vodo

Z uredbo vlade o vodovarstvenem območju vodonosnika Apaškega polja seznaniti vse občane

Da je oskrba s pitno vodo največji problem na Apaškem polju, je potrdila tudi zadnja seja apaškega občinskega sveta, saj so svetniki skoraj brez pripomb obdelali vse točke dnevnega reda, medtem ko je sklep vlade o izdaji uredbe o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Apaškega polja sprožil razprave številnih svetnikov.

Vlada Republike Slovenije je uredbo o tem vodovarstvenem območju sprejela 20. junija letos in jo objavila v Uradnem listu, z njo pa je svetnike na zadnji seji seznanil župan Darko Anželj. Vlada je sprejela uredbo zaradi zagotavljanja zdrave pitne vode prebivalcem na tem območju, saj je znano, da sedanja oskrba ni zadovoljiva, voda pa je po kakovosti med najslabšimi v državi. Večina svetnikov takšno odločitev vlade podpira, ker uredba prinaša tudi omejitve pri gospodarjenju s prostorom na tem območju, pa bodo morali z njo seznaniti vse občane. Odlok o javnih gospodarskih službah so svetniki sprejeli po skrajšanem postopku, z njim pa želijo v občini urediti to področje, ki so ga doslej reševali v okviru nekdanje skupne radgonske občine. Prav tako po skrajšanem postopku so sprejeli tudi odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Osnovna šola Apače, v katerega se vključi tudi vrtec. Osnovna šola namreč 1. septembra letos od javnega vzgojno-varstvenega zavoda Manka Golarja Gornja Radgona prevzema tudi premoženje, sredstva ter zaposlene v enotah Apače in Stogovci ter pravice, obveznosti in terjatve glede izvajanja dejavnosti v obeh enotah. Svetniki so dali na zadnji seji tudi pozitivno mnenje k predlogu vlade, ki je določila območje in sedež pomurske pokrajine.

L. K.

Gornja Radgona

Iz uprave občine Gornja Radgona so pred dnevi sporočili, da je v litru vode iz zajetja Podgrad, iz njega se oskrbuje večina območja gornjeradgonske občine, 23 miligramov nitratov, v zajetju Segovci, iz katerega se oskrbuje območje občine Apače, pa 43 miligramov nitratov. Voda iz obeh vrelcev ta hip ustreza vsem kategorijam ljudi. Pred tem je bilo v litru vode, še posebno dolgo iz zajetja Segovci, več kot 50 miligramov nitratov. Voda s tolikšno vsebnostjo nitratov pa ne ustreza nosečnicam, doječim mamicam in dojenčkom do enega leta. F. Kl.

FRONTAL odnosi z javnostmi in tržno komuniciranje www.frontal.si
INQUA kreativne rešitve in oblikovanje www.inqua.si
FRONTLAB spletne strani in aplikacije www.frontlab.si
Ciril-Metodova ulica 34, 9000 Murska Sobota, Slovenija | T: +386 (0)2 530 89 00 | F: +386 (0)2 530 89 01

Lendava prodaja delež v Gramozu in Komunali

Lendavska občina je družbenikom poslala ponudbo za prodajo poslovnega deleža, ki ga ima v družbi Gramoz, d. o. o., Lendava in Komunali, d. o. o., Lendava. Najnižja ponudbena cena za 26-odstotni poslovni delež v Gramozu znaša 751,126 tisoč evrov, za 26,36-odstotni delež v Komunali pa 500 tisoč evrov. Družbeniki imajo trideset dni časa (do tridesetega julija), da pošljejo svojo ponudbo, če pa v navedenem roku nobeden ne bo pokazal interesa za nakup, bodo ponudbi objavili v Uradnem listu.

Občina Lendava poslovni delež v Gramozu neuspešno prodaja že dobri dve leti, s svojo prodajno ponudbo pa je izpadla tudi maja lani, ko je Eurofit iz Ljubljane kupil večinski delež od Komunale Lendava. Ljubljanski lastnik je sedaj družbenik s predkupno pravico.

Sklep o izstopu Občine Lendava iz Komunale je na izredni seji prve dni septembra sprejel občinski svet in s tem najavil postopek prodaje poslovnega deleža. Za takšno potezo pa so se odločili tudi župani drugih občin z območja lendavske upravne enote, o čemer so se dogovorili na koordinaciji zadnje dni lanskega avgusta. Občine, ki v seštevku obvladujejo 16-odstotni poslovni delež Komunale, so sedaj družbenice s predkupno pravico.

M. H.

Apaško polje

Ocenili posledice neurja

Komisija za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah v občini Apače je ocenila škodo, ki jo je pred poldrugim tednom povzročilo neurje nad dobršnim delom Apaškega polja. V prvem neurju so utrpeli največ škode v vaseh Mahovci, Žepovci, Črnci in Apače, v drugem pa še naselja Nasova, Lešane in Janhova. Po ugotovitvah komisije je bilo poškodovanih najmanj 30 stanovanjskih, gospodarskih in poslovnih objektov, škodo na njih pa so ocenili na dobrih 97 tisoč evrov.

Po ugotovitvah komisije je bila največkrat poškodovana strešna kritina, eno gospodarsko poslopje se je med neurjem zrušilo, eno pa je tako zelo poškodovano, da ga bodo morali prav tako porušiti. Komisija je ugotovila, da so začeli občani že po prvem neurju odpravljati škodo in si pri tem medsebojno pomagali, na srečo pa je večina objektov zavarovanih in tudi predstavniki zavarovalnice so se na dogodke hitro odzvali.

Med občinskimi objekti je utrpel največjo škodo stanovanjski blok v Apačah, poškodovana pa sta bila tudi enota vrtca v Apačah in tamkajšnji zdravstveni dom. Komisija si je ogledala tudi škodo, ki jo je na kmetijskih kulturah povzročila toča. Ta je poškodovala 51 hektarjev polj v Mahovcih, Žepovcih in Janhovi, zasejanih s koruzo in bučami, ocenjena škoda na teh posevkih pa znaša 11 tisoč evrov.

L. Kovač

Leader – nov program, stare vsebine za razvoj podeželja

»Nekdo mora potegniti, sicer ne bo nič«

»Čaka nas veliko trdega dela, lastne iniciative in tudi podpore politike, da bomo vse to, kar je zapisano v teh programih, spravili v življenje, je bilo povedano na javni tribuni o inovativnem pristopu k programom razvoja pomurskega podeželja, ki je potekalo v kulturnem domu v Dobrovniku v organizaciji Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Kmetijsko-gozdarske zbornice ter Regionalne razvojne agencije Mura. Branko Ravnik, v. d. generalnega direktorja direktorata za kmetijstvo pri kmetijskem ministrstvu, je predstavil program Leader, oblike organiziranosti lokalnih akcijskih skupin (LAS) pa Janja Kokolj Prošek, vodja sektorja za strukturno politiko in podeželje.

Pristop Leader je ena od pobud, ki se financirana iz strukturnega sklada EU, da se podeželskim skupnostim pomaga pri dolgoročnih možnostih razvoja regije in podeželja. Gre za nov način medsebojnega povezovanja, ki spodbuja lokalno partnerstvo za zaposlovanje in diverzifikacijo dejavnosti na podeželju ter sodelovanje vseh prebivalcev pri razvoju podeželja. V okviru četrte osi PRP 2007–2013 so predvideni trije ukrepi, s pomočjo katerih se bo pristop Leader izvajal celovito. To so izvajanje lokalnih razvojnih strategij, spodbujanje medregijskega in čezmejnega sodelovanja ter vodenje lokalnih akcijskih skupin, pridobitev strokovnih znanj in animacija območja. Za te mehke vsebine bo iz evropskih skladov za celotno obdobje namenjenih 33 milijonov evrov. Drugi ukrepi pa so lahko predmet financiranja iz drugih virov.

Na posameznem območju bi delovale posamezne lokalne akcijske skupine. »Predvideva se, da bi v Pomurju lahko imeli tri, največ štiri LAS-e, ki bi se povezovali na podlagi interesov. Na zbornici imamo že dve pismi o nameri, in sicer o združbi goričkih in prleških občin. Pričakujemo pa, da bodo tudi druge občine podpisale pogodbo,« je povedal Franc Režonja, direktor KGZS – KGZ Murska Sobota, in nadaljeval, da upa, da bo njihova ustanova kakovosten servis za vse potrebne informacije.

Branko Ravnik je povedal, da se v LAS-u vsi povezani tudi dogovorijo, kaj so prioritete in kaj se bo financiralo. Poleg vseh razvojnih strategij, ki obstajajo, je treba narediti strateški plan, da bo učinek v nekem okolju [illegible] Proškova pa je dodala, da če je običajno [illegible] nalni razvojni program načrtovan tako, [illegible] od zgoraj navzdol, gre pri sistemu Leader [illegible] no obratno. Upoštevajo se vse pobude in [illegible] ciative, pri vsem pa se poskuša narediti [illegible] senz, da se uresničujejo aktivnosti, ki [illegible] vplivajo na čim širšo javnost.

Štanko Gerič je ugotavljal, da ni [illegible] bljana kriva, da smo nerazviti, [illegible] sami, ker se ne znamo dogovarjati in [illegible] ti, na kar kaže tudi največja občinska [illegible] bljenost. Ravnik je dodal: »Samo od [illegible] bo nič zgodilo. Nekdo mora potegniti [illegible] budnik, ali je to župan, kakšen posa[illegible] nekdo, ki želi nekaj narediti, in da [illegible] druge, da ga pri tem podprejo.« Tudi [illegible] Kardinar, župan občine Dobrovnik, [illegible] vljal, da je hudič v tem, da Pomurci [illegible] energije, da bi se povezovali na poslov[illegible] voju: »Samo pogovarjamo se. Časa ni več [illegible] bo delati.«

A. Nana Rituper Ro[illegible]

Janja Kokolj Prošek: »Običajno so [illegible] gionalni razvojni programi načrtov[illegible] tako, da gre od zgoraj navzdol, [illegible] stemu Leader pa ravno obratno. Up[illegible] števajo se vse pobude iz okolja.«

V kulturnem domu v Dobrovniku sta Janja Kokolj Prošek in Branko Ravnik z ministrstva za kmetijstvo predstavila nov pristop k programom razvoja podeželja.

Goran Šoster, direktor Preleške razvojne agencije: »V pobudi Leader so predstavljeni le novi pojmi, [illegible] pa nekaj novega, saj je pri nas celostni razvoj podeželja in obnove vasi bolj ali manj uspešno potekal. Gre samo zato, da se te vsebine s tem izvajajo sistematično.«

Bencik k nepremičninam?

Turizem Save Kranj pred spremembami

V dejavnosti Turizma Save Kranj, v katere spadajo tudi Panonske terme s pomurskimi zdravilišči v Moravskih Toplicah, Radencih, Banovcih, Lendavi in na Ptuju, so pred velikimi organizacijskimi spremembami, katerih posledice bodo znane šele kasneje.

Gre namreč za ločitev upravljanja hotelirske dejavnosti od upravljanja nepremičnin. Kot trdijo v vodstvu Poslovne skupine Sava, vidijo v dejavnosti Turizem v takem načinu organizacije priložnost, da izboljšajo operativno učinkovitost in s tem uspešnost poslovanja.

Obenem pomeni osredotočanje na hotelirsko dejavnost priložnost za dvig kakovosti ponujanih storitev z oblikovanjem lastnih standardov poslovanja ter omogoča hitrejšo rast in širitev poslovanja podjetja brez potrebnih velikih kapitalskih vložkov, so odgovorili iz Save, d. d. Prav tako poudarjajo, da ločitev hotelirske dejavnosti od upravljanja nepremičnin v dejavnosti Turizem ne prinaša novih delovnih mest, ker gre samo za spremembo lastništva za nepremičnine družb v Savini dejavnosti Turizem. Po neuradnih informacijah naj bi prevzel vodenje nepremičnin prvi mož Panonskih [illegible] **Dušan Bencik**, vendar nam [illegible] cik te informacije ni mogel [illegible] ti.

SEGRAP LJUTOMER, Glavni trg 13
BIOTERME MALA NEDELJA
ZBIRANJE PONUDB IN PREDLOGOV ZA OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI V SKLOPU CELOTNEGA WELLNESS CENTRA V BIOTERMAH MALA NEDELJA
V BIOTERMAH GRADIMO POKRIT BAZEN S SODOBNIM WELLNESS CENTROM.
POZIVAMO VSE ZAINTERESIRANE, KI VIDIJO SVOJO POSLOVNO PRILOŽNOST V OPRAVLJANJU DEJAVNOSTI WELLNESSA (savna, fitnes, masažni saloni, solarij, manikira, pedikura, lepotni saloni, [illegible] dejavnosti ...) IN IMAJO IZKUŠNJE NA TEM PODROČJU, DA NAM POŠLJEJO PONUDBO. PONUDBAM MORAJO BITI PRILOŽENA DOKAZILA O STROKOVNI USPOSOBLJENOSTI ZA POSAMEZNO PODROČJE.
Vse dodatne informacije dobite po telefonu, številka je 02 585 17 00, ali na e-naslovu info@segrap.si
Ponudbe z dokazili pošljite na upravo družbe SEGRAP, d. o. o., Glavni trg 13, 9240 Ljutomer, do 5. 8. 2007.
Direktor Miran [illegible]

Čistilna naprava Lendava deluje šest let

Javno-zasebno partnerstvo še vedno lovi ravnovesje

Občani letos začeli plačevati čiščenje odpadne vode

Lendavska čistilna naprava je do konca junija očistila 309 tisoč kubičnih metrov odpadnih voda ali v povprečju tisoč sedemsto na dan. Po načrtovanem volumskem pretoku za vsini režim to pomeni skoraj 60-odstotno zasedenost, po projektnih vrednostih za biokemijsko obremenitev pa 75-odstotno povprečno zasedenost naprave.

Čistilna naprava bi z manjšimi dopolnitvami lahko čistila samo za Lek

Na čistilno napravo sta namreč priključena dva vira odpadnih voda, in sicer Lekove tehnološke odpadne vode in komunalna voda iz kanalizacijskega omrežja, temu ustrezno pa je bila zasnovana tudi tehnologija čiščenja. Čeprav deluje čistilna naprava že skoraj pet let, zgrajena pa je tudi prva faza kanalizacijskega omrežja, razmerje med tehnološko vodo iz Leka in komunalno vodo iz kanalizacijskega omrežja še vedno ni optimalno. Prej so vzpostavljali ustrezno razmerje v čistilni napravi z dovajanjem ohlajene tehnološke vode iz Leka, potem pa »dovajanja hladilne vode v obdobju, ko sem direktor ČNL, d. d., nikoli ni bilo«, je izjavil Daniel Smodiš. Odpadno voda iz Leka je po zagotovilih vodstva ČNL mogoče biološko zelo dobro razgraditi, zato dosega čistilna naprava eno najboljših stopenj čiščenja v Sloveniji. »Menimo, da bi z manjšimi modifikacijami lahko očistili tudi Lekove vode, kar smo potrdili s pilotnim poskusom v Avstriji,« je pojasnil sogovornik o soodvisnosti obeh virov odpadnih voda pri zagotavljanju optimalnega delovanja čistilne naprave. To vprašanje je namreč v lokalnem prostoru pogosta tema razprav.

Mimo čistilne naprave niti kubični meter neprečiščene padavinske vode

V čistilno napravo priteka tudi padavinska voda, ki je v delu lendavske občine speljana kar v kanalizacijo. Nenadni povečani pritoki vode ob nalivih neugodno vplivajo na delovanje čistilne naprave. Za vodstvo je to tehnološki izziv, ki pa ga, tako Smodiš, uspešno rešujejo. Pri tem so jim v veliko pomoč zgrajeni zadrževalniki ali izravnalni bazeni v kanalizacijskem sistemu in njihova ustrezna nastavitev. »Ob dobrem sodelovanju z vzdrževalcem kanalizacijskega sistema Komunalo, d. o. o., Lendava nam je do sedaj vedno uspelo prečistiti vse zajete padavinske vode, tako da iz čistilne naprave ni iztekel niti kubični meter neprečiščene odpadne padavinske vode,« je povedal Daniel Smodiš. Pomembno besedo pri tem ima seveda tudi upravljalec javnega kanalizacijskega omrežja, to pa je režijski obrat Občine Lendava.

ČNL, d. o. o., lani z dobičkom

Povezava čistilne naprave z javnim kanalizacijskim omrežjem vzpostavlja tudi odnos med javnim in zasebnim partnerjem, torej Občino Lendava in družbo Lek. Ta pa ni vedno preprost. Sodelovanje je bilo odlično med gradnjo čistilne naprave ter ustanavljanjem skupnega podjetja ČNL, d. o. o., zahtevnejše pa je postajalo z začetkom obratovanja čistilne naprave. Zaradi zamude pri gradnji kanalizacijskega omrežja podjetje ni imelo načrtovanih prihodkov od čiščenja komunalnih odpadnih voda, zaradi pomanjkanja komunalne vode pa je bilo tudi oteženo delovanje naprave.

Partnerja sta lani uspela skleniti več pomembnih dogovorov, ki so po mnenju vodstva čistilne naprave ustvarili razmere za boljše sodelovanje. »Trenutno sodelovanje je zgledno in želim si, da bi se nadaljevalo v smeri, ki smo jo ubrali v lanskem letu,« je dejal sogovornik.

Podjetje ČNL, d. o. o., v katerem ima četrtinski lastniški delež tudi Občina Lendava, večinskega pa Lek, je lani večino prihodkov ustvarilo s čiščenjem Lekovih tehnoloških voda, komaj dobre štiri odstotke pa s čiščenjem grezničnih gošč in tehnoloških odpadnih voda iz lendavskih industrijskih obratov. Kljub temu je ČNL, d. o. o., lani poslovala pozitivno, dobiček pa je znašal 61 tisoč 700 evrov. Prve prihodke za čiščenje komunalnih voda iz javnega omrežja je podjetje prejelo šele v tem letu. Ceno čiščenja sta določila oba lastnika in je v primerjavi z 18 občinami med nižjimi v Sloveniji. Ob tem pa je občina kot lastnik javne kanalizacije določila ceno odvajanja komunalne vode.

Po čiščenju odpadnih voda ostane na čistilni napravi več vrst odpadkov. Nadzira jih Zavod za zdravstveno varstvo Maribor, ki tudi predlaga način ravnanja z njimi. V fazi osnovnega čiščenja komunalnih voda nastajajo trije tipi odpadkov. Flotat je v bistvu frakcija olj in masti, ki plava na vodi in ga sežigajo, ostanke na sitih in odpadke iz peskolovov pa odlagajo na odlagališče. Gre za razmeroma majhne količine. Pomembnejši delež odpadkov predstavlja dehidrirano odvečno blato. Gre za presežek biomase, ki je zrasla iz hranilnih snovi, ki so v odpadni vodi. Letos bo tega za okoli 2700 ton. Za njegovo odstranitev in uničenje skrbi pooblaščeni prevzemnik, doslej in tudi v prihodnje pa ga bodo uničevali s sežiganjem.

Majda Horvat

Prihaja čas za Saubermacher Slovenijo

Reorganizacija, specializacija in širitev trga

Združitev najmočnejših za večjo učinkovitost – Saubermacher Slovenija prevzel tudi vrhniško odlagališče odpadkov?

Julija se je končal proces konsolidiranja podjetij Saubermacher in Rumpold v Sloveniji. V Avstriji se je ta proces začel že lani, tako smo dosegli z združitvijo dveh največjih specializiranih podjetij za ravnanje z odpadki v slovenskem prostoru, ki ima cilj širiti svojo dejavnost na južne trge. Skupno je v vseh slovenskih podjetjih ta čas 273 zaposlenih, ki jim zaupa okoli 240 tisoč prebivalcev v 19 občinah, do leta 2012 pa bo to število zaposlenih podvojilo. Skupina Saubermacher zaposluje sedaj že nekaj čez 2600 ljudi, v centralni Evropi oskrbuje več kot 800 občin in več kot 40 tisoč poslovnih partnerjev ter je največje podjetje za ravnanje z odpadki v tem delu Evrope.

Pri tem projektu so izvajali nekateri profesionalno – s preverjanji raziskavami in pod strokovnim nadzorom zunanjih svetovalcev. V Sloveniji so ta dela opravila naslednja podjetja, katerih lastnik je Saubermacher: Karbon Velenje, Čisto mesto Ptuj, PUP Saubermacher Velenje, Saubermacher Puconci, Saubermacher Komunala in novo združeno podjetje Saubermacher Slovenija.

Novo podjetje je doseglo pred dnevi tudi prvi uspeh, saj so mu zaupali skrb za Center za ravnanje z odpadki na Vrhniki, in s tem poseglo tudi na širše območje. Lahko trdimo, da se je v Sloveniji skrb za okolje in ločeno zbiranje odpadkov začela prav v severovzhodni Sloveniji, točneje pri Lenartu in v Murski Soboti okrog 1990. leta, in se nato razširila v druge kraje. Kljub vsem oviram, nezaupanju ljudi in oblasti do podjetja v tuji lasti, menjavi ministrov in zakonov so uspeli. Danes so v bistvu na pragu novega začetka, ko bodo obrnili nov list. Julija je začelo delovati podjetje Saubermacher Slovenija, ki je nastalo v bistvu iz treh enakovrednih podjetij, ki so specialisti vsak na svojem področju. Da bi bili prilagodljivejši, dostopnejši in učinkovitejši, so se odločili, da se družbi Letnik Saubermacher, d. o. o., in Eko les Ptuj, d. o. o. (specialist za nevarne odpadke), pripojita družbi Saubermacher Slovenija.

Tri podjetja za ravnanje z odpadki iz Murske Sobote, Lenarta in Ptuja so se združila v podjetje Saubermacher Slovenija; njihov slogan *Skupaj zmoremo* več govori tudi o bistvenem razlogu za tesnejše poslovno sodelovanje v okviru ene firme.

Tudi vodenje tega podjetja je novost, saj si odgovornosti delijo trije: **Rudi Horvat** (prej direktor Saubermacherja Süd, zdaj Saubermacherja Slovenija), **Mojca Letnik** (Saubermacher Slovenija – PE Lenart) in **Vilko Pešec** (Saubermacher – PE Ptuj). Tako sedaj ponujajo popolno verigo storitev ravnanja z odpadki – od prevzema preko obdelave in izkoriščanja v lastnih napravah do okolju prijaznega recikliranja in odlaganja t. i. stabiliziranih odpadkov. Skupne službe so organizirane tako, da pomagajo tudi družbam, ki se niso pripojile novi holdinški firmi, ampak so še vedno v mešanem lastništvu z občinami.

Eden bistvenih razlogov za drugačno organiziranost pa je tudi učinkovitejša operativa za smelejši nastop na trgih nekdanje Jugoslavije, ki se šele sedaj odpirajo navzven in s hitrejšimi koraki stopajo po poti privatizacije in s tem večje skrbi za okolje.

Bernarda B. Peček

Lekova proizvodnja v Lendavi poslej pod očesom uprave

Štiričlanski upravi družbe Lek se bosta po sklepu nadzornega sveta pridružila še Darija Brečevič, odgovorna za kadre, in Markus Delfosse od julija 2005 član nadzornega sveta Leka. Slednjo imenovanje je zanimivo tudi za Lendavo, ker bo poslej Markus Delfosse vodil proizvodnjo farmacevtskih izdelkov na vseh lokacijah v Sloveniji. Njegova naloga bo usklajevanje dejavnosti na lokacijah Ljubljana, Lendava, Mengeš in Prevalje ter enot inženiring, oskrba, zdravje, varnost in okolje. Ob tem spomnimo, da je začel Lek pred tremi leti na lendavski lokaciji proizvajati novo učinkovino za zdravila za zniževanje vsebnosti maščob v krvi, hipolipemike, ki dosegajo v zadnjem obdobju odlično rast prodaje in so postali Lekov strateški proizvod. Začetna faza proizvodnje poteka v okviru skupine Sandoz v Italiji, druga v Lendavi in končna v Mengšu. Lek namreč oskrbuje s hipolipemiki celotni Sandoz. V Lendavi poteka tudi celotna proizvodnja kalijevega klavulanata (učinkovine za antibiotik amoksiklav), ki ga končno farmacevtsko oblikujejo v Lekovem obratu na Prevaljah.

M. H.

Z GZS v Terme Radenci

Po nekajmesečnih ugibanjih smo vendarle dočakali uradno informacijo, da bo direktorica Gospodarske zbornice Slovenije, Območne zbornice za Pomurje **Mateja Hauser Podlunšek** 20. avgusta začela delati na novem delovnem mestu, in sicer kot vodja prodaje v družbi Terme Radenci. Radenci so bili njeno delovno mesto že, preden je začela voditi RIS Rakičan, od koder je odšla na GZS. Glede na predvidene organizacijske spremembe v Turizmu Save Kranj pa lahko predvidevamo, da bo to le odskočna deska.

B. B. P.

Barometer

Norma Bale, svetnica v občini G. Radgona, se je zavzela za ustanovitev Zavoda za kulturo, turizem in promocijo, ki naj bi skrbel za popestritev kulturnega dogajanja v mestu in občini, povezal pa naj bi tudi različna društva in skupine, ki delujejo v kulturi.

Petnajstletnica Sanja Vičar iz Ljutomera je končala osnovno šolo Ivana Cankarja v Ljutomeru. Jeseni bo postala gimnazijka na ljutomerski gimnaziji. Tudi Sanja ima, tako kot njene vrstnice, mnogo konjičkov, s katerimi zapolnjuje svoj prosti čas. Vendar ona ni povprečna najstnica, saj je že napisala roman.

Lizika Zadravec je letos prevzela vodenje Kulturno-umetniškega društva Beltinci, zato bo imela veliko vlogo na tamkajšnjem folklornem festivalu, ki bo konec julija. Te dni ima dosti dela s pripravami in upa, da bo vse dobro potekalo. Ker potrebuje tudi čas zase, smo jo ujeli pri kolesarjenju med Beltinci, Odranci in Bistrico. Povedala je, da je to njena rekreacija v teh napornih dneh.

Uprava Zavarovalnice Triglav je odločila, da bo Sandi Štefan Flisar do imenovanja novega direktorja še naprej vodil pomursko območno enoto te zavarovalnice.

Denis Žilavec se je odločil nadaljevati kariero v avstrijski četrti ligi, kar je nedvomno korak nazaj v njegovi nogometni poti glede na ponudbe, ki jih je že imel.

Sobočan v Parizu: Jože Zrim

Tu so ljudje vseeno srečni

»Dvakrat sem odšel v svet brez vsega, najprej v Zagreb, potem v Pariz,« pravi Jože Zrim, Sobočan po rodu. »Če prideš v tuji svet, moraš biti dvakrat boljši od drugih, bolj delaven, da te spoštujejo,« pravi Prekmurec, ki je pred 42 leti prišel v Pariz brez vsega, si tam ustvaril podjetje in se tam ustalil. Sedaj, ko je upokojen in ima vse, kar potrebuje, se lahko končno posveča tistemu, po čemer je hrepenel vse življenje – slikanju.

Svoje otroštvo je preživel v Murski Soboti. Oče je bil obrtnik in tudi prvi, ki je vozil taksi, se ga spomnijo »stari Sobočanci«. Ker je kmalu umrl, je Jože kot najstarejši skrbel za svoje mlajše brate in sestre, potem pa je odšel v šole v Zagreb. Tam si je našel službo, končal pedagoško fakulteto, ves čas pa se je posvečal slikanju ter se družil s slikarji, kot sta Jaki in Miki Muster. Po 12 letih je s svojim znanjem, a brez denarja odšel v Pariz, v središče sveta umetnosti, kjer se je želel ukvarjati s slikanjem.

Kmalu je tudi tam spoznal, da življenje v tujini ni enostavno. Za tujca, ki pride, je zelo težko, še posebno, če nima znancev, ne zna jezika in je brez denarja. Prva zaposlitev, ki jo je našel, je bila pri podjetju, kjer so izdelovali notranjo dekoracijo za hiše bogatih. »Tam mi ni bilo treba znati jezika in delo je bilo dobro plačano. Izdelovali smo umetni marmor, les ter dekorativne in druge stilizirane predmete. Delali smo za bogate in znane ljudi po vsem svetu, v Nemčiji, Belgiji, restavrirali smo gradove, graščine in vile. Bogati so zelo zahtevni in prisegajo samo na kakovost. Po drugi strani pa si ne želijo nobene reklame ali kakšne objave v medijih. Bogati so se vedno bali pokazati luksuz in bogastvo, ki ga imajo,« pove. Kasneje je odprl svojo delavnico za notranjo dekoracijo bogatih domov.

Kot tujec moraš biti dvakrat boljši

Danes živi v predmestju Pariza, kjer ima hišo in družino. »Nikoli nisem želel živeti v mestu, saj je tam vedno gneča, veliko avtomobilov in slab zrak,« pravi. O tem, ali je v Franciji težko uspeti, razmišlja: »Težko je, ampak se da. Meni je uspelo. Moraš biti dvakrat boljši, kot so drugi, da uspeš, drugače ne gre.«

»Ampak to delo vzame čas in moč, zato nisem mogel slikati. Šele sedaj v pokoju, ko imam poskrbljeno za materialno plat, lahko delam, kar želim, in se lahko sedaj spet intenzivno posvetim slikarstvu. Vključil sem se v akademije in lahko rišem in razmišljam o razstavah. V Soboti sem razstavljal, še preden sem šel v Pariz. Tam sem imel nekaj skupinskih razstav, upam, da bom imel čez dve leti samostojno razstavo.« Od slikarskih smeri mu je najbližje impresionizem, zanimajo ga človeško telo in portreti.

»Kaj moraš imeti, da ti v Franciji uspe, denar, zveze?« nas zanima. Pa odgovori: »Tudi v Franciji se od slikarstva ne da živeti. Nobeden od slovenskih slikarjev ni naredil tam kakšnega večjega koraka, za nekatere pa so že slišali. Tam živi tisoče slikarjev, morda jih le kakšnih sto živi od slikanja. Najhuje je to, da imajo galeristi svoje kritike, denar in lahko lansirajo kogarkoli. In če galeristi za nekaj pravijo, da je vrhunec umetnosti, potem tako tudi obvelja. Zato marsikdo od slikarjev razstavlja svoje ideje, ne slikarstvo. Danes je v ospredju abstrakcija. Ampak ni ti treba biti slikar, da to delaš.«

In Sobota, kako jo vidite danes? »Tu so vseeno ljudje srečni, tistim, kar imajo. Absolutno bolj kot v Franciji. Tu so doma, imajo svoje prijatelje, pri nas se sploh soseda ne pozna. Ampak jaz sem prišel v Francijo z namenom, da se kaj naučim, da kaj vidim. Tam so muzeji, razstave umetnikov, lepota ... in to je močan motiv, ki me je dal ... sem tam ostal. Ne razmišljam več, da bi se vrnil. Vračam se krat letno, tam imam ... družino, na Vaneči pa svoje ko. Res pa je, da imam v ... stik z vsem svetom.«

A. Nana Ritupe

Jože Zrim, Sobočan, ki živi v Parizu: »Na tej poti je bilo potrebno veliko trdega dela pa tudi malo sreče, kot sem jo imel jaz. Toda delo mi je vzelo vso energijo in moč, da ni bilo ... možnosti, da bi delal kaj drugega. Prava svoboda zame je šele sedaj, ko sem v pokoju in ... lahko delam, kar želim. Sedaj bom lahko spet vso svojo energijo posvetil slikarstvu.«

»Najhuje je, da imajo galeristi svoje kritike, denar, in lahko lansirajo kogarkoli. In če galeristi za nekaj pravijo, da je vrhunec umetnosti, potem tako tudi obvelja. Zato marsikdo od slikarjev razstavlja svoje ideje, ne slikarstvo.«

Lions klub Murska Sobota podaril računalnik

Pomoč šolarki Osnovne šole Mala Nedelja

Lions klub Murska Sobota je namenil Osnovni šoli Mala Nedelja računalnik z vso potrebno opremo v vrednosti osemsto evrov, predstavniki šole pa ga bodo predali njihovi šolarki.

Računalnik so predali osnovni šoli predstavniki Lions kluba M. Sobota Tanja Buzeti, Alojz Režonja in Irma Benko, prevzela pa ga je ravnateljica šole Nada Tomanič. Sekretarka Lions kluba Murska Sobota Tatjana Buzeti je ob tem povedala, da so denar za računalnik z vso potrebno opremo zbirali s prostovoljnimi prispevki, dal potrebnega denarja pa je prispevalo tudi podjetje 3 lan, ki ima sedež v Rakičanu. V okviru lionizma sicer skušajo pomagati čim več ljudem, ki so pomoči potrebni, največkrat slepim in slabovidnim, otrokom in invalidom. Njihov moto je, da pomagajo običajno konkretnemu posamezniku ali družini, za katere vedo, da pomoč najbolj potrebujejo. Redkeje dajejo denar ustanovam, vendar pa, ko gre za kake širše akcije, prav tako sodelujejo s prispevki.

V letošnjem lionističnem letu, ki se pred počitnicami končuje, so zbrali petnajst tisoč evrov. Tako so izvedli nekaj tradicionalnih akcij, kot je božični koncert, velikonočni koncert, dobrodelni koncert ob koncu PAC-evih majskih glasbenih dnevov in akcijo Plakat miru, ki so jo uresničili v sodelovanju z osnovnimi šolami. Denar pa so zbirali tudi ob drugih dogodkih.

Lions klub Murska Sobota je bil ustanovljen leta 1990 in je bil tako eden od prvih klubov v Sloveniji, kjer je sedaj že 45 Lions klubov in štirinajst Leo klubov. Predsednik je Leon Novak, šteje pa dvainštirideset članov, ki delujejo v skladu s poslanstvom: ustvarjati in krepiti ... sporazumevanja med ... vsega sveta za človeko... potrebe in prostovoljno ... gati v ožjih in širših skup... V tem času, odkar delujejo ... uresničili veliko projektov ... moči, prisluhnili šibkim, ... gali slepim in slabovidnim, ... kom, socialno ogroženim ... skrbeli tudi za širšo ... kulturo naše dežele.

Prvi maturanti

V ponedeljek je potekala v prostorih kulturnega doma v Ljutomeru slavnostna podelitev maturitetnih spričeval letošnjim maturantom – 41. generaciji gimnazije Franca Miklošiča. Ob tem dogodku je bilo tudi deset maturantov prve generacije iz leta 1967. Od davnega šolskega leta 1963, ko se je na gimnazijo vpisala prva generacija 56 dijakov (maturiralo jih je 43), pa vse do danes je na gimnaziji maturiralo že več kot 2800 dijakov, med katerimi je nekaj znanih imen, kot so Ivan Rihtarič, Ivan Štuhec, Miran Puconja, Metka Sitar, Drago Vuk, Vlado Miheljak, Miroslav Novak, Mitja Kranjčan, Drago Novak, Marko Kočar ... Med slavnostno podelitvijo je sedanji ravnatelj **Zvonko Kustec** poudaril: »Spoznal sem, v čem je veličina ljutomerske gimnazije. To sta predvsem odprtost in pripadnost šoli.« Dijak in maturant prve generacije **Dani Mauko** (levo na posnetku) pa se tega dogodka spominja z besedami: »Ko je bil aprila 1967 v Ljutomeru prvi maturantski ples, in to v dvorani TVD Partizan s pečmi na drva, ko je iz naših grl zadonela pesem Gaudeamus igitur, se je marsikomu utrnila solza sreče. Ves Ljutomer je bil prazničen, saj je dobila Prlekija svoje prve maturante.« J. G., D. M.

»Najmlajši« slovenski mladinec je iz Prlekije

Darko Krajnc, predsednik SMS – Stranke mladih Slovenije, in ... nik SMS v občini Ljutomer, sta ob sedmem rojstnem dnevu SMS ... rejšega člana Stranke mladih Slovenije. Jožef Kosec (v sredini) iz Lj... hkrati tudi častni član Stranke mladih Slovenije, na ka... je ... obiska zelo vesel. V zanj značilnem hudomušnem slogu je ... pozabil povedati, da bo na svoji »stotki« zaplesal. V družini Kosec ... štirinajst otrok (Jože je najmlajši, op. p.) in prav vsi so dočakali ... ljubitelj Tita in pravi, da se mladim, odkar ni Tita, slabše godi. ... niso več v središču pozornosti v družbi, in tudi to je eden ... rega je sam član SMS. »Starejši bi se morali bolj zavedati, da ... omogočiti več samostojnosti. Mladi se morajo postaviti na svoje ... pričan najstarejši slovenski mladinec Jožef. T. K.

Nejevolja radgonskih vrtičkarjev

Življenje brez vrtov bi bilo prazno

Na območju, kjer so zdaj vrtovi, bodo uredili park, odgovorni na občini pa vrtičkarjem zagotavljajo, da bodo dobili nadomestne vrtove

Po dograditvi doma starejših občanov na Tratah v Gornji Radgoni je predvidena celovita urbanistična ureditev tega območja. Tu naj bi v prihodnosti zgradili še varovana stanovanja, na prostoru, kjer so zdaj vrtovi, pa bodo zasadili in uredili park. Takšna odločitev je povzročila veliko nejevolje med tamkajšnjimi vrtičkarji, ki že leta in desetletja živijo s svojimi vrtovi, na njih se sprostijo, družijo se s prijatelji in brez njih si življenje težko predstavljajo.

Podžupan občine Vinko Rous, ki je odgovoren za ureditev tega območja je potrdil, da bodo na območju, kjer so zdaj vrtovi, uredili park in vrtičkarje so o tem že obvestili. Ti lahko do 1. novembra popravijo letošnje pridelke, za tiste, ki želijo ostati vrtičkarji tudi v prihodnje, pa že iščejo nadomestna zemljišča. Najdlje so v dogovorih s Slovenskimi železnicami, s katerimi naj bi sredi avgusta podpisali dogovor o najemu zemljišč, ki jih bodo primerno uredili in usposobili, da si lahko dosedanji vrtičkarji na njih lahko uredijo nove vrtove. Seveda na njih ne bo možno postavljati utic, pravi Vinko Rous in dodaja, da so se za preselitev vrtov odločili, ker želijo okolico primerno urediti. V neposredni bližina doma starejših občanov je otroški vrtec, park je veliko zelenja, nedaleč stran je športni center, park pa bo del tega le še bolj lepšal.

Kaj o takšni odločitvi pravijo prizadeti vrtičkarji?

Nada Fučko, upokojena učiteljica, živi z vrtom tako rekoč v bližini. Nekoč ga je imela v Radgoni, ko so stanovali v radgonskem gradu, je tam 16 let obdelovala svoj vrt, vendar ga je izgubila. »Ko je bil grad po denacionalizaciji vrnjen prejšnjim lastnikom, smo se morali odseliti in zato smo izgubili tudi vrt,« pripoveduje Majda, ki zdaj že 16 let v Tratah. »Tu pridelam vse za lastne potrebe, saj letos niti enkrat nisem kupila solate, poleg tega pa so tu še maline, ribez, kumarice, breskve in še veliko drugega. Celo rože za grob imam na svojem vrtu, ki meri okoli 150 kvadratnih metrov. Zdaj je to celo preveč, a ker so nekateri obdelavo opustili, zemljišče ostaja, da se ne bi zaraščala. Živim sama, zato mi ta vrt veliko pomeni, tu se srečujem in pogovarjam z drugimi vrtičkarji in to druženje mi največ pomeni. Zelo mi je žal, da bomo te vrtove izgubili, saj smo vanje veliko vložili. Bom pa z vrtičkarstvom nadaljevala tudi na novi lokaciji.«

Marjeta Majstorovič, upokojenka, ima svoj vrtiček na Tratah že 35 let. »Najprej sem ga imela tamle, kjer je zdaj otroški vrtec, pa so poslali bager in vse zravnali. Niso nas obvestili in tako tudi pridelka nismo pobrali. Kot mlada gospodinja takrat brez vrta nisem mogla, zato sem ga uredila na sedanji lokaciji. Na njem pridelam vse za lastne potrebe, res pa je, da so nekateri vrtovi tu zdaj videti dokaj klavrno. Ko so ljudje izvedeli, da nam bodo vrtove vzeli, so jih mnogi opustili in marsikje zdaj raste le trava. Je pa res, da vrtove zdaj obdelujemo v glavnem upokojenci, saj večine mladih to delo ne zanima. Ko sem izvedela, da nam bodo te vrtove vzeli, sem uredila vrt na novi lokaciji za bloki ob sejmišču in tako zdaj vrtnarim na dveh mestih. Vrt je moje veselje, tu se srečujem s prijatelji in znanci, tu preživim velik del svojega časa, vrt je moje morje, moj dopust.«

Silva Slanič, upokojenka, je zemljišče za svoj vrtiček vzela v najem od krajevne skupnosti pred 27 leti in zanj redno plačuje najemnino. »Pred tem sem imela vrt deset let pri nekdanjem odpadu, vendar so tam zgradili stanovanjske bloke in smo se morali preseliti na to lokacijo. Ta vrt je moja tržnica, saj na njem pridelam vse, kar z možem potrebujeva. Ko sem izvedela, da nam bodo te vrtove vzeli, sem si ga poiskala na novi lokaciji, vendar je tam za vse premalo prostora. Življenja brez vrta si ne morem zamišljati, saj so pokojnine nizke in z vrtom se da prihraniti marsikateri izdatek. Na vrtu je tudi manjša utica, v kateri se sprostim, veliko pa mi pomeni druženje z drugimi vrtičkarji. Na novi lokaciji utice menda ne bodo, bi pa potrebovali vsaj kakšno lopo, kjer bi shranjevali orodje. Pa še nekaj me žalosti. Tu zdaj gradijo dom za starostnike, zanje bo dobro poskrbljeno, nam pa jemljejo še to, kar smo imeli. Tudi mi smo starostniki, vendar mnogi nimamo možnosti, da bi prišli v ta dom.«

Silvija Vodenik, upokojenka, pravi, da ima družina Vodenik tu svoj vrt že kakšnih petdeset let, zato se bo od njega toliko težje ločiti. »Obdelujemo kakšnih 150 kvadratnih metrov vrta in na njem pridelamo vse za lastne potrebe, celo krompir za vso zimo. Za obdelavo skrbi v glavnem mož, saj sama težjih fizičnih del ne zmorem, poskrbim pa za nakup materiala in spravilo pridelkov. Zelo sem razočarana, ker se bomo morali preseliti, saj sem tu vzgojila tudi rastline, ki ne zrastejo v enem letu, denimo maline, ribez, bezeg, breskve in še kaj. S tem, da ti vrtovi ne sodijo v to okolje, se ne morem sprijazniti, saj so tu prenovili tudi betonarno, ki še manj sodi v to okolje. Prepričana pa sem, da bo tu, preden bodo uredili park, zraslo še veliko trave, park pa bo zatočišče problematičnim združbam, ki se že zdaj zbirajo ob teh vrtovih. Svoj vrtiček si bomo uredili tudi na novi lokaciji, ki bo sicer bližje domu, vendar mi je sedanji veliko ljubši.«

Stanko Sakovič, upokojenec, je po stažu mlajši vrtičkar, saj svoj vrt tu obdeluje le kakšnih deset let, vendar brez njega ne more. »O tem, da bodo te vrtove ukinili, se je govorilo že nekaj časa, zato smo v pogovorih z vodstvom doma starejših in županom skušali najti milejšo rešitev. Predlagali smo, da bi vrtovi ostali sestavni del parka, sprva je nekaj posluha za to bilo, zdaj pa je povsem drugače. Če bo občina zagotovila nadomestno zemljišče za vrtove, ga bo treba ustrezno pripraviti in urediti. Sam se bom z vrtnarjenjem ukvarjal tudi na novi lokaciji, saj mi več kot pridelki pomeni srečevanje in druženje z znanci. Na tem vrtu imam tudi manjšo utico za shranjevanje orodja, a ker teh na novi lokaciji ne bo možno postavljati, bo malce nerodno, ko se bomo odpravili skozi mesto na vrt z motiko, lopato ali krampom. Me pa malce skrbi, da bo park, ki ga bodo uredili na tem mestu, prinesel v naše mesto tudi vse tisto, kar sodobni parki prinašajo.

Ludvik Kovač

Fotografije: Nataša Juhnov

Nekateri so si že našli nadomestne vrtove na novih lokacijah.

Nada Fučko

Marjeta Majstorovič

Silva Slanič

Silvija Vodenik

Stanko Sakovič

Ko so vrtičkarji zvedeli, da jim bodo vzeli vrtove, so jih nekateri začeli opuščati.

Barometer

Mag. Tibor Fulle se je izneveril dogovoru, da bo ravnatelj samo še leto dni, kolikor mu manjka do upokojitve, in zato za svojo kandidaturo ni dobil podpore profesorskega zbora. Nov razpis je prinesel druga dva kandidata, z njima pa tudi razdvojenost med profesorji. Ravnatelj pa bo dijakom in zaposlenim tudi moral pojasniti, zakaj je prekinil sodelovanje s tremi priljubljenimi profesorji.

Podžupan gornjeradgonske občine Vinko Rous, ki je odgovoren za ureditev okolice novega doma starejših občanov na Tratah, ob katerem naj bi zgradili še varovana stanovanja, je vrtičkarjem obljubil, da bodo dobili nadomestne vrtove. Tam, kjer imajo Radgončani zdaj svoje vrtičke, naj bi uredili park.

Ivan Simič, generalni direktor Davčne uprave Republike Slovenije, resno razmišlja o odstopu s te funkcije. O svoji odločitvi bo razmislil in jo sporočil do konca septembra.

Filip Dobranič, najboljši pomurski debater, je sestavljal slovensko ekipo srednješolskih debaterjev, ki je na 19. svetovnem srednješolskem debatnem prvenstvu v Seulu zasedla osmo mesto.

Upokojena bančna uslužbenka Nada Ritlop iz M. Sobote je uspela pripraviti prvo samostojno razstavo svojih likovnih del. Za razstavni prostor si je izbrala Kleklov dom v Črenšovcih, kjer je nekoč obiskovala osnovno šolo.

V murskosoboški škofiji tri duhovniška posvečenja

Pomurski novomašniki Simon Slana, Boris Tibaut in Aleš Kalamar

Novomašniki bodo kaplani v Črenšovcih, Turnišču, Murski Soboti in Gornji Radgoni

Lani smo imeli v murskosoboški škofiji dva novomašnika, letos pa imamo tri, ki prihajajo z obeh strani Mure. Simon Slana, ki je imel novo mašo pred dvema tednoma, je doma iz Babinec v ljutomerski župniji, prejšnji konec tedna pa sta postala duhovnika še Aleš Kalamar iz Dolenec na Goričkem in Boris Tibaut iz Žižkov v občini Črenšovci.

Simon Slana iz Babinec

Služite Gospodu z veseljem

Simon pravi, da je začel razmišljati o duhovniškem poklicu v tretjem ali četrtem razredu osnovne šole, ko je bil ministrant v domači cerkvi: »Spomnim se dogodka, ko mi je domači župnik gospod msgn. Izidor, ko sem bil ministrant v domači cerkvi, v zakristiji rekel: Veš, ti pa bi lahko postal duhovnik. Takrat tega nisem jemal preveč resno, toda potem z leti sem tudi sam začel razmišljati o tem. Mislim, da je bila ta želja že prej v meni, pa nisem upal na to preveč misliti. Čeprav sem versko vzgojen in so v mojem okolju ljudje, med katerimi je ta poklic zelo cenjen, pa ta poklic v času, ko sem bil v osnovni šoli, na splošno v družbi ni bil preveč cenjen. In potem sem, kolikor se je dalo, skušal ta klic v sebi zatreti, v osnovni in srednji šoli pa sem imel zelo rad matematiko in fiziko, tako da sem pričakoval, da bo moja prihodnost na tem področju. Mislil sem tudi, da nisem sposoben za duhovnika, ker morajo duhovniki veliko govoriti, biti z ljudmi, pridigati. Najbolj me je skrbelo, da bom moral nastopati pred ljudmi v javnosti.«

Ko je bil v sedmem in osmem razredu osnovne šole, je tudi veliko razmišljal o tem, kaj bi postal, in tudi molil, da bi naredil tisto, bil tisto, kar Bog od njega pričakuje: »Ker sem imel krščansko vzgojo, sem vedel, da bo to tudi zame najboljše in bom tako tudi najbolj vesel in srečen. Tako sem na koncu osnovne šole že dokaj resno razmišljal o tem, da bi bil duhovnik, vendar nisem še nikomur povedal, ker sem pač mislil, da imam še štiri leta časa, da grem v gimnazijo v Ljutomer in se potem o tem dokončno odločim. Tudi gimnazijska leta v Ljutomeru so hitro minila. Mislim, da je bilo za mojo končno odločitev o tem pomembno romanje, ki ga je organizirala ljutomerska župnija, na katerem sem trdno spoznal, da me Bog res kliče v ta poklic, in od takrat naprej sem se še bolj trudil. Nekaj časa se še nisem odločil, da bi povedal najbližjim, in spomnim se, da sem to najprej zaupal kaplanu in šele potem domačim, ki so to s presenečenjem sprejeli, pa seveda tudi z veseljem. Ko sem se o tem dokončno odločil, sem bil res vesel, da sem naredil ta korak, in vem, da sem v sebi čutil izreden mir in veselje, da sem lahko vstopil v bogoslovje.

Pravi, da je bilo pri tej odločitvi pomembnih več stvari, tako zgled duhovnikov, domačih, ki so skupaj molili, razna romanja in podobno: »Ko se pripravljaš na novo mašo, je seveda veliko skrbi, tako da so bile priprave kar naporne, sem pa vesel, da so mi vsi iz župnije pripravili zelo lep sprejem. Tudi domači in vsi v vasi so se res zelo potrudili pri tem in vesel sem, da smo vsi v Babincih ta teden priprav skupaj živeli in se še bolj povezali. Tudi novomašno slavje je bilo izredno lepo. Duhovniško pot bom začel najprej kot kaplan v Črenšovcih in Turnišču, potem pa bom šel drugam, kamor me bo pač škof poslal. Pomembno je, da bom med ljudmi na župniji, da bom z njimi delal in jih skušal pripeljati čim bliže Bogu. Moje geslo je Služite Gospodu z veseljem, kar je stavek iz Svetega pisma, iz psalma številka sto, in me spremlja že od tistega trenutka, ko sem se trdno odločil, da bom šel za Gospodom. Takrat sem spoznal, da me Gospod ne sili v ta poklic, in če sem se že odločil za ta poklic, Gospod hoče, da bom to delal z veseljem.«

Simon Slana bo na začetku svoje duhovniške poti kaplan v Črenšovcih in Turnišču.

Boris Tibaut iz Žižkov

Vera, upanje, ljubezen

Boris Tibaut iz Žižkov je takole opisal občutke po novi maši: »Počutim se hkrati vznemirjenega in umirjenega. To je kontradiktorno, ampak v sebi čutim res eno samo veselje, predvsem pa Božjo bližino v ljudeh, ki so se udeležili moje nove maše in ki so se danes udeležili tudi moje *premicije*. Čutim, da to ni le moj dan, ampak, da je moja nova maša dan vseh ljudi, tako tistih, ki sem jih povabil na novo mašo, in vseh tistih, ki so v srcu začutili, da je prav, da pridejo na novo mašo, in to v skladu s tistim nekdanjim rekom, da se za novo mašo splača raztrgati čevlje. Tako tudi jaz čutim, da je veliko ljudi, ki stojijo ob meni in me na moji življenjski poti in poti duhovništva podpirajo.«

Dodaja, da je Božji klic začutil že v rani mladosti, v otroštvu, nekje v drugem ali tretjem razredu osnove šole, ko je pri maši opazoval duhovnike pri oltarju: »Vendar nekako nisem zbral dovolj poguma, da bi o tem razmišljal, in sem se raje prepustil vrtnarjenju. Vzljubil sem rože, z veseljem plel domači vrt in tako so vsi mislili, da bom postal vrtnar. Vendar pa sem v osnovni šoli, v sedmem ali osmem razredu, vedno bolj čutil neki notranji glas, ki mi ni dal miru. Vse bolj se je v meni prebujala misel, kaj pa če ti ne bi bil vrtnar, ampak bi postal duhovnik, in potem sem res v sebi gojil ta klic, veliko razmišljal, tudi molil in tako nekako začutil, da je pa morda to tista prava pot za moje življenje. To sem zaupal tudi takrat še kaplanu, sedaj župniku v Črenšovcih in potem sva skupaj prišla do spoznanja, da je prav, da stopim v malo semenišče v Mariboru in da v teh štirih letih srednje šole prepoznavam ta klic za duhovništvo. In po štirih letih sem z eno veliko odločnostjo in veseljem stopil v bogoslovje, končal teh sedem let bogoslovja in sedaj sem duhovnik.«

Boris Tibaut bo svojo duhovniško pot po novi maši nadaljeval kot kaplan v Murski Soboti.

Njegova duhovniška pot, ki se je začela v Črenšovcih z novo mašo, se bo čez slab mesec, prvega avgusta, nadaljevala v Murski Soboti, kjer bo kaplan: »Moje novomašniško geslo je Vera upanje, ljubezen, to geslo pa je zame pomembno ravno zato, ker je tako močno. Vem, da se bom vse življenje trudil, da bi ga skušal živeti, najprej vero, potem upanje in ljubezen. Tako mi bo to geslo vse življenje dajalo moč, oporo v hoji za Gospodom. Prava vera mi daje trdnost v življenju, upanje mi daje veselje in gotovost, da se to življenje ne konča ob grobu, ljubezen pa me vodi k pravi ljubezni, to je pa Bog.«

Aleš Kalamar iz Dolenec

Križ stoji, svet pa se vrti

Novomašnik Aleš Kalamar iz Dolenec pravi, da je odločitev, da bo duhovnik, v njem gorela že od srednje šole: »Sam sem se odločil, da bom postal duhovnik, da bom odgovoril na klic, ki mi ga je Gospod položil v srce tam nekje proti sredini srednješolskega izobraževanja. Takrat sem tudi pri sebi sklenil, da hočem postati duhovnik, da bi nekako to, kar je delo v meni, tudi izrazil s svojim načinom življenja, s svojo odgovornostjo in svojim poklicem, ki ga bom opravljal. Moja družina mi je pri tem ves čas stala ob strani in nihče od domačih, drugih sorodnikov ali prijateljev mi nikoli ni branil te odločitve ali me silil v to. To je bila odločitev mene samega in v družini sem ves čas čutil izredno podporo in tudi odobravanje. Verjamem pa, da jih je skrbelo, ali mi bo uspelo ali pa me bo življenjska pot popeljala kam drugam, toda iz leta v leto so čedalje bolj slutili, da se bo to uresničilo. Pred tem sem imel veliko interesov, marsikaj sem želel postati. Ena od želja je bila tudi, da bi postal veterinar, vpisal sem se tudi v srednjo lesarsko šolo v Mariboru. Vendar pa so vsi drugi poši[illegible] ob duhovništvu v sredn[illegible] gubili sijaj, čeprav jih [illegible] kot duhovnik zelo ce[illegible]

Njegovo novomašno geslo je geslo kartuzijanskega re[illegible] je postavil sveti Bruno, in [illegible] Križ stoji, svet pa se vrti. [illegible] postavljen v središče sve[illegible] karkoli se v tem svetu dog[illegible] karkoli se dela, vse se vrti [illegible] križa. Kristus križan na G[illegible] je postal center in to je tudi [illegible] duhovniška želja, da bi mi bil [illegible] duhovniku vedno središče kr[illegible] učlovečenje, življenje, trpljenje [illegible] vstajanje našega gospoda Jezusa [illegible] Kristusa, da bi mi bil [illegible] temelj [illegible] vere vedno v središču ob vse[illegible] karkoli bom delal, kaj[illegible] marsikaj dogaja, ampak [illegible] stus v središču, so vse [illegible] tudi druge neprijetnosti globoko pod Križem.

Kot kaplan bom v župniji G[illegible] nja Radgona, sebe kot duhov[illegible] nika pa vidim, kako si pri[illegible] vam, da bi branil temelje [illegible] Katoliške cerkve, saj so stvari [illegible] se zajedajo in poskusaj[illegible] to, kar je gospod Jezus Kristus [illegible] prihodom na ta svet in s[illegible] delom, trpljenjem in vstaj[illegible] naredil, da bi te velike sk[illegible] sti branil, da bi to, kar verujem [illegible]

Aleš Kalamar bo postal kaplan v Gornji Radgoni.

[illegible] tudi živel. Drugič pa vidim [illegible] duhovniško perspektivo » [illegible] da želim vznemirjati svet z [illegible] gelijem in se tudi zavzemati [illegible] vsakega človeka, vsako [illegible] življenje. Vsak človek je zelo dragocen in drag in kot duhov[illegible] nik ne vidim svojega dela [illegible] človeka. Ljubezen do Boga in [illegible] človeka naj mi bo cilj, [illegible] mojega duhovniškega poslan[illegible] stva. In predvsem, da bi bil [illegible] človeka v njegovih pravi[illegible] stojanstvu in spoštovanju [illegible] lim, da bi bil dober, zvest [illegible] šten duhovnik.«

Jože Ga[illegible]

SONČEK
POMURSKO DRUŠTVO ZA CEREBRALNO PARALIZO
prostovoljne prispevke nakazujte na račun:
02496 - 0092393969

Arhitekt v Ljubljani, Pragi in na Dunaju. In v Prekmurju.

Plečnik je na simbolni ravni poslovenil Prekmurje

Še na smrtni postelji je Plečnik razmišljal o arhitekturi in Prekmurju. Tako je tudi s tresočo roko zasnoval ureditev okolice cerkve pri Gradu.

Z razstavo o Plečnikovem delu, ki so jo odprli v razstavnih prostorih Pokrajinskega muzeja Murska Sobota, se priklanjamo velikemu slovenskemu arhitektu, ki je uspel v evropskih prestolnicah, svoj pečat pa je pustil tudi v Prekmurju. Razstavo, ki jo je posredovala Narodna galerija iz Ljubljane, je oblikovala arhitektka Eva Prelovšek, s prekmurskim delom arhitekta pa je razstavo dopolnil Janez Balažič.

Na 30 panojih je s fotografijami, načrti in spremnimi teksti dokumentirano življenje in delo arhitekta Jožeta Plečnika. Na ogled so tudi izvirne risbe in načrti, makete, stoli, ura in drugi njegovi predmeti. Ker pa je Plečnik bistvenega pomena za prekmurski kulturni prostor, so soboško razstavo obogatili z izvirnimi načrti, dokumenti, maketami in rekviziti, ki so si jih sposodili iz Arhitekturnega muzeja v Ljubljani, prekmurskih župnijskih uradov, muzejev in zasebnikov.

Kot je povedal Janez Balažič, avtor prekmurskega dela razstave, je Plečnik zaradi svojega izvirnega odnosa do Prekmurja, kraja doživetega sprejemanja in tega kraja, resnično tisti ustvarjalec, ki mu je na globlji pomenski ravni uspelo združiti poteze srednjeevropske kulturne identitete in vanjo slutljivo vtkati prvine dediščine z obrobja Panonske nižine. »Kasneje so modernistični tokovi nezadržno zaznamovali umetnostni razvoj Prekmurja iz osrednjeslovenske smeri. Zato je lahko utemeljena tudi trditev, da je Plečnik s svojim velikim delom v Bogojini na simbolni ravni »poslovenil« Prekmurje. Tudi poslej bi bil potreben tako prekmurskemu kot tudi osrednjeslovenskemu kulturnemu prostoru kdaj tisti srednjeevropski prepih, ki je tudi Plečnika zanesel k Prekmurcem.«

Na razstavi so predstavljeni tudi znameniti Plečnikovi stoli. Arhitektu nikoli ni bila toliko pomembna funkcionalnost stola, kot mu je bil pomembno, kakšno je človeško telo videti na njem.

Plečnik je prišel v Prekmurje na povabilo bogojinskega župnika Ivana Baše leta 1924 in je imel, tudi zaradi različnih izkušenj, do Prekmurja poseben odnos. Nekoč je zapisal: »Tako težko je potovati tja (v Prekmurje, op. a.), nekaj me tlači in sam ne vem, kaj.« Priznal pa je, da ga na Prekmurje veže posebna ljubezen, čeprav je v njem odkril tudi nekaj težkega, česar sam ne zna pojasniti. To je panonska melanholija ali tisto, čemur pravimo težkost prekmurskega karakterja.

Damijan Prelovšek, generalni direktor direktorata za kulturno dediščino pri kulturnem ministrstvu, pa pravi, da je Plečnikova umetnost večplastna pesnitev, bolj živa kot kadarkoli, ki nam veliko pove o nas samih, naših idealih in stiskah. Je spodbudna, svetovljansko zapisana himna slovenstvu, ki ji velja prisluhniti z odprtimi očmi in čistim srcem.

A. Nana Rituper Rodež

Plečnik v Prekmurju

Najbolj prepoznavno Plečnikovo delo v Prekmurju je gotovo cerkev v Bogojini, poleg tega je zasnoval še oltar v gotskem prezbiteriju Martinove cerkve v Martjancih, nagrobnik za župnika Jožefa Horvata, nagrobnik za zbiratelja narodnih pesmi in narečnih pripovedk Štefana Küharja v Bratoncih ter nagrobnik narodnemu buditelju in publicistu Francu Ivanocyju. Oblikoval je naslovnice za Novine Slovenske krajine za Kalendar Srca Jezušovega, naredil idejni osnutek za Spomenik prekmurskim književnikom, zamislil si je grobno kapelo župnika Ivana Baše in zasnoval neuresničeni načrt za ureditev okolice cerkve sv. Jakoba v Dobrovniku. Po njegovih načrtih pa so uspešno preoblikovali srednjeveško cerkveno arhitekturo župnijske cerkve pri Gradu. Večina njegovih načrtov je udejanjenih, nekaj pa jih še vedno čaka na uresničitev.

Mednarodna mladinska likovna kolonija v Lendavi

Lindart z umetniki iz devetih evropskih držav

V lendavskem gradu poteka 12. mednarodna mladinska likovna kolonija Lindart, na kateri ustvarja 12 mladih umetnikov iz devetih držav.

Likovno kolonijo organizira mednarodno mladih likovnih umetnikov Lindart iz Lendave v sodelovanju z Galerijo -Muzejem Lendava.

Bistvo kolonije je »so-deluj/co-operate«, pri kateri je posebnost, da po dva slikarja skupaj ustvarjata na eno platno, torej ustvarjata isto sliko, pri tem pa morata pokazati, kako se na ta način lahko različne kulture mešajo, dopolnjujejo in pridejo do dobrih skupnih stvaritev. Kolonijo strokovno vodi in koordinira predsednik društva Lindart in akademski slikar iz Lendave Dubravko Baumgartner.

Iz Slovenije sodelujeta na likovni koloniji dva umetnika, in sicer Katja Pal in Bine Škrt, iz Nemčije prihajajo Nathalie Becher, Franziska Partzsch in Lena Pemöller, iz Škotske je Ben Readman, iz Irske Niamh Flanagan, iz Slovaške Andrea Pezman, iz Bosne in Hercegovine Lana Hunjić, iz Madžarske Gyenei Csaba, iz Francije Lili Heller in iz Avstrije Eva Vasari.

Na likovni koloniji je 12 udeležencev iz devetih držav, ki so imeli ob ustvarjalnem delu tudi možnost spoznati Pomurje.

Predsednik društva Lindart Dubravko Baumgartner je povedal, da so začeli z delom v koloniji 10. julija, končali pa bodo v petek, 20. julija, ob 19. uri, ko bodo tudi odprli razstavo, na kateri bodo predstavili dela, ki bodo nastala. Ustvarjanje poteka v prostorih grajske galerije in grafične delavnice, kolonija pa je namenjena mladim obetavnim likovnim ustvarjalcem, umetnikom in študentom likovnih akademij, mlajšim od trideset let. Ideja kolonije je, da se izbrani avtorji povežejo v umetniške tandeme, ki bodo na koloniji uresničevali zastavljene projekte. Namen kolonije pa je tudi druženje, izmenjava mnenj in izkušenj pa tudi sprejemanje drugih kultur in človeka kot posameznika ter širjenje umetniških idej med mladimi umetniki. Na razpis se je prijavilo več kot šestdeset mladih umetnikov, med katerimi so organizatorji izbrali omenjenih 12. Udeleženci kolonije imajo možnost, ustvarjati v različnih slikarskih tehnikah. Ob razstavi bodo vsa dela tudi digitalno dokumentirali ter jih arhivirali v umetniški zbirki društva Lindart in Galerije -Muzeja Lendava ter predstavili v katalogu k razstavi.

J. Ga.

Seznanjali so se z gledališčem in gledališko igro

Otroški gledališki tabor Gremo se gledališče

Na Osnovni šoli Turnišče so pripravili drugi gledališki tabor z naslovom Gremo se gledališče, na katerem so se osnovnošolski šolarji s pomočjo mentorjev seznanjali z gledališčem in gledališko igro. Likovni vodja tabora Milena Šalaj je povedala, da je bilo vključenih 30 šolarjev iz petega, četrtega in sedmega razreda, organizirali pa so ga v sodelovanju z regionalnim centrom ZVKDS Murska Sobota.

Učenci so imeli ob izobraževanju dovolj časa za druženje, relaksacijo, ustvarjalne igre in podobno. Ob učiteljih turniške šole so v tabor vključili tudi mentorje od drugod, ki se aktivneje ukvarjajo z gledališko dejavnostjo. Tako je med drugim Milivoj Roš vodil delavnico z naslovom Iskanje sebe, delavnico za sprostitev je vodila Danica Kocet, gledališče pa sta mladim predstavili tudi Miša Gerič in Mateja Horvat. Oblikovalno delavnico je vodila Sonja Toplak, šolarji pa so se srečali tudi z gledališčniki iz Črenšovec pod vodstvom Draga Megliča in prisluhnili potopisu o Južni Ameriki. Na koncu so pripravili tudi zaključni nastop za starše, kjer so pokazali, kaj so se na taboru naučili.

J. Ga.

Darja Senčur Peček nova doktorica pravnih ved

O tem, zakaj direktor ne more biti delavec

Človek mora imeti cilj in ne sme prehitro odnehati

Pogovor za lokalni časopis se ji je zdel pomemben. Pa ne zaradi teme doktorske disertacije, tudi zaradi nje same ne, ampak zaradi jasnega sporočila: tudi v Murski Soboti je to mogoče. Doseči najvišji znanstveni naziv, ob tem pa delati na fakulteti v Mariboru in živeti zadovoljno družinsko življenje. Le cilj je treba imeti in potem ne odnehati, meni Darja Senčur Peček iz Murske Sobote, ki je postala pred kratkim nova doktorica znanosti.

»Doktorat je bil že dolgo moja želja, toda dokler sem bila zaposlena v Muri, zanj ni bilo časa. Po šestnajstih letih dela v gospodarstvu sem se na povabilo prodekana prof. Kocbeka januarja 2005 zaposlila na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru, za seboj pa imela kot asistentka že tretjo habilitacijo, ki se mi letos izteka. Tako sem imela za pripravo doktorske disertacije samo dve leti časa. Temo naloge sem prijavila lansko pomlad, in čeprav imaš za njeno pripravo običajno štiri leta časa, sem jo februarja že oddala svoji mentorici, profesorici dr. Poloncí Končar s Pravne fakultete Univerze v Ljubljani. Doktorat sem namreč pripravljala na ljubljanski univerzi. Kljub bolezni je mentorica nalogo zelo hitro pregledala, hitro pa so jo prebrali še člani komisije, čeprav bi si po statutu za to lahko vzeli tri mesece časa. Da se mi z zagovorom mudi, sem namreč omenila predsedniku komisije profesorju dr. Janezu Novaku, vrhovnemu sodniku, ki je sicer znan po natančnem prebiranju nalog, in že po treh tednih mi je poslal sporočilo, da je nalogo pregledal. Zagovor doktorske disertacije sem imela 22. junija.

Nerešen delovno pravni položaj direktorjev prinaša težave v praksi

- Vaša naloga ima zanimiv naslov, in sicer delovno pravni položaj direktorjev. Kakšen je in zakaj ga je sploh treba urejati drugače? Zaradi direktorjev, učinka na mobilnost vodstvenih kadrov, uspešnejšega vodenja gospodarskih družb?

Zaradi vsega, predvsem pa zaradi problemov v praksi. Na primer direktor ali član uprave je imenovan na to funkcijo za pet oziroma po novem za šest let, hkrati pa je tudi v delovnem razmerju za nedoločen čas. Problem nastopi, ko ga odpokličejo, saj se postavlja vprašanje, kaj sedaj z njegovo pogodbo. Če je to pogodba o zaposlitvi, in praviloma je za nedoločen čas, zakon o delovnih razmerjih ne določa, kako mu ob odpoklicu s funkcije preneha delovno razmerje. To prenehanje morajo potem stlačiti v običajne zakonske določbe, ki pa so pisane za delavce. Sodišča so se postavila na stališče, da gre za poslovni razlog, čeprav teoretično to ni povsem pravilno, saj poslovni razlog pomeni, da ti nekega dela ne potrebuješ več. Direktorja pa vendar potrebuješ, a drugega.

- Zakaj ste se določili prav za to temo?

Razlogov je več. S to temo sem povezala dve svoji ljubezni. Statusno pravo, s katerim sem se ukvarjala ob pisanju diplome in magisterija – magistrirala sem na temo varstva manjšinskih delničarjev –, sem lahko povezala z drugo ljubeznijo, delovnim pravom. Drugi razlog je morda to, da sem prihajala iz gospodarstva in sem imela boljši pregled nad tem področjem, ki je pri nas neurejeno in mi je bilo zato toliko večji izziv. Moja doktorska naloga je namreč prva na to temo in bo po mnenju mentorice podlaga za disertacije s podrobnejšim obdelovanjem manjših vsebinskih sklopov.

> Problem se pojavi, ko direktorja odpokličejo, saj se postavlja vprašanje, kaj sedaj z njegovo pogodbo. Če je to pogodba o zaposlitvi, in praviloma je za nedoločen čas, zakon o delovnih razmerjih ne določa, kako mu ob odpoklicu s funkcije preneha delovno razmerje.

- Če tema vaše naloge še ni bila obdelovana, na kaj ste se potem pri pripravi naloge naslanjali?

Relevantna literatura je nemška ali delno avstrijska, to pa zato, ker je korporacijski statusni položaj direktorjev pri nas povzet po nemškem vzoru. Kar pa se tiče pojma delovnega razmerja, sem se naslonila na dokumente mednarodne organizacije dela, ki je izdala priporočilo o bistvu delovnega razmerja. Morda se to sliši smešno, saj se delovno pravo ukvarja z delovnim razmerjem, a kljub temu je to področje še vedno problematično, saj se oblike dela spreminjajo, dostikrat tudi prekrivajo. Domači viri so mi bili tudi sodna praksa, nekoliko pa sem upoštevala še priporočila združenja menedžerjev in članov nadzornih svetov, saj me je zanimalo njihovo priporočilo. Ugotovila sem, da je pri nas za direktorsko mesto še vedno primarna pogodba o zaposlitvi, oboji pa dodajajo: »... ali druga pogodba, s katero se lahko uredi položaj direktorja.«

Direktor v družbi, ki jo vodi, ne more biti zaposlen

- Kaj ste ugotovili v nalogi?

Glavno vprašanje naloge je torej bilo, ali je razmerje med družbo in direktorjem lahko delovno razmerje, in ugotovila sem, da pri članu uprave ali direktorju ni elementov delovnega razmerja. Ta praviloma vodi družbo samostojno in na lastno odgovornost in mu noben organ ne more dajati konkretnih navodil, kako naj delo opravlja, to pa je bistvena značilnost delovnega razmerja. Nadzorni svet upravi ne more dajati navodil, na primer h kateremu partnerju naj gre ali v kateri pisarni naj sedi, in ga pri tem nadzirati, zato uprava ne more biti v delovnem razmerju.

- Ali s takšno ugotovitvijo drezate v trdnost direktorskih zaposlitev?

Seveda, vendar dodajam, da je hkrati s tem, ko direktorji ne bodo v delovnem razmerju, treba urediti njihov pogodbeni položaj. Predlagam, da se zanje ustanovi poklicna skupina, kot so na primer samostojni kulturni delavci, notarji, odvetniki, torej da bi se poklicno ukvarjali z vodenjem podjetij in bi se tako tudi zavarovali.

Znanje zase in za študente

- Doktorska disertacija je prelomnica v človekovem življenju, hkrati pa določilnica za nadaljnje akademsko in znanstveno raziskovalno pot. Tudi za vas?

Meni je pridobivanje znanja vedno veliko pomenilo, čeprav je bilo včasih težko, saj sem bila ob delu na fakulteti še vodja pravne službe v družbi Mura in si ustvarila družino. Zato sem se pač morala odpovedati drugim aktivnostim. Edino, za kar mi je žal, je, da nisem imela več časa za branje drugih knjig.

Cilj, pridobiti si doktorat, sem imela že dolgo, pa četudi se ne bi zaposlila na fakulteti, a za delo na univerzi mi je sedaj potreben kot neke vrste licenca. Moj naslednji cilj je naziv docenta, sčasoma mesto izrednega in rednega profesorja ter nadaljevati z znanstvenim in pedagoškim delom.

- Kaj vam pomeni delo s študenti?

Pri delu z mladimi res uživam, saj dobiš povrnjene še več energije, kot jim jo daš. S študenti imam res dobre odnose, pa ne le s Prekmurci. To se vidi po obisku vaj, ki sicer niso obvezne. Maja, ko smo končevali s predavanji, je k meni na vaje še vedno prišlo veliko študentov, kar je nenavadno. Zame je največji dosežek, da študentje v predavalnici niso zadržani, ampak samostojno nastopajo in razpravljajo, pa tudi, da mi zaupajo. Pri delu z njimi prav uživam in res nimam nobenih slabih izkušenj.

- Pri pedagoškem delu pa vas bo spremljala tudi izkušnja, ki ste jo ob zagovoru doktorske disertacije tudi sami imeli s profesorji.

Meni je veliko pomenilo, da so imeli ob vseh svojih obveznostih razumevanje in so si našli čas še zame. Pokazali so mi, da je vedno pomemben odnos.

- Kdo so vaši vzorniki pri strokovnem delu?

Človek, ki ga iz svojega strokovnega življenja zelo cenim, je prejšnji predsednik uprave Mure Božo Kuharič. Imel je srčno kulturo in čut za človeka, velik ugled pa je užival tudi med poslovnimi partnerji. Spomnim se, da so me kot mlado pravnico takoj vključili v pripravo neke pogodbe in so partnerji dejali: Če direktor da roko, je to za nas dovolj. S takšnim odnosom, ki ga je imel do vseh zaposlenih, je name naredil velik vtis. Res pa je tudi, da če ne bi bilo njega, ob redni službi nikoli ne bi mogla delati še na fakulteti.

Dober mentor pri pripravi magistrske naloge mi je bil dr. Marko Ilešič, sedanji sodnik na evropskem sodišču in tudi široko razgledani pravnik, rada pa bi omenila še mojo sedanjo sodelavko doc. dr. Etelko Korpič Horvat, ki je na fakulteti nosilka predmeta delovno pravo, jaz pa sem njena asistentka. Vsi odnos je zelo kolegialen pa tudi [illegible] rata ne bi uspela pripraviti tako [illegible] če ona ne bi prevzela mojega operativnega dela z diplomskimi nalogami. Po pripravi naloge mi je veliko pomagala tudi profesorica Polonca Končar, [illegible] nila pa bi še prodekana Marjana Kocbeka, ki me je povabil na fakulteto in [illegible] je verjel vame.

> Na vsako stvar lahko gledaš tragično, češ nič se ne da narediti, ali pa v oviri vidiš priložnost. Do ljudi sem odprta in moje vodilo, v katerega verjamem, je: Kakor daješ, tako se ti tudi vrača. Dobre stvari se vračajo, pa tudi slabe. Na ta način delujem in zaenkrat se dolgoročno kaže kot pravi.

- Po opravljenem življenjskem d[illegible] lu boste imeli več časa tudi [illegible] Kaj si boste privoščili?

Začela sem spet teči, za kar [illegible] bilo časa, prebrala pa bom tudi [illegible] ki mi jo je že pred časom posodil [illegible] in sicer Ločil bom peno od valov. [illegible] sem tudi v dobri družbi in sedaj bo [illegible] časa, da se posvetim prijateljem.

Če ima človek v sebi humor in optimizem, vse veliko lažje premaguje

- Koliko je ta odprtost pomembna za človeka, zapisanega akademskemu in znanstvenemu delu?

Mislim, da je zelo pomembno, da [illegible] človek izpolnjen na vseh področjih [illegible] življenja, potem je tudi bolj zadovo[illegible] Visoka strokovnost samo na enem po[illegible] dročju ga pušča osiromašenega za ma[illegible] sikaj, kar je pomembno v življenju, [illegible] ni je v veliko zadovoljstvo družina, [illegible] sem našla tudi elan in oporo pri pripravi doktorske disertacije, za kar [illegible] zelo hvaležna.

- Vaš vedno nasmejani obraz razodeva neuničljiv optimizem in pozitivno mišljenje. Kaj si potem mislite o ljudeh, ki so ve[illegible] zadovoljneži?

Sreča je, da imam razumevajoče [illegible] žino, da smo vsi zdravi in imam sladko [illegible] ki me zadovoljuje, in vsako jutro, ko se zbudim, sem za to hvaležna. Vse to se zelo cenim. Ljudje, ki tega nimajo, so razumljivo lahko zagrenjeni. Dostikrat pa ljudje težko premagajo že manjše težave, ker nimajo optimizma. Če ima človek smisel za humor in je optimističen, vse veliko lažje premaguje. Ni vsako stvar lahko gledaš tragično, češ nič se ne da narediti, ali pa v oviri vidiš priložnost. Do ljudi sem odprta in moje vodilo, v katerega verjamem, je: Kakor daješ, tako se ti tudi vrača. Dobre stvari se vračajo, pa tudi slabe. Na ta način delujem in zaenkrat se dolgoročno kaže že kot pravi. Človek pa mora imeti tudi cilj in ne sme prehitro obupati. Predlani sem začela pisati nalogo, in ko sem obesila ta koledar ter ga pritrdila, sem pri sebi razmišljala, da moram v tem letu napisati nalogo. Ko ga bom snela s stene, bom naloge že imela imeti. Kako bo to šlo? Postavi si cilj in delaš. In vidiš, da se vse da narediti.

Majda Horvat, foto: N. J.

Tretje mednarodno ocenjevanje pijač

Za večjo razpoznavnost Slovenije in Pomurja

Posebna strokovna komisija ocenila več kot sto vzorcev, podelila 91 medalj in pet šampionskih naslovov

Zavod ZAZA iz Dobrovnika je pripravil v začetku tega meseca že tretje mednarodno ocenjevanje sadnih, medenih, zeliščnih in žitnih žganj, sadnih, medenih in zeliščnih likerjev, sadnih vin in medic ter kisov, sadnih sokov in sirupov. Za ocenjevanje Panonija 2007 so organizatorji prejeli več kot sto vzorcev najrazličnejših pijač iz Slovenije, Hrvaške, Madžarske, Srbije in Slovaške.

Petčlanska mednarodna strokovna komisija, ki ji je predsedoval Tibor Farkas iz Madžarske, je ocenjenim vzorcem prisodila 53 zlatih, 29 srebrnih in devet bronastih medalj, najboljšim pa je podelila še pet šampionskih naslovov. Z njimi se ponašajo Istvab Birkas iz Madžarske, ki je prejel šampionski naslov za mârelično žganje, Valter Biščak iz Slovenije za jabolčni kis, Ernest Horvat iz Slovenije za malinov liker, Ruži Slanič iz Slovenije za medico in Čebelarstvo Gustija Sinica za medeni liker. Organizatorji želijo s tem ocenjevanjem pritegniti k sodelovanju kar največ proizvajalcev pijač iz različnih držav, saj želijo tako tudi ugotoviti, kam se po kakovosti uvrščajo Slovenci in kakšne napake delajo pri pripravi pijač. Je pa to tudi priložnost za večjo razpoznavnost Slovenije in Pomurja, ki je vir številnih domačih surovin za različne izdelke. Ocenjevanje bodo organizirali tudi prihodnje leto in naj bi postalo tradicionalno.

L. Kovač

...e in priznanja so podelili na slovesnosti v hotelu Lipa v Lendavi, na kateri so nastopile tudi pevke iz Filovec.

V Pomurju petindvadeset novih lovcev

V lovskem domu v Murski Soboti so 25 mladim lovcem podelili spričevala za uspešno opravljene lovske izpite. Slušatelji so 60 ur porabili za tečaj, prav toliko pa še za priprave na izpit.

Kot je povedal predsednik pomurske komisije za izobraževanje Štefan Nemec, potekajo tovrstna izobraževanja za prihodnje lovce v 30 pomurskih lovskih družinah – od tega 22 v okviru Zveze lovskih družin Prekmurja in osem v okviru Zveze lovskih družin Prlekije – vsako leto, enako tudi izpiti po končanem izobraževanju. Letos so opravili kandidati, ki so prišli iz 14 lovskih družin, pred tričlansko komisijo v skladu z novim pravilnikom Lovske zveze Slovenije tudi ustni zaključni izpit. Pred podelitvijo spričeval sta mlade lovce pozdravila tudi starešini ZLD Prekmurja Arpad Köveš in ZLD Prlekije Anton Holc, ki sta sodelovala tudi pri podelitvi spričeval. Mladi kandidati so pred tem opravili še skupno prisego.

V jesenskih mesecih čaka mlade lovce v družinah, kamor so včlanjeni, še šaljivi lovski krst.

V 22 prekmurskih lovskih družin, ki skupno gospodarijo na 63.666 hektarjih lovnih površin, je vključenih okrog 750 lovcev; v osmih prleških pa je na 33.500 hektarjih lovnih površin 538 lovcev. V Prekmurju sta še dve lovišči s posebnim namenom (LPN): Kompas Peskovci (12 tisoč hektarjev) in Fazan Beltinci (14 tisoč hektarjev).

Tekst in foto: G. G.

Sadjarji svetujejo

Uničevanje plevelov na strniščih

V zadnjem času vedno bolj ugotavljamo, da so se na zasebnih njivah pa tudi na njivah kmetijskih kombinatov precej razširili oziroma razbohotili nekateri večletni trdovratni pleveli. V prekopnih kolobarjih je te večletne plevele zelo težko, če že ne nemogoče uničiti. Zato je ravno uničevanje plevelne flore na njivah edinstvena priložnost, da se teh plevelov rešimo. Ta postopek je nujno potreben pri močnejšem pojavu večletnih plevelov (slak, osat, gabez, ščavje, pirnica, divji sirek, trstika) na njivskih površinah, kjer nameravamo v naslednjem letu gojiti sladkorno peso, krompir ali vrtnine (širokolistne kulture). Večletne širokolistne plevele je v teh poljščinah nemogoče uspešno zatirati s herbicidi. Upoštevati pa moramo vremenske razmere, predvsem sušo, in prilagajati se temu.

Prisotnost večletnih trdoživih plevelov (slak, pirnica, prstasti pesjak, osat, v zadnjem času tudi mrkač) je predvsem posledica zmanjšane uporabe pripravkov za zatiranje večletnih plevelov na strniščih ter sejanja sladkorne pese in opuščanja posameznih faz pri obdelavi ter izvedbe minimalno obdelavo s stroji v glavnem le razrežemo korenine plevelov, ki se tako še močneje širijo. V nekaterih posevkih, kot je sladkorna pesa, jih je zelo težko ali celo nemogoče uničiti (slak, osat, mrkač, abutilon). V posameznih kulturnih rastlinah je kemično uničiti korenine plevelov s selektivnimi herbicidi, ne da bi pri tem prizadeli kulturno rastlino. Z uporabo kemičnih pripravkov za uničevanje plevelov v kulturnih rastlinah se širijo večletni pleveli, na katere pa herbicidi, ki jih v poljščinah uporabljamo, ne delujejo dovolj dobro. Tudi človek z uporabo krožne brane ali freze dodatno razmnožuje večletne koreninske plevele.

Za uspešno zatiranje večletnih plevelov po strnišču je plevele po žetvi treba pustiti, da razvijejo dovolj listne mase, potrebne za dobro delovanje herbicidov. Večletne plevele lahko zatiramo na strnišču, s katerega smo odpeljali slamo. Za dobro delovanje herbicidov morajo biti pleveli visoki od deset do 20 centimetrov. Pri enoletnih plevelih moramo paziti, da prej ne osemenijo, saj cvetijo že zelo majhne rastline bele metlike in lobode, kostrebe, muhviča, ščira, rogovilčka, navadne ambrozije, grinta, seme pa je kalivo že hitro po cvetenju.

S herbicidi škropimo na strniščih v suhem in ne prevročem vremenu. Uspeh zatiranja večletnih plevelov je boljši, če je po nanosu škropiva hladnejše obdobje, saj ostanejo pleveli dalj časa zeleni in z rastlinskimi sokovi prenesejo herbicide v korenine. Če pri plevelni rastlini zaradi višjih odmerkov herbicida in visokih temperatur prehitro odmre nadzemni del in zgornji sloj korenin, se do korenin v nižjih slojih tal prenese premalo herbicida in pleveli ne odmrejo, pri obdelavi pa jih spet nanesemo na površino in jih tako naprej razmnožujemo. Zato moramo biti izredno pazljivi glede uporabe teh herbicidov.

Če so se na njivi preveč razširili večletni koreninski pleveli, kot so pirnica, prstasti pesjak, divji sirek, slak, osat, ščavje, gabez in drugi večletni pleveli, jih najlaže uničimo z uporabo totalnih herbicidov na strnišču. Za čim boljše delovanje teh herbicidov naj imajo pleveli na strnišču čim več zelene mase, priporočljivo pa je tudi poznavanje plevelov, saj se glede na vrsto plevela odločimo o količini in vrsti uporabljenega herbicida.

Po žetvi strnin priporočamo (če je seveda mogoče), da tla (strnišče) plitvo obdelate s krožno brano in s tem razrežete koreninske plevele na čim več kosov. Pred tem lahko pognojite s hlevskim gnojem ali gnojevko. Prekinemo izhlapevanje vode iz tal in omogočimo hitrejši vznik enoletnih plevelov, ki jih moramo uničiti, preden semenijo. Najboljši čas za kemično zatiranje večletnih plevelov je takrat, ko so pleveli visoki 15 do 30 centimetrov. Ponekod je to lahko šele konec septembra. Ob uporabi translokacijskih herbicidov bomo poleg nadzemnega dela uničili tudi korenine večletnih plevelov.

Priporočamo uporabo totalnih herbicidov, katerih aktivna snov je glifosat, v trgovinah pa jih dobite pod imeni BOOM EFEKT, DOMINATOR ULTRA, GLYF, ROUNDUP, ROUNDUP ENERGY, ROUNDUP ULTRA, TUCHDOWN. Količina uporabljenega sredstva je odvisna od vrste večletnega plevela, ki se pojavlja na površini in ga želimo uničiti.

Za uničevanje večletnih plevelov lahko uporabimo naslednje količine oziroma odmerke fitofarmacevtskih sredstev:

Sredstvo	Osat	Slak	Pirnica	Prstasti pesjak
banvel 480 s	1-1,5 l	1-1,5 l		
boom efekt**	3,5-5 l	6-8 l	2,5-3,5 l	8-9 l
dominator ultra 360 sl	3,5-5 l	5-7 l	2,5-3,5 l	8-10 l
glyf *	5,5-7 l	8-12 l	4,5-5 l	8-10 l
roundup**	2-10 l	2-10 l	2-10 l	2-10 l
roundup energy**	1,5-8 l	1,5-8 l	1,5-8 l	1,5-8 l
roundup ultra**	2-10 l	2-10 l	2-0 l	2-10 l
touchdown system 4**	5 l	7-8 l	4 l	7-8 l

** uporaba vode 400–600 l/ha*

*** uporaba vode 100–200 l/ha, pri touchdownu pri močnejši zapleveljenosti 300–400 l vode/ha*

Raztopini fitofarmacevtskega sredstva in nosilne snovi (voda) = škropilna brozga dodamo oprijemalo oziroma močilo (sredstvo za boljše oprijemanje sredstva na rastlino). Dosegli bomo boljši učinek in zmanjšanje količine sredstva. Dodamo lahko močilo PINOVIT – K (0,5 %), CITOWET (0,025 %), RADOVIT-N (0,08 – 0,2 %). Zgled: 0,5-odstotna koncentracija pomeni 1 l močila/200 litrov vode oziroma 0,5 l močila/100 l vode.

Ob uporabi herbicidov je zaželeno, da temperature med zatiranjem in takoj po njem niso višje od 25 stopinj Celzija (uporabiti jih moramo v suhem, toplem in nevetrovnem vremenu), ker bi v nasprotnem primeru nadzemni deli prehitro propadli, rastlina pa ne bi dobila dovolj herbicida za uničenje močnega koreninskega sistema, iz katerega se v naslednjih letih ponovno razvije. Sredstvo (GLIFOSAT) moramo nanesti na zelene dele rastline, po škropljenju pa vsaj šest ur ne sme deževati. Rastline odmro po treh tednih, aktivna snov pa popolnoma razpade in v tleh ne pušča nobenih ostankov. Po treh tednih lahko brez problemov začnete obdelovati strnišče: orjemo, rahljamo, gnojimo z večjimi odmerki gnojevke ali hlevskega gnoja in apnimo.

Dodatno opozorilo. Nikar ne dodajajte tem sredstvom sredstva za pomivanje posode, ker je to namenjeno pomivanju posode in ni močilo. Zagotovo ne boste dosegli želenih učinkov.

Ob uporabi herbicidov bodite pozorni, da teh sredstev ne boste zanašali na sosednje površine, ker boste s tem sosedu naredili škodo.

METKA BARBARIČ
KGZS – zavod MS

NEW HOLLAND
UGODNO
Dodatni popust v mesecu JULIJU v višini 1.000 EUR
za visoko zmogljive, uveljavljene in kompaktne traktorje NEW HOLLAND serije TDD in TND-A
AVTOCENTER ORMOŽ, d. o. o.
Herdek 44 c, 2270 ORMOŽ tel.: 02 741 64 11
FINANCIRANJE DO 7 LET – STARO ZA NOVO
Traktorji so na zalogi – dobava takoj

Nenavadno mesto za ptičje gnezdo

Prejšnji teden smo pri družini Staneta Červiča v Radencih, še edinega preživelega in živečega borca Pohorskega bataljona, odkrili gnezdo in mladiče ptice muharice v visečem lončku (obešanki), kjer gojijo domače jagode. To je vsekakor nenavadno mesto za ptičje gnezdo. Čeprav mladičem zrela jagoda najbrž lepo diši, je ne kljuvajo. Dani Mauko

Mucka, ki skačeta z balkona

Naš dopisnik in prijatelj Ludvik Kramberger nam je poslal tudi zanimiv posnetek svojih dveh muckov. Rumeni je Muri, sivi pa Džoj. Oba sta najdenčka in sta njegova ljubljenčka. Vsekakor je vredno občudovanja, kako znata skakati z balkona. Ludvik je še pripisal: »Ne pijem ne kadim, zato mačke in pse redim!« J. G.

Lovec na velike some

Prav gotovo sodi 48-letni Franc Fekonja, znani pek s Plitvičkega Vrha pri Gornji Radgoni, med najboljše slovenske lovce na some. Morebiti je celo na prvem mestu, saj gotovo ni veliko ljubiteljskih ribičev, ki bi v zadnjih desetih letih ujeli več kot 100 velikih somov (riba roparica), kot je to uspelo Francu Fekonji, članu Ribiške družine Gornja Radgona. Največji dosedanji ulovljeni som je bil dolg okoli dva metra in je tehtal kar 54 kilogramov. Na posnetku pa je s somom, ki je tehtal dobrih 40 kilogramov in je bil dolg 1,80 metra. Franc je tudi velik »ribojedec«. Pravi, da je zanj najboljše meso dveh roparic: soma in smuča. Tudi priprava ribjih specialitet zanj ni nobena težava. Lahko jih speče tudi v krušni peči. O. B.

Stara beltinska šola se je poslovila

Zgodovinski viri govorijo ...

Pred približno štirimi meseci so v Beltincih porušili staro šolsko stavbo. Na njenem mestu že raste nova stavba, ki bo namenjena domu za ostarele.

Stoji učilna zidana ... je pesem, ki je bila odpeta tolikokrat, da so jo verjetno že znale na pamet šolske stene. Prepričan sem, da smo kar vsi v osnovni šoli doživeli svojo prvo ljubezen, ki bo ostala nepozabna. O preteklosti stare beltinske šole pa sem pobrskal med starimi listinami in nekaj izvedel tudi od ljudi. Največ sem se pogovarjal z beltinskim urarjem Ivanom Maričem, nekdanjim učencem te šole, podatke pa mi je zaupal tudi upokojeni učitelj Peter Šraj, ki je v tej šoli poučeval in nekaj časa z družino tudi stanoval. Šolo, ki so jo pred kratkim porušili, so sezidali leta 1878. Po nekaterih virih so le pritlično šolo nadzidali. Šola je imela sprva večji okoliš, ki pa se je krčil, ko so nastajale nove šole v Gančanih (1876), Lipovcih (1894) idr.

Ivan Marič pred nekdanjo učilno zidano

Učitelji in dogodki, ki so zaznamovali šolo

Prvi znani učitelj je bil Janoš Lukman. Daleč naokoli je bil znan nadučitelj Janoš Murkovič, ki je v Beltincih služboval od leta 1862 do 1878. Po njegovem odhodu sta vodila šolo Madžara Lajos Markus (do 1904) in Karoly Csepregi (do 1914, ko je bil mobiliziran). Slednjega je nadomeščal vojvodinski Nemec Janoš Habacht. Do leta 1917 so bili vsi učitelji tujci, večinoma Madžari, zato je bil pouk v madžarskem jeziku, le kateheti so poučevali slovensko.

V času stare Jugoslavije je beltinsko šolo vodil nadučitelj Ferdo Šprager. Na prošnjo beltinskih občanov je zapustil službeno mesto v Veržeju in prišel 9. januarja 1920 v Beltince, kjer so ga ljudje hitro vzljubili. Kot prišlek se je dobro vživel v novo okolje in kmalu postal član šolskega sosveta za Prekmurje, ustanovil je slovenski pevski zbor, prvi v Prekmurju po Murkovičevem odhodu. Leta 1941 ga je nasledil domačin Edvard Zorko. Od 6. do 16. aprila 1941 je v šoli prebivala nemška vojska, potem ruski in nato madžarski vojaki. Okupator je slovenske učitelje pregnal iz Beltinec, med njimi tudi Štefko Prešeren, ki so jo domobranci leta 1944 na kruti način umorili v Starem trgu pri Ložu. Ena od učilnic je bila 26. aprila in naslednje tri dni leta 1944 zbirališče za beltinske in okoliške Žide, preden so jih madžarski žandarji odpeljali za Auschwitz.

Pod okupatorjem je pouk potekal v madžarščini, vendar so učitelji Edvard Zorko, Štefan Lutar in Davorin Tratnjek sprva še poučevali v domačem narečju. Zorko je ob prihodu Madžarov skrivoma odnesel iz šole [illegible] nice več kot sto knjig. Da jih [illegible] ruje, po osvoboditvi pa [illegible] nil šoli. Po smrti župnika [illegible] fa Vadoviča je postal I. [illegible] 1943 župnik dr. Vinc[illegible] je vneto delal za Slovence [illegible] trajal, da je na šoli ostal tudi [illegible] venski oddelek, s čimer [illegible] do zameril oblastem. Spo[illegible] leta 1944 so dva dni v [illegible] kozaki, pripadniki vlas[illegible] macij. Pouk za štiri razrede [illegible] vne šole je potekal v sta[illegible] sedemdesetih let prejšnj[illegible] letja, ko so Beltinci dobil[illegible] šolsko poslopje.

Bojan Zad[illegible]

Srečanje jubilantov

V Veržeju je bilo pred kratkim [illegible] cionalno vsakoletno [illegible] zakoncev jubilantov, ki [illegible] okrogle obletnice poroke. Najprej [illegible] se jubilanti zbrali pri zahvalni [illegible] maši v župnijski cerkvi, [illegible] prijetno druženje ob prigrizku v [illegible] nišču. Sprejema so se udeležili [illegible] zakonski pari, ki so letos dopolnili [illegible] deset, 20, 30, 40 in 50 let skupnega [illegible] ga življenja kot mož in žena, prisotni [illegible] sem tisti, ki so bili poročeni v [illegible] mači župnijski cerkvi ali živijo v [illegible] niji Veržej. Vsakemu paru so prirejali [illegible] na prsi nageljček. J. Ž.

Naravoslovni dan kot enkratno doživetje narave

Zaradi velike življenjske pestrosti v in ob mlakah so lahko prava učilnica v naravi.

Čeprav smo bili tik pred počitnicami in je učencem rojilo po glavi marsikaj drugega, so z velikim zanimanjem raziskali življenje v in ob Panker-Šandorjevi mlaki v Kančevcih. Poleg tega so se seznanili tudi z osnovami ugotavljanja kakovosti voda in vzroki za njihovo onesnaževanje.

Daleč največ zanimanja je pri njih požel veliki pupek. Nekateri so vedeli, da je dvoživka, veliko pa je bilo tudi takih, ki so menili, da je kuščar. Verjamem, da je ostalo takih zelo malo ali nič. V mlaki so bili še: ličinke dvoživk, hrošči, kot sta obrobljeni kozak in potapnik, stenice, vodni drsalec, hrbtoplovka, vodni ščipalec, ličinke kačjih pastirjev idr. Na žalost je takih učilnic v naravi vse manj, saj se zaradi nerabe zaraščajo ali jih ljudje namerno zasipavajo. Veliko škodo so mlaki naredi tudi neprimerna raba (črpanje vode s škropilnicami, čiščenje cistern za gnojnico ipd.). Tudi vlaganje ribjega živeža ni zaželeno, saj se zaradi rib v mlaki poruši naravno ravnovesje.

Zelo prijeten dan za učence sedmega razreda osnovne šole II iz Murske Sobote in sodelavce iz JZ Krajinski park Goričko.

Klenkarji pri Sv. Juriju ob Ščavnici

Ob poslušanju melodije zvonov, ki so jo izvajali *klenkarji*, t. j. pritrkovalci, si nismo mogli kaj, da se ne bi [illegible] cerkve pri Sv. Juriju ob Ščavnici, kjer so tisti dan *klenkarji* polepšali mašno slovesnost. Povzpeli smo se po [illegible] stopnicah do štirih zvonov, iz katerih so odmevale lepe melodije. Ob njihovem odmoru je tekel zanimiv pogovor, [illegible] izvedeli, da jim je *klenkanje* v veselje. Neformalni vodja je Milan Domajnko, ki nam je o njihovem delovanju [illegible] tej cerkvi so *klenkali* že nekoč. V zadnjih letih je *klenkal* že pokojni Matjašič iz Slaptinec. Pred štirimi leti pa [illegible] vili skupino, v kateri ob meni *klenkajo* Simon Domajnko, to je moj sin, Srečko Anžel, Drago Peršak in Ka[illegible] *klenkanju* me je spodbudil brat Peter, ki ima tako skupino v Miklavžu na Dravskem polju. Po njem sem se [illegible] melodij. Seveda imamo vsi v skupini veselje in talent za to dejavnost. Kakor je navada, *klenkamo* ob večjih cerkvenih praznikih ali izrednih cerkvenih dogodkih, kot je birma ali podobno.« Besedilo in foto: Ludvik Kramberger

Pri zanimivem sogovorniku v Korovcih

Vse življenje meša barve

Da je človek v jeseni svojega življenja lahko zelo dejaven, je dokaz sogovornik Ernest Bransberger, vodja likovne sekcije Društva upokojencev Murska Sobota. Svojih let ne želi izdati, pove le, da je dolgo na svetu.

Rodil se je v Korovcih na Goričkem. S šestnajstim letom je pešel v Soboto za pleskarskega vajenca. Postal je pomočnik, šel v vojsko in se zaposlil v Panoniji. Potem je naredil mojstrski izpit in začel z obrtjo, s katero se je ukvarjal vse do upokojitve. Naslednje leto bo imelo podjetje 50-letnico ... To bi bil kratek povzetek iz njegovega življenjepisa, vendar brez zelo pomembnega poglavja – slikarstva.

»S slikarstvom se ukvarjam od mladih let. Že kot majhen otrok sem imel čopič vedno pri roki, saj je bil moj oče pleskar. Lahko bi rekel, da vse življenje mešam barve. Najraje slikam prirodo, naravo. V naravi najdem veliko motivov, predvsem pa jih najdem na loviščih, zato so povezani z lovskimi motivi. Mnogokrat jih najdem sproti, med vožnjo, med polji. K likovni upodobitvi me čestokrat pritegne makovo ali žitno polje, polje sončnic. Ljube so mi tudi vode in močvare ...«

Od upokojitve pred petnajstimi leti vodi likovno sekcijo Društva upokojencev Murska Sobota. Je tudi član Likosa, in to prav od začetka, od njegove ustanovitve. Z veseljem pa hodi na likovne kolonije širom po Sloveniji in v tujino. Večkrat je že sodeloval na likovnih kolonijah v Izoli, na Pokljuki pa tudi na Madžarskem in v Avstriji. Zelo rad se udeležuje vseh kolonij, saj gre poleg ustvarjanja tudi za prijetna druženja. Lendava je kraj, kamor člani likovne sekcije Društva upokojencev Murska Sobota zelo rada zahajajo.

Rojstno hišo namenil za galerijo

Svojo rojstno hišo v Korovcih je Ernest Bransberger preuredil v galerijo. Od kod ideja, nas je zanimalo.

»Hiša je bila po smrti staršev prazna. Ko je bila v Korovcih otvoritev gozdne učne poti, Fuks grabe, smo stali na mojem domačem dvorišču člani Likosa in se pogovarjali, da društvo nima prostorov za delovanje in ne za razstavljanje. Od ideje smo šli v realizacijo in začeli delati.« Pri obnavljanju so pomagali tudi vaščani in člani Turističnega društva Korovci. Vloženo je bilo veliko sredstev, da je lahko v hiši sedaj mali etnološki muzej, v katerem so stvari, ki so jih imeli doma. Predmete so prispevali tudi vaščani. V hiši in njeni okolici najdete praktično vse, kar se je uporabljalo na kmetiji. Obnovili so lončeno peč in vse pohištvo, tako da je v hiši tako, kot je bilo takrat, ko se je v njej rodil Ernest.

Besedilo in foto: Lea Lehner

Novo vozilo za PGD Zgornje Krapje

Gasilsko društvo Zgornje Krapje v občini Ljutomer je bogatejše za novo vozilo, ki ga bodo lahko uporabljali za gašenje notranjih in zunanjih požarov. Na slovesnosti ob prevzemu in blagoslovitvi vozila se je zbralo 160 uniformiranih gasilcev z levega in desnega brega reke Mure. Ob novi pridobitvi sta gasilcem čestitala predsednik Gasilske zveze Ljutomer Branko Novak in predstavnik ljutomerske občine Tihomir Babič, ki je ključe novega vozila predal poveljniku društva Jožetu Cimermanu. Za nakup vozila, katerega vrednost je ocenjena na okrog 37.560 evrov, so denar prispevali številni sponzorji in posamezniki. J. Ž.

Beltinci

V beltinski župniji so tudi letos pripravili poletni oratorij za najmlajše, ki ga je vodilo 20 animatorjev, predvsem dijakov, ki so skrbeli za varnost in druge aktivnosti. Namen oratorija je bil, popestriti poletne počitnice najmlajšim ter spoznavanje novih aktivnosti in prijateljev. Oratorij je obiskovalo več kot sto mladih, koordinatorka projekta na temo Priklopi sanje na dejanje je bila Janja Žalik, pomagal pa ji je tudi beltinski kaplan Boštjan Ošlaj. Imeli so številne delavnice, bili so na kopanju, se šli igre brez meja, iskali so skriti zaklad ... Zanimiv je bil tudi kviz Lepo je biti Kristjan. Ob koncu oratorija so svojim staršem prikazali ustvarjalnost in namen oratorija. J. Ž.

Sv. Jurij ob Ščavnici

Od ponedeljka, 2. julija, do sobote, 7. julija, je potekal v župniji Sv. Jurij ob Ščavnici oratorij 2007, ki se ga je udeležilo 75 otrok iz občine in župnije. V okviru celodnevnega druženja so ustvarjali pod mentorstvom 18 animatorjev, ki jih je vodil Janez Krnc. Organizirali so tudi ekskurzijo na Pohorje k Sv. Trem Kraljem in kopanje v Malih Moravcih pri Mali Nedelji. Sklepne prireditve, ki je bila v soboto, 7. julija, so se udeležili starši otrok, župan občine Anton Slana, ravnatelj OŠ in župnik Štefan Grabar. L. Kr.

Ta petek Pike štejejo dvojno.

2

Vse prodajalne Mercator razveseljujejo in še pred koncem bonitetnega obdobja za povečanje vaših bonitet dvojne pike darujejo.

Vsem kupcem, ki bodo **na dan 20.7.2007, v katerikoli živilski prodajalni Mercator, prodajalnah Intersport, Modiana, Beautique, Modna hiša, Maxi, M Tehnika, Gradnja in Pohištvo ter franšiznih prodajalnah**, opravili nakup s kartico Mercator Pika, bomo podarili **2 x toliko pik**, kot bi jih sicer prejeli glede na vrednost nakupa.

Ker dobite več.

Splača se postati imetnik kartice Mercator Pika! Pristopnice so na voljo v vseh prodajalnah Mercator in na prodajnih mestih zunanjih partnerjev v sistemu kartice Mercator Pika. Dodatne informacije poiščite na spletni strani www.mercatorpika.si.

Mercator Pika

Poslovni sistem Mercator d.d., Dunajska c. 107, 1000 Ljubljana

Drobne trgovine na drobno so vpete v vaško življenje (I.)

»Mi naše Jožice ne zapustimo!«

Kupšinska Jožica in tešanovski Stanko iz Potrošnikove šole, trnjska mala rezerva *za vsak dan*

Koliko je še pravih vaških trgovin? Malo, zelo malo. Pa še te so po navadi vključene v kakšno mrežo ali franšizo. Večina tistih, ki so ostali, se je odločila za zasebno pot konec osemdesetih in v začetku devetdesetih let, največkrat so to nekdanji zaposleni Potrošnika, Vesne ali Sloge. Saj še veste, to so bila nekoč pomurska trgovska podjetja. Potem so v Mursko Soboto, Lendavo, Ljutomer in zadnje leto tudi v Gornjo Radgono prišli Mercator, Živila, Spar, Tuš, Hofer, Lidl ... Toda vaških trgovcev ne morejo zamenjati, kajti oni delajo svoj posel s srcem in dušo, so del vaškega življenja, ti trgovci ne le prodajajo, ampak tudi pomagajo ljudem – včasih je dovolj le beseda ali pa, da poslušajo. To niso le trgovine, so mesta druženja, srečevanja, medsebojne pomoči.

Trgovina Jožica in trgovka Jožica Perkič v Kupšincih sta pri domačih ljudeh zelo priljubljeni. Niso oklevali, ko sem jih prosila za skupinski posnetek pred njihovo trgovino.

Trgovina Jožica

Kupšinska trgovina Jožica je vedno polna veselih ljudi; morebiti je tak občutek, ker je zares majhna, in če je v njej več kot pet kupcev, je že gneča. Lokacija na vogalu starega gasilskega doma je zares idealna, tu je bila že Potrošnikova trgovina in domači ljudje so navajeni, da jo redno obiskujejo.

Franc Nemec in Franc Jaklovič kupujeta v njej vsak dan, ker sta skorajda soseda in ker vesta, da bosta tukaj vedno koga srečala. Pa tudi zaradi Jožice.

»Veliko mi pomeni ta trgovina. Veste, kolikokrat se peljemo s polja ali na njive brez denarja, pa nam Jožica da, kar potrebujemo, nas 'gor napiše', in naslednji dan pridemo plačat. Snaha je tudi trgovka, dela v Šopingu, in nam vse tam nabavi, toda Jožica ve – vedno nam kaj zmanjka,« je pripovedovala Marija Kočar, pritrdila pa sta ji Helena Martinec in Geza Gjergek, ki so vsi zelo navezani nanjo. Spominjajo se, da so pred več kot tridesetimi leti tukaj kupovali gradbeni material, hiše so sezidali z materialom, kupljenim v tej trgovini.

Stanko Bokan pozna vsakega kupca, njegovo družino, njihove življenjske razmere ... pa če gre za starejšega ali mlajšega vaščana.

Tešanovski Stanko

Tudi v Tešanovcih je trgovina na drobno v gasilskem domu, poslovodja Stanko Bokan pa trgovec z dušo in srcem, ali kot pravi sam: »Sem trgovec Potrošnikove šole, mi znamo, kako je treba z ljudmi. Delal sem že vsepovsod, začel sem v Sebeborcih pa v Fokovcih, Vučji Gomili, Moravskih Toplicah ... Že takoj na začetku se je dal prepričati, da je vzel v najem trgovino in delal kot žasebnik – seveda so ti najemniki morali v začetku Potrošniku celo plačevati najemnino, čeprav prostori niso bili njegovi. Toda takrat so bili za trgovce zlati časi. Zdaj pa ... po njegovem mnenju bi morale biti občine malce uvidevnejše in jim pomagati, da bi se lahko obdržali v poplavi velikih nakupovalnih centrov. Kajti take vaške trgovine so potrebne, so pravzaprav dragocenost vsake vasi. Fokovci, Bogojina, Filovci ... imajo le toliko prometa, da komaj preživijo.

Pa še probleme z dobavitelji imajo: dokler so bile Kočevje in Jankovič na čelu Mercatorja, je še nekako šlo, zdaj pa ... hove marže res lahko ... Kljub temu so trgovine ... jene, stvari na policah ... ne, v hladilnikih živila ...

»Večkrat gre kdo na njive, pa si tukaj kupi malico in pijačo – zakaj bi nosil denar s sabo in ga na polju izgubil, saj vem, da bo plačal,« pravi Jožica Perkič.

Majda Kuzma iz majhne trgovine v ... spozna utrip vasi po razpoloženju vsakega ... njih kupcev, saj dokaj hitro ugotovi, ali ... žalostni in nesrečni ali veseli.

Breda iz Mostja in Majda iz Trnja

Breda Belovič iz Mostja je ... tako odprla trgovino 1993 leta, čeprav prej ni bila zaposlena v velikem trgovskem podjetju. Si ... bilo službe, koncano je imela višjo upravno šolo, pa vendar se je odločila za trgovino, čeprav ... v sosednjih Genterovcih že bila trgovina.

»Ponujamo predvsem tisto, kar stranke prosijo, iščejo ... ramo biti prilagodljivi. Sem bo ... dijo ljudje iz sosednjih vas ...

... trgovine na veliko in ... bi preživeli. Kar potrebujejo, ... kupujejo, hodijo tudi v ... trgovin. Sem zelo zadovoljna ... to trgovino, izbira je bogata ...

Lastnik trgovine v Trnju ... ko Toplak je lahko srečen, ... ima tako skrbno trgovko, ... Majda – kot vsaka ženska ... mimogrede pospravlja in ... stvari, čisti, ureja, ... prevzema material ... je v majhni trgovini, kjer ... trgovec za vse – za prevzem ... ga, čiščenje, delo s strankami ... Ponovno slišimo, kakšni ... mi so z dobavo, ko dobavitelj ... nočejo slišati za manjše ... – še dobro, da imajo dve ... ni. Največ kupcev se ... kaj zjutraj in potem še ... ki se mimogrede na poti domov ... ustavijo in kaj kupijo. Jaz ne ... zumem, kako da imajo ... jo hoditi v tiste trgovine ... goče zato, ker sem trgovka ... jaz ne bi tam čakala v ... za kilo 'cukra'. Veste, ... bilo nekoč lepo ... vse, kar ... dje potrebovali, sva šla ... htala', pa če je šlo za ... gume za kolo, adidasce ... obroke se je vse prodajalo ... spominja Majda ... časov.

Bernarda Balažic ...

Žetveni praznik v Tropovcih

V organizaciji vaške skupnosti, gasilskega društva in vaščanov Tropovcev so pripravili žetev in mlačev na stari način. Šlo je že za 20. tradicionalno občinsko etnološko prireditev, ki jo obujajo v občini Tišina, in sicer vsako leto v drugi vasi. Tudi letos so prikazali ta običaj, saj so snopje z lesenim vozom prepeljali do 80 let stare mlatilnice, ki je last vasi Sodišinci. Ob tej priložnosti so prikazali tudi mlačev s cepmi. - Jože Žerdin

Bredo smo fotografirali z Mojco in Lejo. Trgovina v Mostju bi brez veleprodaje le težko preživela – res pa je, da imajo zadnje mesece kar veliko prometa zaradi bližnjega avtocestnega gradbišča.

Preventivni policijski projekti ustavljeni, čeprav so bili otroci navdušeni

Ali policist Damir ne bo več pel

»Ko sem tretjo zgoščenko Varno in zabavno, na kateri so pesmi s policijsko preventivno vsebino, predstavljal v Kranju in Ribnici, je bil odziv fenomenalen,« pravi Damir Jošar, ki ga mnogi poznajo tudi kot pojočega policista. Mlade – šolarčke in otroke iz vrtcev – je po Damirjevih besedah še posebej navdušila pesem Debeli muc, ker v glavni vlogi nastopa maček, ki govori o prometnih pravilih in o tem, kako se je treba v prometu pravilno obnašati.

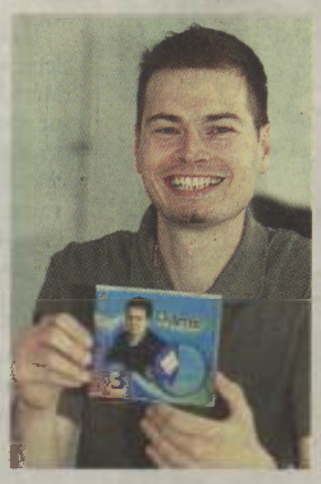

Damir Jošar: »Zakaj so se končali projekti, v katerih nastopam, najbrž nikoli ne bom izvedel, se bom pa vsekakor potrudil, da bom zapel kakšno policijsko preventivno pesem brez uniforme, namen pa bo tako ali tako ostal isti.« Foto: Nataša Juhnov

Vendar projekt ne bo zaživel, saj »... murskosoboška policijska uprava v letnem načrtu nima predvidenega denarja za projekte Damir v prvem razredu Policist – moj prijatelj in Debeli Muc ...«. Poleg tega je bil Damir iz soboške policijske postaje premeščen v enoto mejne policije v Gederovcih, kar pomeni, da brž kone ne bo več del preventivnih nalog. »To moram zdaj pojasniti množici ljudi, ki mi pišejo po elektronski pošti, ker želijo, da nastopam, ne le v šolah in vrtcih, temveč tudi drugje. Kljub vsemu upam, da mi bo uspelo napisati knjigo Debeli muc, kjer bi z ilustracijami in razlagami pomembnih pravil poskusal otrokom tja do 10. leta starosti pokazati pravilno obnašanje na cesti.«

Ker so pri nastanku vseh treh zgoščenk in izvajanju projektov sodelovali nekateri sponzorji; potrebno je bilo veliko dobre volje in odrekanja. Pri zadnji zgoščenki je Damir zbral tudi vrhunske glasbenike. »Naj omenim le dva: bobnarja, ki igra z Gibonnijem, in Simona iz skupine Platin.« Damir še pravi, da moramo pohvaliti tudi pevski zbor tišinske šole, ki je prav tako sodeloval pri snemanju zgoščenke.

Ko pride policist predavat v vrtec ali šolo, otroke največkrat zanima, kakšno pištolo ima. Tudi zloženke včasih niso navdušile vsakega. Zgodilo se je, da so ti le pogledali zloženko, nato pa preprosto niso bili nanjo. Z glasbo je drugače. Gre ti v ušesa in si jo zapomniš. Starši so, potem ko so peljali otroka v šolo, lahko v avtu skupaj poslušali pesmi,« opiše Damir prednosti svojih projektov. »Policist – moj prijatelj, ko so predstavljali številko 113, so otroci, kot dodaja Damir, želeli otrokom dopovedati, da so njihovi prijatelji. »Mi ne le kaznujemo, temveč tudi pomagamo, predvsem ko se kdo izgubi ali ko pride do nesreče.« Mimogrede, že dobro pred leto 1999 je Damir napisal tudi pesem o policijskem sindikatu Podravja, pesem pa je seveda postala aktualna šele ob zahtevah policistov o višjih plačah, ko so jo radijske postaje v ozadju poročanj o pogajanjih med vlado in sindikatom. »Mogoče je ta pesem kriva, da se ni več našlo denarja za moje projekte,« razmišlja Damir Jošar.

Andrej Bedek

Skrivnosti in nevarnosti mrežnega marketinga

Ne pustite se *nategniti*

Goljufije pod krinko mrežnega marketinga – V Pomurju ovadenih šest ljudi

Po besedah Toma Schreiterja, ameriškega predavatelja in avtorja številnih knjig o mrežnem marketingu ter tudi njegovega začetnika, je mrežni marketing oblika neposredne prodaje.

Podjetje izdelkov oziroma storitev ne prodaja v trgovinah, ampak preko zastopnikov. Zastopniki izdelke predstavijo končnim kupcem. Za svoje delo (prodajo, priporočanje in predstavitev) so plačani. Poleg prodaje imajo zastopniki še eno nalogo: pridobivanje in šolanje novih zastopnikov. Zaslužek vsakega zastopnika je torej dvojen: dobi določen odstotek od prodaje izdelkov, dodatno pa zasluži še od prodaje zastopnikov, ki jih je navdušil za ta posel. Zaslužki nekaterih zastopnikov so lahko zelo veliki, saj njihovo število lahko raste zelo hitro.

V legalnih oziroma uradno dovoljenih sistemih mrežnega marketinga podjetja izplačujejo provizije (denar) na podlagi prodanih izdelkov ali storitev. Sistemi, kjer člani dobijo provizijo samo za včlanjevanje drugih članov, niso dovoljeni. Slednji so večkrat poimenovani tudi kot piramidni sistemi. Toda pozor: razlika med mrežnim marketingom in piramidno igro je majhna. Gre namreč le za vprašanje namena: če je cilj oglaševanje in prodaja izdelkov, je zadeva legalna. Če gre le za to, da dobi organizator posla le denar, je to kaznivo. Foto: Nataša Juhnov

Preprosto: mrežni marketing je oglaševanje izdelka od ust do ust, pri čemer zaslužimo nekaj denarja, če kdo od prijateljev, ki mu predstavimo izdelek, ta izdelek kupi. Za takšno prodajo so najprimernejši enostavni izdelki: največ jih je namenjenih zdravju, hujšanju ali negi. V Sloveniji je nekaj znanih podjetij – Amway, Network 21 in Oriflame –, ki delujejo po načelu mrežnega marketinga. Mrežni marketing je očitno postal pomemben kanal distribucije izdelkov in storitev. Po nekaterih podatkih približni letni promet podjetij, ki se ukvarjajo z mrežnim marketingom, denimo za več kot desetkrat presega letni promet giganta športne opreme Nike. Žal ima tovrstni posel 21. stoletja, kot ga imenujejo mnogi, tudi negativno konotacijo. Tisti, ki so nekoč ožemali Slovence v različnih piramidnih in denarnih verigah – Catch the Cash in Fair Play –, v zadnjem času namreč uporabljajo principe mrežnega marketinga prav z namenom, ponoviti največji potegavščini v zgodovini slovenskih finančnih goljufij. Stvar je zelo preprosta. Če je namen oglaševanje in prodaja izdelkov, je zadeva legalna. Če pa gre le za to, da organizator posla dobi le denar, je to kaznivo dejanje.

Po podatkih pomurske policije so zaradi suma storitve kaznivega dejanja organiziranja denarnih verig in nedovoljenih iger na srečo – 234. b-člen kazenskega zakonika – leta 2003 napisali dve kazenski ovadbi, ko so ovadili dva človeka. Lani pa so podali kazensko ovadbo za štiri kazniva dejanja, ko so ovadili štiri ljudi. Slovenska kazenska zakonodaja je tovrstno nezakonito početje začela kaznovati šele leta 1999, ko se je v kazenskem zakoniku pojavil 234. b-člen. Snovalci Catch the casha in Fair playa so jo zato večinoma odnesli brez posledic, saj so piramidne denarne igre »cvetele« v začetku devetdesetih let.

Nemagični Magic gold

Najprej dejstvo: sistem piramidne igre ali verige deluje sila preprosto. Ljudje, ki so vanjo vključeni, vplačajo denarni vložek, ki je namenjen temu, da poplačajo tiste, ki so v verigi pred njimi. Sistem je uspešen, dokler vanj vstopa dovolj novih članov. Novi člani običajno kupijo kakšen izdelek po zelo visoki ceni, v zameno za to, da v nakup pritegnejo dovolj novih ljudi, pa so jim obljubljene visoke nagrade. Pred slabima dvema letoma so policijski preiskovalci razkrinkali hrvaškega državljana in njegovega slovenskega kolega, ki sta domnevno nezakonito organizirala igro Magic gold. Ovadena naj bi obogatela za okoli takratnih 40 milijonov tolarjev. Mimogrede: po nekaterih podatkih naj bi bilo več kot sto tisoč Slovencev s sodelovanjem v igrah Catch the cash in Fair play prikrajšanjih za najmanj sto milijonov takratnih nemških mark. Koncept Magic golda je bil naslednji: novi član je moral plačati 30, 90, 170 ali 330 dolarjev v tolarski vrednosti in še deset dolarjev za registracijo. Za ta denar je »zakupil« določeno število tako imenovanih profitnih centrov, pod katere nato vpisuje nove člane, sam pa je bil na nekakšni piramidni shemi uvrščen pod enega od centrov, torej pod osebo, ki ga je vpisala v dejavnost. Za vsakih devet centrov, ki jih član vpiše pod sabo ali jih vpišejo osebe pod njim, naj bi dobil po 15 dolarjev. Denar naj bi mu banka nakazovala ob pomoči posebne kartice, ki naj bi jo prejel po pošti. Vsako leto je bilo treba obnoviti članstvo in plačati 20 dolarjev za vsak center.

Andrej Bedek

Uspela vaja potapljačev

V organizaciji podvodne reševalne službe pomursko-podravske regije je bila na Soboškem jezeru reševalna vaja v reševanju ponesrečenih, ki so skupaj z avtom padli v vodo. V vaji z namenom, da si reševalci pridobijo čim več znanja in izkušenj ob takih nesrečah, ki jih je na tem območju vedno več, so sodelovali reševalci iz Gornje Radgone, Murske Sobote. Vajo so si ogledali dr. Mitja Slavinec, predsednik Podvodne reševalne službe Slovenije, in Marjan Tone Gros ter predstavniki civilne zaščite z območja Pomurja in širšega slovenskega prostora. V vaji so pokazali veliko znanja in usposobljenosti. F. Klemenčič

Še o požaru v tovarni biodizla v Gančanih

V zvezi s pisanjem v zadnji številki Vestnika o požaru v Gančanih želim v imenu Gasilskega društva M. Sobota dodati naslednje. V članku z naslovom »To se ne bi smelo zgoditi« med navedenimi gasilskimi društvi, ki so 7. julija sodelovala v intervenciji, ni bila omenjena operativna enota GD M. Sobota, ki je bila aktivirana ob 15.45, na kraj požarišča je prispela ob 15.49, zapustila pa ga je ob 21.00. Po nalogu Centra za obveščanje in informiranje smo se odpeljali na kraj dogodka s tremi vozili in sodelovali že pri gašenju in tudi pri prečrpavanju rastlinskega olja. Med intervencijo smo bili v skladu z operativnimi predpisi opremljeni z osebno gasilsko zaščitno opremo in izolirnimi dihalnimi aparati. Zaradi tega ne potrebujemo nobene »karantene« in »intenzivnih vaj za oblačenje« (rubrika Kri ni zemlja), saj opravimo na teden kar nekaj zahtevnih intervencij tako v cestnem prometu kot na drugih področjih zaščite in reševanja. V prvi polovici letošnjega leta smo intervenirali 70-krat.

Predsednik GD M. Sobota
Ernest Eöry

Za Slovenijo – prostovoljno

Medtem ko ima Slovenska vojska (SV) precejšnje kadrovske težave, kajti primanjkuje ji vojakov, je v petek v murskosoboški vojašnici slovesno prisegla petnajsta generacija vojakov na prostovoljnem služenju vojaškega roka. Enaindvajset vojakov prostovoljcev je prišlo na služenje 26. junija. V programu, ki traja petnajst tednov, bodo namenili največ pozornosti pouku oborožitve in splošni taktiki, ki sta ključni za preživetje na bojišču in samostojno opravljanje bojnih nalog v različnih razmerah. V drugi fazi pa se usposobijo za učinkovito ravnanje z osebno oborožitvijo in vojaško opremo pehotnega oddelka. Po uspešno končanem programu dobijo vojaki vojaško evidenčno dolžnost 11101 vojak strelec in imajo ob izpolnjevanju drugih pogojev prednost pri zaposlitvi v Slovenski vojski oziroma pri sklenitvi pogodbe o opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske. S vojaki prostovoljci je priseglo še 12 dvanajst kandidatov za vojake in šest častniških kandidatov, ki so prav tako na urjenju v Murski Soboti. A. B.

Po naših znanih poteh

Turistične prireditve

Ivanjševci – V nedeljo, 22. julija, ob 10. uri bo pri Kozičevem čebelnjaku v Ivanjševcih 11 prikaz mlatitve rži s staro mlatilnico.

Bakovci – V soboto, 21. junija, ob 13. uri bodo v ŠRC Bakovci (jezero ob nogometnem igrišču) dvanajste Igre na vodi effect. Predstavili se bodo tudi akrobatski pilot Peter Podlunšek z akrobatskim programom, padalci s skoki v vodo, zmajarji in drugi. Potekala bo še bitka čolnarjev, izbrali pa bodo tudi naj čolnarja.

Moravske Toplice – V športnem parku Term 3000 bosta do 24. avgusta vsak četrtek, petek in soboto od 19. do 22. ure tržnica ročne obrti in turistična tržnica. Ob 20. uri bo vsak četrtek nastop folklornih skupin in ljudskih pevcev, v petek bo nastop mladih nadarjenih glasbenikov in plesalcev, igrali bodo tudi plesno glasbo, v soboto pa družabne igre, glasba in ples. Prireditve pripravljata TIC Moravske Toplice in Terme 3000.

Spodnja Ščavnica – V nedeljo, 22. julija, ob 10. uri se bo začela pri vaškem domu prireditev Dan žetve.

Beznovci – V soboto, 21. junija, ob 20. uri bodo pri gasilskem domu tradicionalne nočne igre, na katerih se bodo ekipe pomerile v petih zabavnih družabnih igrah.

Murska Sobota – V soboto in nedeljo, 21. in 22. julija, organizira Planinsko društvo Matica Murska Sobota izlet do izvira reke Mure. Pohod bo vodil Boris Kukanja.

Lendava – V nedeljo, 22. julija, ob 10. uri se bo začel četrti Panonski maraton treh dežel, na katerem bodo kolesarili skozi tri države, Hrvaško, Madžarsko in Slovenijo, prireditev pa bo vključevala še kulturni in zabavni program. Letos uvajajo še novost – mountainbik traso skozi močvirnato in skrivnostno Mursko šumo.

Banovci – V četrtek, 19. julija, ob 20. uri bo nastopila v Termah Banovci folklorna skupina iz Latvije.

Beltinci – V prostorih beltinskega gradu je na ogled prvi del stalne razstave Zgodovina zdravstva v Pomurju, ki sta jo pripravila Zavod za turizem in kulturo Beltinci ter Pokrajinski muzej Murska Sobota.

Cven – Turistično-informacijski center Cven je odprt do 1. oktobra vsako soboto in nedeljo od 10. do 19. ure. Vsako prvo soboto v mesecu pa je kmečka tržnica s krapci, kvasenicami in drugimi domačimi jedmi in izdelki ljudske obrti.

Selo – Rotunda sv. Nikolaja v Selu je odprta od torka do sobote med 9. in 17. uro.

Murska Sobota – V razstavnih prostorih Pokrajinskega muzeja Murska Sobota v drugem nadstropju soboškega gradu je na ogled razstava Jože Plečnik (1872–1957) – arhitekt v Ljubljani, Pragi in na Dunaju. Razstava bo na ogled do 12. septembra.

Ajda, ajdova kaša in še kaj

Konec tedna je bil v Odrancih 13. praznik ajde, saj so bili Odrančani nekoč znani po pridelovanju ajde in daleč naokoli tudi po prodaji kaše, ki se je znašla tudi v njihovem grbu. Dogajanje v odranskem športnem parku se je iz prejšnjih let, ko so imeli le Ajdovo noč, razširilo na tri dni. V petek je obiskovalce zabaval hrvaški pevec Jasmin Stavros, naslednji dan pa so pripravili športne igre, na katerih je nastopilo sedem ekip. Ekipe so sestavljali Odrančani, ki so zastopali eno od ulic, lahko pa tudi več ulic. Pomerili so se v igrah: tradicionalna košnja trave, vožnja snahe v samokolnici, priprava na zimo, skakanje v vrečah, prva pomoč ter zabijanje »cvekov«. Ta dan je nastopil tudi ansambel Igor in zlati zvoki. Odrančani so pripravili za obiskovalce hrano iz prosene in ajdove kaše, ribe na odranski način in druge dobrote. V nedeljo pa je glasbena skupina iz Odranec zabavala zbrane upokojence. - B. Z.

Ribiški dnevi na Hotizi

Na Hotizi se bodo tudi letos spomnili [illegible] letne tradicije povezanosti krajanov z reko Muro in ribami v njej ter pripravili [illegible] ne ribje jedi. Od 19. do 21. julija bodo [illegible] sti Hotiški ribiški dnevi. Začelo se bo v petek ob 19. uri z otvoritvijo likovne razstave v vaškem domu, na kateri se bodo predstavili člani likovnega društva Mavrica, katerih [illegible] ni so iz mnogih pomurskih obcin, [illegible] pa so na temo Življenje ob reki Muri. Obnem bodo predstavili tudi zloženko o [illegible] Hotiza in priponke s simbolom hotiza [illegible] reki Muri. Nato bo Etno večer v Nagyi [illegible] nastopi ljudskih godcev in pevcev iz [illegible] nih krajev Prekmurja in Prekrije. V petek [illegible] 18. uri bo zabavni večer z nastopom Vlado [illegible] mirja Kočiša -Zeca in ansambla Blue [illegible] čez dan pa bo še srečanje hotiških [illegible] in predstavitev vinogradnikov ob [illegible] sti vinske kraljice. V soboto od 14. ure [illegible] bo igral ansambel Life, ob 18. uri bo [illegible] padalcev, med katerimi bo tudi domačina [illegible] Hotize, od 19. dalje pa bosta nastopila [illegible] sambel Štrk in humorist Vinko Šimek [illegible] Šraufciger. Ves čas tridnevne prireditve bodo na voljo ribe na hotiški način, [illegible] čorba in druge tradicionalne jedi. J. G.

Pekli so palačinke

Na Starem trgu v Veržeju so domačini [illegible] leti uredili zgledno igrišče, na katerem so [illegible] vili številna igrala za najmlajše ter klopi [illegible] za oddih. Vsako leto dodajo igrišču novo igralo, v mesecu juliju pa organizirajo tudi [illegible] družinami. Ob tej priložnosti poskrbijo [illegible] običajno peko palačink. Tako se je zgodilo [illegible] minulo nedeljo, ko so pripravili [illegible] lačink, da so se z njimi poslaščali [illegible] kovalci. - N. Š.

Vestnik lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Trinajsto Srečanje Prekmurcev in Prlekov ob Muri

Prekmurci bili močnejši v vlečenju vrvi

Kljub manjšemu skupnemu številu kilogramov Prekmurcev so imeli pri vlečenju vrvi čez Muro več moči.

Prleška ekipa je pred tekmovanjem ob srečanju na brodu kazala veliko samozavesti.

Na obeh straneh Mure se je zbralo več tisoč obiskovalcev, čez Muro pa je ves čas prireditve vozil brod.

Tudi to nedeljo se je zbralo, tako kot na preteklih dvanajstih srečanjih pri Muri, več tisoč Prekmurcev in Prlekov, prišli pa so tudi obiskovalci od drugod.

Glavna organizatorja prireditve sta bila Kajak-kanu klub Mura iz Kroga in Prostovoljno gasilsko društvo Vučja vas. Osrednji dogodek trinajstega Srečanja Prekmurcev in Prlekov, ki je bilo pri brodu ob reki Muri oziroma pri krajih Krog na prekmurski in Vučja vas na prleški strani, je bilo tudi letos vlečenje vrvi čez reko. Še predlani so bili Prleki v vodstvu s 6 : 5, lani pa so Prekmurci izenačili na 6 : 6, zato je bilo letos še toliko bolj napeto. V vsaki ekipi je bilo po petindvajset tekmovalcev, ki so se najprej srečali na brodu, ki je s prekmurske strani zapeljal na prleško, od tam pa so strumno prikorakali člani ekipe, izbrani med najmočnejšimi Prleki. Srečanje na brodu je bilo prijateljsko, kljub tekmovalnemu razpoloženju, vendar je glede na količino kilogramov več obetala ekipa Prlekov. Kljub temu so bili Prekmurci močnejši in tako prekmursko stran reke Mure pripeljali v vodstvo.

Prireditev je sicer potekala vse nedeljsko popoldne in še dolgo v noč, ko so si obiskovalci lahko ogledali različne družabne igre, na obeh straneh Mure pa so organizatorji ponujali tudi domače jedi, obiskovalci pa so se lahko osvežili tudi s prleškimi in prekmurskimi vini, na obeh straneh reke pa je bila živa glasba. Ves čas prireditve so se obiskovalci lahko vozili z brodom z ene na drugo stran Mure in bil je ves čas poln, najtežje pa je vlekel, ko so se skupaj popeljali predstavniki obeh tekmovalnih ekip. Med obiskovalci sta bila tudi župana obeh občin, v katerih je prireditev potekala, torej soboški Anton Štihec in križevski Ozvald Tučic, [illegible] prišla tudi poslanec v državnem [illegible] Jožef Horvat in kandidat za predsednika [illegible] države Lojze Peterle. Kljub vro[illegible] vsi obiskovalci prireditve dobro [illegible] li, glede na to, da so se pred [illegible] dogovorili, da se bo nova pokrajina [illegible] Muri imenovala po zmagovalcih, torej [illegible] Prekmurje ali Prlekija, pa je [illegible] pokrajine očitno znano. J. G.

Predstavljamo vam deset finalistov

Tudi vaš glas šteje

V celotni akciji je sodelovalo dvajset domačij, devet jih je bilo na levem in enajst na desnem bregu reke Mure. Strokovna komisija je uvrstila v ožji izbor deset domačij, ki se potegujejo za naziv naj... domačija 2007. Vse domačije, tudi tiste, ki morebiti niso prišle med finaliste; pa se še zmeraj potegujejo za nagrade v kategorijah vredno posnemanja in posebni kategoriji, v kateri smo letos iskali urejen album fotografij oziroma urejeno fotografijo. Pri končni odločitvi bo imela komisija pet glasov, in sicer za posamezna področja: kmetijstvo, arhitektura, urejenost okolice, etnologija in življenjski slog. Vaše glasovanje, glasovanje bralcev, pa bomo upoštevali kot šesti glas, ki bo v primeru, da bo komisija tehtala med dvema ali več domačijami, odločilen. Častni naziv naj... domačija po izboru Vestnikovih bralcev bomo tudi letos podelili domačiji, ki bo prejela največ glasov ravno med vami, našimi bralci. Zato vas vabimo, da izpolnite priloženo glasovnico in jo pošljete na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Nekatere bomo tudi nagradili. Upoštevali bomo vse glasovnice, ki bodo prispele na naš naslov do 9. avgusta. Med deset finalistov so se letos uvrstili:

Vanja Poljanec
Foto: V. P., N. J.

1. Družina Brunčič, Stara Nova vas 69

Kmetija Brunčič v Stari Novi vasi je govedorejsko usmerjena. Kmetujejo na štirinajst hektarjih kmetijskih zemljišč, od tega jih imajo približno polovico v najemu. Osnovna govedorejska dejavnost je reja krav molznic. Na kmetiji imajo ukvarjajo rejo, saj vse moške potomce spitajo, telička pa redijo za obnovo lastne črede. Pri njih, pravijo, zna biti zelo zanimivo na kakšnem družinskem pikniku, ko gospodar Franc, ki je glasbenik z dušo in telesom, zabava vse zbrane.

2. Družina Puhan, Čikečka vas 7

Na domačiji Puhan živijo s podeželjem, ki ga sonaravno obdelujejo in varujejo z upoštevanjem načel ekološkega kmetovanja. S sodobno mehanizacijo obdelujejo blizu petdesetih hektarjev njiv in travnikov. Glavna dejavnost na kmetiji je reja krav molznic in govedi. Puhanovi zelo dobro skrbijo za okolje in se trudijo, da bi svoje izdelke pridelovali okolju prijazno. Pohvalno je, da na doma pečejo biokruh in da so prav vsi člani družine redni gostje potujoče knjižnice.

3. Družina Hari, Križevci 24

Mladi in stari, vsak v svoji hiši, vendar na skupnem dvorišču sobivajo in skupaj kmetujejo. Redijo krave molznice, goveje pitance in plemenske svinje. Po metodah sonaravne reje in integrirane pridelave obdelujejo petnajst hektarjev zemlje. Ohranjajo tradicionalne navade in se veselijo praznikov, kot sta velika noč in božič, ko lahko za mizo, ki se kar šibi od domačih dobrot, uživajo ob barvanju *remenk* in krašenju božičnega drevesa.

4. Družina Lubi, Bunčani 2

Na kmetiji Lubi redijo govedo. Njihova glavna usmeritev je mlekarstvo, saj redijo okoli krav molznic. Poleg tega vzredijo vse doma rojeno govedo za meso ali obdržijo za plemenske črede. Kmetujejo na približno štirinajstih hektarjih zemlje. Člani kmečke rejene domačije so aktivni v domačih društvih, kolikor se le da, sicer pa skoraj vsemu delu na domačiji radi vzamejo tudi čas za prijatelje.

5. Družina Nemec, Bukovnica 13

Družina Nemec, predvsem pa mladi gospodar Tomaž z velikim veseljem in z vso zavzetostjo zemljo obdeluje na površini šestdesetih hektarjev po načelih integrirane pridelave. Na kmetiji redijo govedo, imajo tudi vinograd in zidanico za družabna srečanja, ko postavljajo skulpture iz slame in klopotec. Tomaž je zelo aktiven v lokalni skupnosti in v društvih – od oračev do gasilcev in starih vozil.

6. Družina Šijanec, Jamna 17

Pri Šijančevih je glavna kmetijska dejavnost reja krav molznic. Redijo dvajset krav in so se popolnoma specializirali. Tako ne redijo govedi za meso, ampak prodajajo osem dni stare telička, teleta pa redijo za obnovo osnovne črede. Obdelujejo okrog dvajset hektarjev zemljišč. Sicer pa, kot je povedala gospodinja Jožica, je glede na to, da jih je pri hiši devet, pri njih zmeraj veselo.

7. Družina Štuhec, Bolehnečici 23

Gospodar na kmetiji Štuhec je mlad prevzemnik Alojz Štuhec. Kmetija je mešana, govedorejsko-poljedelska. Obdelujejo štirideset hektarjev njiv in dva hektarja travnikov, za sprostitev pa še nekaj vinograda. Člani družine so aktivni v številnih društvih in dobro skrbijo za ohranjanje tradicije. Zgodbo družine in razvoj kraja pa lahko zasledite tudi z njihovih zidov, ki jih krasijo številne stare fotografije.

8. Družina Žunič, Selišči 16

Kmetija Žuničevih se ukvarja z rejo različne živine. Obdelujejo šestnajst hektarjev kmetijskih površin. Celotna šestčlanska družina se pridno vključuje v delo na kmetiji, dekleta pa se rada vrtijo tudi v kuhinji, zato tam pogosto lepo zadiši. Žuničevi sami izdelujejo tudi sončnično olje, hkrati pa so nepogrešljivi v številnih društvih iz domačega okolja.

9. Družina Fleisinger, Spodnji Ivanjci 31

Fleisingerjeva kmetija je usmerjena v tri glavne dejavnosti: vinogradništvo, govedoreja in turizem na kmetiji. Imajo deset hektarjev vinogradov, na katerih rastejo raznolike sorte, saj tako narekuje trg. Njihova vina so bila v preteklosti že večkrat nagrajena. Pri delu na kmetiji sodeluje celotna sedemčlanska družina, saj je takšen obseg dela možen le ob maksimalni angažiranosti vseh članov družine. Poleg vinogradov skrbijo namreč še za dvajset govedi in kmetujejo na sedemnajstih hektarjih površin. Zadnji dve leti pa se ukvarjajo še z izletniškim turizmom.

10. Družina Novak, Ivanovci 51

Evropsko primerljiva sadjarska kmetija z več kot sedmimi hektarji trajnih nasadov, zavarovanih z mrežo proti toči in urejenim namakalnim sistemom. Imajo lastno hladilnico za sadje in vinsko klet z vini vrhunske kakovosti. Poleg tega obdelujejo še dvajset hektarjev njiv in travnikov, redijo govedo in se že od nekdaj ukvarjajo s semenarstvom. Svojo hišo segrevajo z lesno biomaso. Sodelujejo kar v osemnajstih društvih od Diši po Prekmurju do Društva za lepše vutro. V osrčju krajinskega parka Goričko ohranjajo pestrost kulturne krajine. Pri Novakovih doma je veliko smeha in dobre volje, ki ju radi delijo s svojimi gosti.

Glasovnica za naj... domačijo 2007

Glasujem za družino: _____

Pod zaporedno številko: _____

Moj naslov: _____

Glasovnico pošljite najkasneje do 9. avgusta na naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Trije posiljatelji glasovnic, ki jih bomo izžrebali na sklepni prireditvi, bodo prejeli lepe nagrade.

TONDACH NLB Skupina

NOGOMET West Bromwich Albion v Fazaneriji

Pred nekaj leti bi bilo kaj takega še zdelo nemogoče, toda sedaj je že resničnost. Prekmurje ima prav gotovo enake, če ne še boljše možnosti za priprave nogometnih klubov kot sosednja Avstrija, pa še cenejši so za klubsko blagajno po-

Z nogometaši WBA trenira tudi slovenski reprezentant Robert Koren.

sameznega moštva. To so spoznali tudi pri tradicionalnem angleškem klubu West Bromwich Albion, ki je v minuli sezoni za las zgrešil uvrstitev v Premier Ligo, saj je v odločilni tekmi na Wembleyu izgubil z 0 : 1 proti Derby Countyju. Nogometaši in vodstvo WBA-ja so imeli ta teden na soboškem stadionu Fazanerija kar tri treninge, včeraj ob 18. uri pa so odigrali še pripravljalno tekmo z beograjsko Crveno Zvezdo, ki se prav tako mudi na pripravah blizu naših krajev. WBA je nastanjen v hotelu Livada Prestige v Moravskih Toplicah, treninge pa bo imel na igrišču Čarde v Martjancih. Na priprave je s soigralci prispel tudi slovenski reprezentant **Robert Koren**, ki bo že drugo sezono član tega angleškega kluba. WBA prihaja iz velemesta Birmingham, svoje domače tekme pa igra na stadionu The Hawthorns, ki sprejme 28 tisoč gledalcev. Zanimivost tega stadiona je v tem, da ima v Veliki Britaniji najvišjo lego. Vzdevek igralcev WBA-ja je »The Baggies«, njihova zasedba pa še vedno ponuja nekaj zvenečih imen. Čeprav sta klub trenerja Tonyja Mowbraya zapustila odlični napadalec Diomansy Kamara (FC Fulham) in ofenzivni vezist Jason Koumas (Wigan Athletic), bodo tudi letos v Korenovi družbi 32-letna valižanska legenda **John Hartson**, ki se ga najbolj spominjamo po nastopih v dresu škotskega Celtica, 31-letni **Kevin Phillips**, nekdanji učinkoviti strelec Sunderlanda, Madžar **Zoltan Gera**, reprezentant, ki je prišel iz Ferencvarosa, in **Jonathan Greening**, ki je že nosil dres Manchester Uniteda. Prav vse smo lahko videli tudi v Fazaneriji. Pred prihodom v Prekmurje je odigral WBA že pripravljalno tekmo s splitskim Hajdukom na Poljudu in se pred 15 tisoč gledalci razšel z 0 : 0, vendar je treba priznati, da je bil Hajduk absolutno boljši nasprotnik. Pa še zanimivost s treninga WBA: Koren, ki ga v Birminghamu zelo cenijo, se je izkazal z nekaj asistencami in goli, značilnost »Baggiesov« pa je, da prav vsi streljajo proti vratom takoj, ko pridejo v kazenski prostor. Nasvet, ki bi ga mogoče lahko upoštevali tudi nekateri domači nogometaši.

Tomo Koleš, foto: N. J.

Igralci WBA-ja so imeli štiri treninge pod žgočim soboškim soncem.

Nogometni razgledi

IZKUŠENA MADŽARA NISTA NEZNANKI

Nafta se je pred začetkom nove sezone okrepila z madžarskima nogometašema, ki sta prišla iz vrst prvoligaša ZTE-ja iz Zalaegerszega. Oba sta stara 32 let. **Gergely Kocsardi** (obrambni igralec in dolga leta kapetan ZTE-ja) in **Jozsef Sebok** (napadalec) sta podpisala pogodbo z Nafto do konca sezone. Pravita, da slovenski nogomet dobro poznata. Sebok je igral v ciprskem prvoligašu AEL Limassol, kjer je bil njegov trener Bojan Prašnikar, zelo dobro pa se je razumel tudi z Markom Simeunovičem, ki je bil tam vratar. Kocsardi je bil zvest ZTE-ju kot kapetan in vodja ekipe, pohvali pa se lahko, da je s tem moštvom osvojil edini naslov državnih prvakov v zgodovini tega kluba in da je v kvalifikacijah za Ligo prvakov vzel »skalp« velikemu Manchester Unitedu. Kocsardi je eno sezono igral tudi z našim Primožem Gliho, ko je bil ta pri ZTE-ju. Ravno Glihi pa je največ pomagal pri sporazumevanju, saj je slednji slabo govoril madžarsko. Sedaj je Kocsardi presenetil Primoža in ga po prestopu k Nafti poklical ter mu v tekoči angleščini povedal, da se je preselil v Lendavo. Še rezultat pripravljalne tekme: **Nafta : Moslavina 1 :1**, strelec za Lendavčane je bil Ošlaj, za Nafto so zaigrali Kuzma, Ošlaj, Lunder, Kocsardi, Bukovec, Bunc, Sebok, Čeh, Presečki, Trenevski, Matjašec, Luk, Kulčar, Zemljič, Oparenović, Repina, Šoštarič, Kocet, Živković in Gyore. (F. B.)

MÖREC ŽE IGRAL NA PRVI TEKMI

Mitja Mörec, slovenski reprezentant iz Prekmurja, je odigral po odhodu iz Sturma za svoj novi klub Maccabi Herzliya že prvo srečanje po podpisu pogodbe. V pripravljalni tekmi proti prvoligašu Sahninu je Maccabi Herzliya izgubil z 0 : 2, Mitja pa je igral do 60. minute. Povedal je, da je odigral povprečno, saj se še privaja na novo okolje in soigralce. Veseli pa se prihodnjega tedna, ko's klubom prihaja na priprave v avstrijski Kaprun, tako da bo spet bliže svoji Murski Soboti. Izraelsko prvenstvo se bo začelo 18. avgusta. (F. B.)

ŽILAVEC ZAPUSTIL MURO

Kljub veselju ob zvenečih okrepitvah pa je navijače črno-belih bolj zabolel odhod v zadnjih dveh sezonah najboljšega in najbolj priljubljenega Murinega nogometaša **Denisa Žilavca**, ki se je odločil za prestop k avstrijskemu četrtoligašu Gleisdorfu, kjer že igra nekdanji »Muraš« Alen Mesarič. V upravi soboškega kluba se morajo zamisliti nad vprašanjem, ali so res storili vse, da bi Žilo zadržali v svojih vrstah, kajti drugače je popolnoma nerazumljiva poteza nogometaša za odhod v kakovostno precej nižji razred tekmovanja kot bi bilo nastopanje v slovenski drugi ligi. Pred tem soboški klub ni uspel privabiti v svoje vrste niti najboljšega strelca v 3. SNL vzhod Boštjana Zelka iz Odranec, ki bo zato raje nastopal v avstrijskem Halbenrainu.

DRAVINJA : MURA 05 0 : 0

Tekmo v Slovenskih Konjicah sta ekipi odigrali v izredni vročini. Mura je imela več priložnosti, ki pa jih ni znala izkoristiti. Še največkrat je prišel do strela nov igralec v soboškem klubu **Žiga Kljajič**, ki je prišel iz ljubljanskega Interblocka. Poleg njega se je v črno-belem dresu predstavil še **Marko Kramberger**, ki je prišel iz Maribora. Oba sta zadovoljila okuse strokovnega štaba, tako da bosta najverjetneje ostala v Murski Soboti. V klubu pa so se že poslovili od Mešiča in Bedoja, saj nista pokazala prave pripravljenosti. Mura je nastopila v postavi: Gačevski, Gobec, Toplak, Marič, V. Horvat, Mešič, Balažic, Slavic, Bencik, Kljajič, Bozgo. Igrali so še: Šiško, Kramberger, Lapoši, Fajfar in Krauthaker.

POSAVEC V VERŽEJU

Nogometaši Veržeja, člani 3. SNL, so začeli priprave za novo tekmovalno sezono z novim trenerjem. Namesto Zlatka Gaborja bo moštvo vodil **Drago Posavec**, ki je vrsto let uspešno nastopal za Muro, nato pa treniral številne slovenske in hrvaške klube. V igralski pogon so se vključili mladinci, v vrste Veržeja pa se je po dveh sezonah iz ND Mura 05 vrnil **Marko Fajdiga**. Klub je zapustil Mario Zlatar, z aktivnim igranjem pa je prenehal Davorin Puhar. V pripravljalnem obdobju bodo nogometaši Veržeja odigrali več prijateljskih tekem. Doslej so že dve - z bosanskim prvoligašem Sarajevom so na domačem igrišču izgubili z 1 : 4, hrvaški prvoligaš Slaven Belupo iz Koprivnice pa jih je premagal z 8 : 0 (tekma je bila v Zrečah). (N. Š.)

NOGOMET Visoki cilji igralk ŽNK Pomurja

Minulo soboto so začele priprave za novo tekmovalno sezono igralke ŽNK Pomurja Filovci. Nogometašice bodo vadile pod taktirko novega trenerja Gorana Köveša iz Turnišča. Na prvem treningu se je zbralo 21 igralk, ki se bodo potegovale za prvo enajsterico. Priprave bodo v glavnem potekale v domačem kraju. Igralke bodo trenirale šestkrat na teden in odigrale več prijateljskih tekem z ženskimi in moškimi ekipami. Prvo prijateljsko srečanje bo 27. julija ob 17.30 v Filovcih, kjer bodo gostovale igralke Viktorie iz Szombathelya. Naslednji dan se bodo Pomurke odpravile na avstrijsko Gradiščansko (Burgenland) k tamkajšnji prvoligaški ekipi. Nato bosta dve srečanji, prvo z moštvom Slovenj Gradca, drugo pa z moško ekipo veteranov Turnišča. Filovčanke so ostale v prehodnem obdobju brez Marjane Jevtič, ki je odšla v Slovenj Gradec, Andreja Nikl je prestopila v Krko, Andreja Pavlovič pa k Mariboru. Predsednik kluba Štefan Kozic pa je vseeno optimističen: »Čeprav so nas nekatere igralke zapustile, smo si postavili visoke cilje, kar pomeni, da vrh razpredelnice. Poudarek bomo dali predvsem mlajšim kategorijam, tu mislim na ekipe U-10, U-13 in U-17. Vse naše selekcije bodo vključene v državna tekmovanja. Selekciji U-10 in U-13 bo tekmovali z dečki v MNZ Murska Sobota.«

Feri H.

Goran Koveš je postal novi trener Filovčank. Foto: N. J.

NOGOMET Veliki mednarodni turnir v Murski Soboti

V soboto, 21., in v nedeljo, 22. julija, se obeta v Fazaneriji nov kakovostni mednarodni turnir. Poleg domače **Mure 05** bodo nastopila še tri gostujoča moštva, in sicer **OFK Beograd**, **Olimpija Bežigrad** in **Genclerbirligi SK**. OFK Beograd je zasedel v minuli sezoni v prvi srbski ligi sedmo mesto. Klub je nastal leta 1911. V kraljevini Jugoslaviji je petkrat osvojil naslov državnega prvaka, vendar je takrat še nosil staro ime Metalac. Po preimenovanju v OFK Beograd leta 1950 je v nekdanji Jugoslaviji štirikrat najvišje dvignil jugoslovanski pokal. Igralci OFK Beograda so dobili zaradi kombinatorne in atraktivne igre ter sovraštva do tesnih izidov vzdevek »romantiki«, njihov stadion pa se imenuje Karaburma. Pravijo, da sprejemajo zmage z dostojanstvom, poraze pa brez žalosti. V zadnji sezoni so za njih nastopili: Ilić, Bajalica, Stefanović, Simić, Nuhi, Božović, Baković, Rajković, Ivelja, Kaluđerović, Stošić, Todorović, Šupić, Rakić, Kolarov, Pilipović, Veselinović, Belić, Đurović, Vusljanin, Petrović, Šaranov, Milovac in Berrios. Trener je Slobodan Krčmarević. Olimpije, ki je v zadnjih dveh sezonah nastopala pod imenom NK Bežigrad, verjetno ni treba posebej predstavljati. Klub je postal novi slovenski tretjeligaš, zanj pa nastopajo med drugim Volk, Pavlin, Pate, Ubavič, Kitič, Srovin, Tuš, Čeh, Poljšak, Šoba, Žibert in Podgajski. V zadnjem času su so nakupili precej mladih igralcev, trener pa je še vedno Franci Gliha. Genclerbirligi SK prihaja iz turške prestolnice Ankare, v minuli sezoni pa je zasedel šesto mesto v prvi turški ligi. Slovenci so klub, ki je nastal leta 1923, tudi znan po tem, da je pri nas v sezoni 2002–2003 branil slovenski vratar Damir Boronjič.

Tomo Koleš

SCHALKE 04 : MIDDLESBOROUGH 3 : 0

Nogometaši nemškega podprvaka Schalkeja so se že tretjič zapored preselili na priprave v neposredno bližino Prekmurja, v Bad Radkersburg. V pripravljalni tekmi so se na stadionu Thermenarena pred tri tisoč gledalci pomerili z angleškim »premierligašem« Middlesboroughejem in ga brez težav premagali s 3 : 0. Strelci: 1 : 0 Kuranyi (4), 2 : 0 Asamoah (44), 3 : 0 Azaouagh (55).

Kevin Kuranyi (na kolesu) je bil najboljši igralec tekme v Bad Radkersburgu, saj se je izkazal z zadetkom, doseženim s peto, in z asistenco Asamoahu za drugi gol. Sedaj turški Galatasaray za tega nogometaša ponuja bajeslovnih 40 milijonov evrov.

TURNIR V DOLINI PRI LENDAVI

Rezultati

Člani:

Dolina : Pusztaederics 0 : 4

Ženske:

Dolina : Gutorfolde 0 : 2

Veterani:

Dolina : Gutorfolde 2 : 2

PRIPRAVLJALNE TEKME

Čarda : Paloma 2 : 3

Strelci: Legenić, Z. Horvat, Žabot 2, Petrovič.

Roma : Crensovci 0 : 7

Strelci: P. Gerenčer 4, Kuzmič 3, Antolin.

Dobrovnik : Lenti 3 : 3

Strelci: Laslo 2, Ratkor Toth, Nagy, Igazi.

Mostje : Csömöder 5 : 0

Strelci: Gal 3, Utroša 2.

Güssing : Strem 4 : 0

Zadetek za Güssing in dve asistenci je prispeval Goran **Ristič**, v minuli sezoni le-ta lendavske Nafte.

PROSTI ČAS

Kolesarstvo za vse

S tem člankom vas želim čim bolj navdušiti za kolesarsko rekreacijo »malo bolj zagrizene« pa tudi nekaj naučiti. Sodobno hitenje v življenju je znano vsem, posledično pa nam ostane premalo časa za kakršno koli rekreacijo. Delo in vsakdanja opravila povzročajo različne drže in položaje telesa, človek se v homo sapiensa čedalje bolj spreminja v »homo sedens« (sedeči človek). Zato se moramo držati pregovora »železno zato, da živimo« ne obratno.

Kolesarstvo je učinkovita rekreativna dejavnost za vsa starostna obdobja ljudi. Ni drag šport, saj nam danes ponudniki športne opreme omogočajo razne popuste in ugodnosti pri nakupu koles. Paleta ponujenih koles (gorskih, cestnih, trekalnih) je velika, zato se ne obotavljajte in si ga priskrbite!

Kolesarjenje ima mnogo pozitivnih učinkov na telesno zdravje. Zelo pomembno pri mišični črpalki, ki poganja kri po telesu in je najpomembnejši organ v človeškem telesu. Z bolj redno vadbo na kolesu (dva- in večkrat tedensko) se krepijo stene srca, kar pomeni, da se kri močneje in hitreje iztiska po naših arterijah in venah, posledično pa se prenaša večja količina kisika po srčno-žilnem sistemu. Naše mišice postanejo bolj preskrbljene s kisikom, prenesenim po krvi, zaradi česar se poveča njihova funkcionalnost.

Ker je vadba na kolesu aerobna, kar pomeni, da poteka ob večji prisotnosti kisika, saj je kisik energija, se krepijo dihalne mišice. Močnejše kot so, več kisika lahko pljuča prejmejo v krajšem času (poveča se maksimalna poraba kisika – VO2-max in s tem vitalna kapaciteta).

Na kolesu se krepijo in raztezajo vse mišične skupine telesa. Udoben položaj in nastavitev telesa na sedežu in pedalih omogočata, da potekata procesa kontrakcije (krčenja) in raztezanja nemoteno.

Kot sem že omenil, je za začetne rekreativne kolesarje primerna količina dvakrat tedensko po eno uro. V tem času se v telesu vključijo aerobni mehanizmi, poveča se VO2max, kot energija pa se porabljajo maščobe in ogljikovi hidrati. Skratka, dosežemo, da se začnemo bolj znojiti in »kuriti« maščobe.

Za napredne rekreativce, ki se tudi udeležujejo raznih tekmovanj, pa postaja vadba zahtevnejša. Priporočljiva količina je štiri- do petkrat na teden, kjer je glede na cilj tekmovanja v tedenskem in tudi mesečnem mikrociklusu treba prilagajati količino (trajanje napora) in intenzivnost (nagib terena in hitrost) treninga. Tem športnikom zelo priporočam merski inštrument – uro (Polar, Suunto ...), da bodo lahko kolesarili v določenih mejah napora (zgornja in spodnja meja frekvence srčnega utripa).

Vrhunski kolesarji imajo svoje programe treningov, ki so sistematično nastavljeni glede na njihove tekmovalne cilje. Na tem nivoju tvorijo sestavni del treninga tudi specifična kondicijska in psihična pripravljenost ter ustrezna prehrana.

Upam, da sem vas, začetnike, navdušil za ta šport, kaj pripomogel k nadaljnji vadbi rekreativcev in vam razjasnil nekaj osnovnih pojmov. Pozorni morate biti le še pri izbiri in nakupu kolesa. Ime kolesa in njegov videz naj ne bosta osnovno vodilo. Trgovci naj vam ne bodo odveč, saj so v trgovini zato, da vam svetujejo. Če se le da, se dogovorite za testno vožnjo že v trgovini. Če znate, se peljite, ne da bi držali za krmilo, in bodite pozorni, ali kolo pelje naravnost. Testirajte zavore, menjavajte prestave. Menjalnik je kakovosten takrat, ko je prestavljanje komaj slišno in ne »grga«. Na kolesu si primerno nastavite sedež, tako da je postavitev stopala na pedal stabilna in lahko stabilno sestopite s kolesa na tla. Glede na vaš namen kolesarjenja (mestno, cross country) izberite ravne ali nazobčane pedale.

Gregor Ficko

Razpored prve lige Telekom Slovenije – jesenski del sezone 2007/2008

1. krog 21. julija: Interblock – **Nafta**, MIK CM Celje – Primorje, Drava – Maribor, HIT Gorica – Domžale, Koper – Livar; **2. krog 28. julija: Nafta** – Livar, Domžale – Koper, Maribor – HIT Gorica, Primorje – Drava, Interblock – MIK CM Celje; **3. krog 4. avgusta:** MIK CM Celje – **Nafta**, Drava – Interblock, HIT Gorica – Primorje, Koper – Maribor, Livar – Domžale; **4. krog 11. avgusta: Nafta** – Domžale, Maribor – Livar, Primorje – Koper, Interblock – HIT Gorica, MIK CM Celje – Drava; **5. krog 18. avgusta:** Drava – **Nafta**, HIT Gorica – MIK CM Celje, Koper – Interblock, Livar – Primorje, Domžale – Maribor; **6. krog 25. avgusta: Nafta** – Maribor, Primorje – Domžale, Inteblock – Livar, MIK CM Celje – Koper, Drava – HIT Gorica; **7. krog 1. septembra:** HIT Gorica – **Nafta**, Koper – Drava, Livar – MIK CM Celje, Domžale – Interblock, Maribor – Primorje; **8. krog 15. septembra: Nafta** – Primorje, Interblock – Maribor, MIK CM Celje – Domžale, Drava – Livar, HIT Gorica – Koper; **9. krog 22. septembra:** Koper – **Nafta**, Livar – HIT Gorica, Domžale – Drava, Maribor – MIK CM Celje, Primorje – Interblock; **10. krog 26. septembra: Nafta** – Interblock, Primorje – MIK CM Celje, Maribor – Drava, Domžale – HIT Gorica, HIT Gorica – Koper; **11. krog 29. septembra:** Livar – **Nafta**, Koper – Domžale, Interblock – Maribor, Drava – Primorje, MIK CM Celje – Interblock; **12. krog 3. oktobra: Nafta** – MIK CM Celje, Interblock – Drava, Primorje – HIT Gorica, Maribor – Koper, Domžale – Livar; **13. krog 6. oktobra:** Domžale – **Nafta**, Livar – Maribor, Koper – Primorje, HIT Gorica – Interblock, Drava – MIK CM Celje; **14. krog 20. oktobra: Nafta** – Drava, MIK CM Celje – HIT Gorica, Interblock – Koper, Primorje – Livar, Maribor – Domžale; **15. krog 27. oktobra:** Maribor – **Nafta**, Domžale – Primorje, Livar – Interblock, Koper – MIK CM Celje, HIT Gorica – Drava; **16. krog 31. oktobra: Nafta** – HIT Gorica, Drava – Koper, MIK CM Celje – Livar, Interblock – Domžale, Primorje – Maribor; **17. krog 3. novembra:** Primorje – **Nafta**, Maribor – Interblock, Domžale – MIK CM Celje, Livar – Koper, HIT Gorica; **18. krog 10. novembra: Nafta** – Koper, HIT Gorica – Livar, Drava – Domžale, MIK CM Celje – Maribor, Interblock – Primorje; **19. krog 24. novembra:** Interblock – **Nafta**, MIK CM Celje – Koper, Drava – Maribor, HIT Gorica – Domžale, Koper – Livar; **20. krog 1. decembra: Nafta** – Livar, Domžale – Koper, Maribor – HIT Gorica, Primorje – Drava, Interblock – MIK CM Celje.

NOGOMET

Žreb PNL

V gostilni Ob Črncu v Odrancih so izžrebali pare Pomurske nogometne lige v sezoni 2007/08. Še prej pa so podelili priznanja in nagrade najboljšim ekipam in posameznikom v minuli sezoni.

Naslov prvaka je osvojila **Roma**, ki se je tako uvrstila v 3. SNL vzhod in bo svoje domače tekme igrala na igrišču na Tišini. Drugo mesto v PNL je zasedla Čarda, tretji pa je bil Tromejnik. Naziv najboljšega strelca je osvojil **Igor Preininger** (NK Grad, na fotografiji), ki je dosegel 26 zadetkov. Najbolj fair ekipa lanske sezone je bil **Tromejnik**.

V ligo so se uvrstili: Polana, Šalovci, Gančani in Dobrovnik. Izpadlo je Turnišče, odstopila pa je Panonija Gaberje. PNL se lahko pohvali tudi s povečanim obiskom gledalcev, saj si je vse tekme skupno ogledalo več kot 25 tisoč gledalcev. Novo prvenstvo se začenja 19. avgusta, srečanja bodo ob nedeljah popoldne, edino Kema Puconci bo svoje tekme igrala ob sobotah popoldne, Rakičan pa že tradicionalno ob nedeljah dopoldne. Pari 1. kroga so: Tišina – Čarda, Grad – Šalovci, Hotiza – ZMG Gančani, Petišovci – Kema Puconci, Aqua Ižakovci – Polana, Virs Bistrica – Tromejnik Blisk in Rakičan – Dobrovnik.

T. K., foto: T. K.

Slovenci s Hrvati svetovni prvaki v nogometu

Na svetovnem prvenstvu zdravnikov reprezentanc v Maroku so dosegli si je v konkurenci 27 reprezentanc naslov svetovnih prvakov priborila skupna reprezentanca slovenskih zdravnikov in Hrvatov. Velja omeniti, da so slovenski zdravniki že trikrat osvojili naslov svetovnega prvaka (nazadnje leta 2000 na Madžarskem), a zadnja leta niso imeli uspeha, saj je bilo težko uskladiti nogomet z delovnimi obveznostmi. Prav zato so se na zadnjem medsebojnem srečanju s hrvaškimi zdravniki dogovorili, da bodo v Maroku nastopili s kakovostno skupno reprezentanco, sestavljeno iz najboljših slovenskih in hrvaških nogometašev zdravnikov.

Po odličnih igrah so suvereno osvojili zlato, selektor **Mladen Prettner** iz Murske Sobote pa je najverjetneje najuspešnejši udeleženec zadnjega svetovnega prvenstva, saj ima tri zlate medalje kot aktiven igralec slovenske reprezentance zdravnikov na svetovnih prvenstvih. Sedaj je tej zbirki dodal še četrto zlato, tokrat v vlogi selektorja.

Franc Bobovec

ŠPORT MINULI TEDEN

ARON HORVAT DRUGI V KAPOSVARU

Mladi plavalec Fužinarja z Raven na Koroškem se je dobro odrezal na velikem plavalnem mitingu v Kaposvaru na Madžarskem. Na tekmovanju, kjer so tekmovali plavalci iz celotne Madžarske razen Budimpešte, je sodelovalo več kot 300 mladih plavalcev. Miting je bil **Aronu** kot glavna preizkušnja pred državnim prvenstvom, ki bo konec meseca v Ljubljani na Kodeljevem. Izidi: 2. mesto 50 m hrbtno, 3. mesto 50 m kravl, 3. mesto 100 m hrbtno in 3. mesto 100 m kravl. (F. H. M.)

DVA KOLESARSKA MARATONA

Potem ko se je lanskega kolesarskega maratona Tri srca v Radencih udeležilo 1295 kolesarjev, kar uvršča RKM Tri srca med največje kolesarske prireditve v Sloveniji – lansko leto so na obeh kolesarskih prireditvah v Radencih in Banovcih zabeležili obisk 1.885 kolesark in kolesarjev –, tudi letos pričakujejo še številčnejšo udeležbo. To bo letos že 27. rekreativni kolesarski maraton Tri srca v Radencih, in sicer v nedeljo, 26. avgusta, s startom ob 10.00 pred lovskim domom Jež v Radencih. V nedeljo, 12. avgusta, ob 10.00 pa bo start – tokrat prvič pred Biotermami v Mali Nedelji – 12. rekreativnega kolesarskega maratona Po Prlekiji.

SLOVENIJA SOLIDNA

V Bratislavi se igra jubilejno 50. evropsko mladinsko in kadetsko prvenstvo, na katerem branijo barve Slovenije tudi trije Pomurci: **Dominik Škraban** pri mladincih ter **Jan Žibrat** in **Tomaž Pelcar** pri kadetih. V ekipnem delu se mladinci po treh zmagah in enem porazu borijo za uvrstitev od 17. do 28. mesta. Za uvrstitev na ista mesta se borijo tudi kadeti. (M. U.)

ŠELE DVAJSETI

V španski Granadi poteka evropsko prvenstvo v streljanju z malokalibrskim orožjem. V disciplini članov 50 m leže z malokalibrsko puško je zasedla Slovenija v postavi **Debevec, Markoja** in **Hreščak** šele 20. mesto. (F. B.)

ATLETIKA

Sonja Roman je zasedla na atletskem mitingu v nemškem Cuxhavnu v teku na 1500 m s časom 4:10,25 četrto mesto. Zmagala je evropska prvakinja v krosu Ukrajinka Tatjana Holovčenko (4:08,30).

ŠPORTNOREKREATIVNE IGRE UE LJUTOMER

Letos so mešane postave (moški in ženske) že osmič tekmovale v odbojki (zmagovalec Kulturno in mladinsko društvo sv. Janeza Krstnika Ljutomer), mini nogometu (Dom Lukavci), šahu (Dom Lukavci), balinanju (Gimnazija Ljutomer), badmintonu (Gimnazija Ljutomer), namiznem tenisu (Krka Ljutomer), pikadu (Krka Ljutomer) in teku na 1.000 m v treh kategorijah do 35 let, od 36 do 50 let in nad 51 let (KiMD Ljutomer). Tekmovalo je 75 ekip iz 16 podjetij z 296 tekmovalkami in tekmovalci.

Skupni zmagovalec je **Gimnazija Ljutomer** z 92 točkami pred KiMD Ljutomer, 71, Domom Lukavci, 58, Krko Ljutomer, 54, Zdravstvenim domom Ljutomer, 28, in ŠRD Kostanjevica I, 26. (M. L.)

Predstavniki KiMD Ljutomer, Gimnazije Ljutomer in Doma Lukavci

DARKO MERČNIK TRETJI V DRŽAVI

Znova je dosegel izjemen uspeh na finalnem tekmovanju slovenskih invalidov v športnem ribolovu 43-letni Darko Merčnik iz Gornje Radgone. Dolgoletni član Medobčinskega društva invalidov Gornja Radgona je bil večkrat državni prvak med invalidi, tokrat pa je bil tretji kot član radgonske tekmovalne ekipe na finalnem tekmovanju v okolici Radeč.

Letošnjega finala se je udeležilo 63 tekmovalcev. »Konkurenca je bila izjemno močna, vendar nas Darko tudi letos ni razočaral. Zato mu lahko samo čestitam in zaželim nove lepe uvrstitve v prihodnje,« je bil vesel Đurovega dosežka Branko Habjanič, predsednik MDI Gornja Radgona. (O. B.)

Športno društvo Vidonci je pripravilo vaške športne igre v športnem parku. Iger se je udeležilo šest ekip, ki so bile sestavljene iz zaselkov v vasi. Igre so zelo lepo uspele, saj je bilo navzočih več kot 130 vaščanov in še kar precej drugih obiskovalcev. Vsaka ekipa se je zelo dobro pripravila na igre in tudi sestavila svojo igro. Na koncu smo imeli še tekmovanje v vlečenju vrvi. Zmagovalci smo bili mi vsi, ki smo se udeležili iger, drugače pa vrstni red ni za objavo in bo internо predelan po vaških gostilnah. Bilo je veliko smešnih trenutkov, tudi kar veliko tekmovalnosti, predvsem pa se nismo pustili biti žejni in lačni. Upamo, da bodo te igre postale tradicionalne. Kot dokaz dobre volje in medsebojnega prijateljstva v vasi prilagamo fotografijo. M. S.

Z gumpiči se učimo tujih jezikov

Čebula

Čebula je povrtnina, ki ne sme manjkati v nobeni hiši, saj je nepogrešljiva pri pripravi hrane. Mnogi je nimajo radi sveže, pa ne zaradi okusa, ampak zaradi nenevarnih posledic – vonja po čebuli. Njena slaba lastnost pa je, da ob rezanju spodbuja jokanje. Vsestransko uporabnost čebule so v kuhinji in zdravilstvu znala ceniti že ljudstva v daljni preteklosti. In če čebula ne bi imela če, bi bila bula in se ne bi uvrstila v našo rubriko. Dobro obveščeni gumpiči pravijo, da čebule, pa čeprav v minimalnih količinah, ne manjka na prav nobenem pikniku.

Prevode besed pripravljajo učitelji tujih jezikov z Ljudske univerze v Murski Soboti, gumpiče pa ilustrira mag. Marjan Vaupotič. Izgovorjavi lahko prisluhnete na Murskem valu v oddaji Mali radio, ki je na sporedu vsak četrtek od 18. do 19. ure.

ANGLEŠKI JEZIK: the onion *(d onijon)*

NEMŠKI JEZIK: die Zwiebel *(di cvibel)*

MADŽARSKI JEZIK: vöröshagyma *(vöröšhagjma)*

ŠPANSKI JEZIK: la cebolla *(la sebola)*

ITALIJANSKI JEZIK: la cipolla *(la čipola)*

FRANCOSKI JEZIK: l'oignon *(l onjõ)*

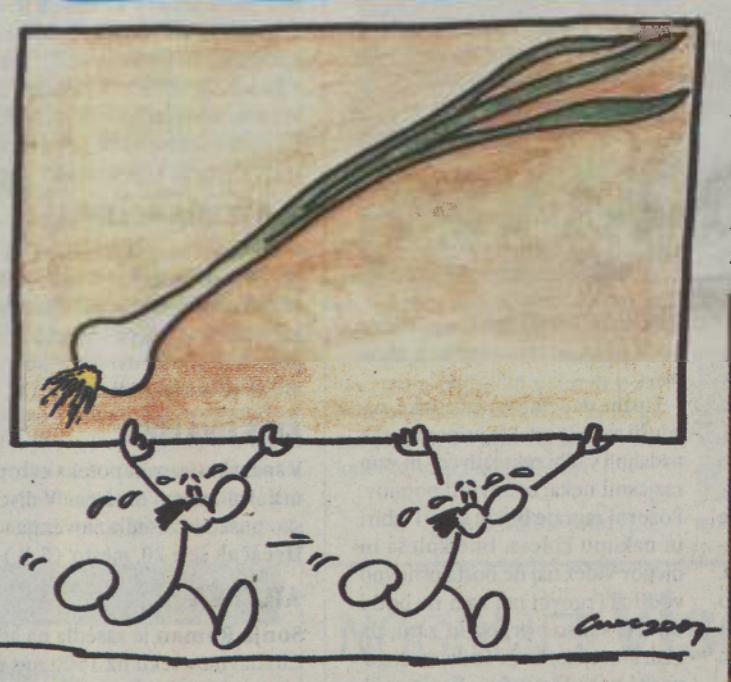

Ko je hudo, me pokliči!
telefon Samarijan
080 1113
Nepretrgoma ves in dan!
Klic je brezplačen, omogoča ga Telekom Slovenije

Telefon otrok in mladostnikov
080 1234
TOM
BREZPLAČEN KLIC - VSAK DAN OD 12° DO 20°

Šla sem domov

Ne morem vam povedati, kako sem bila vesela tisti dan, ko sem se prvič odpravljala domov. Kako dolga je bila pot! Komaj sem dočakala trenutek, da sem stopila skozi domača vrata. Doma sem seveda počela veliko zanimivih stvari. Igrali smo se, se smejali in še in še. Obiskala sem tudi babico in dedka in seveda teto v bolnišnici. Kako ljubkega dojenčka je rodila! Je deklica in ji je ime Nea. Res je sladka.

A vse, kar je lepo, hitro mine. Tudi dnevi, ki sem jih po dolgem času preživela doma. Morala sem pospraviti svoje stvari in pripraviti kovčke. Bilo mi je hudo. V Vzgojno-izobraževalnem zavodu Veržej sem premišljevala, zakaj sem bila takšna, da sem morala z doma. Da. Zakaj? Spoznala sem, da zaradi slabega učnega uspeha, in zato, ker sem se doma neprimerno vedla. Škoda, a sedaj je, kar je.

Dragana Babič, 12 let

Jaz pa pravim...

Moja soba in dnevnik na ključek

Imeti svojo sobo, pomeni imeti svoj svet. Tam je po predalih, policah, omarah in seveda po tleh spravljeno in naloženo tisto, kar imamo radi. Lahko si jo uredimo po svoje, lahko si izberemo svoje posterje in slike, če ne gre drugače. In v svojo sobo se lahko umaknemo, ko želimo imeti svoj mir. Sobe niso prav nič hude, če niso vedno pospravljene, lepo pa je. Imajo tudi »velike« skrivnosti, mnoge med njimi so skrbno spravljene v dnevnikih. O tem smo se pogovarjali s Saro, Dejo in Laro, ki med šolskim letom obiskujejo DOŠ I Lendava.

Sara Kövešs:. Moja nova soba v Lendavi je sveto rumene barve. V Dolnjem Lakošu pa nisem imela svoje sobe. Sobo bom imela pospravljeno, čeprav ne pospravljam rada. Knjige bodo zložene, oblačila pa v omari. Lepo je, če je soba pospravljena, takrat lahko povabiš prijateljice. Predale pa bom lahko odpirala samo jaz, saj so v nekaterih spravljene kakšne moje skrivnosti. Na primer moj dnevnik, v katerega pišem o šoli in prijateljicah, tudi o dečkih. Pokazala sem ga edino mami. Dnevnik ima ključek, ki je skrit.

Deja Gal: Jaz imam svojo sobo, ki ni [illegible] spravljena. Ni ravno nova, ampak je tak[illegible] je všeč. Na steni imam slike in posterje [illegible] učim, sem najraje v svoji sobi. V njej pa [illegible] tudi dnevnik, ki pa nima ključavnice. V [illegible] pišem o šoli in prijateljih, ne pa o fantih. [illegible] samo o dobrih stvareh. Prebere ga lahko edino mama, drugim pa ga ne pokažem. Rada sem v svoji sobi, kjer zelo rada berem. Lepo bi bilo, [illegible] bi imel vsak svojo sobo, kjer lahko počne tisto, kar želi.

Lara Šimon: Jaz imam dnevnik na ključavnico in vanj pišem skrivnostne stvari o šoli, o [illegible] o starših pa ne. Ne pišem ga vsak dan, [illegible] samo takrat, ko imam voljo ali želim kaj napisati. Pokažem pa ga samo mami. Mladi bolj zaupajo dnevniku kot svojim sošolcem, če imamo [illegible] tako skrivnost, ker je lažje. Jaz imam tudi [illegible]

Sara, Deja in Lara, ki bodo šle jeseni v četrti razred.

sobo, ki ni ravno pospravljena, ker imam [illegible] vedno razmetana na stolu. Ko bi morala [illegible] vljati, raje vadim flavto. Včasih mi mama [illegible] predale. Včasih povabim prijateljice in [illegible] marsikaj. Najraje na glas poslušamo glasbo.

A. Nana Rituper R[illegible]

Vsi smo bili otroci

Moja prva nezadostna ocena

Samo pobrskati moramo in spomini iz osnovne šole oživijo in postanejo spet del mene. Večinoma se spominjam prijetnih dogodkov, nekaj pa tudi takšnih, ki povedo, da je v majhnih srcih lahko veliko viharjev.

Prestop iz nižje stopnje v višjo je prinesel nove predmete in druge učitelje. Spomnim se, kako sem bila v petem razredu pri predmetu spoznavanje narave prvič vprašana. Ne vem več natanko, za katero snov je šlo, vendar vem, da nisem znala kot bi morala. Učiteljica me je poslala v klop z besedami o moji siceršnji odliki ter v redovalnico zapisala nezadostno oceno.

To je bil zame pravi šok, saj je bila to moja prva nezadostna ocena. Sedela sem kakor okamenela in komaj zadrževala solze. Na poti iz šole domov, kamor sem iz oddaljene vasi dnevno hodila več kilometrov peš, sem se usedla v travo. Iz torbe sem vzela zvezek in brala snov, zaradi katere sem »padla«. Mimo so prišli šolarji. Nekdo od njih je rekel nekaj v tem smislu: »Glej piflarko, še domov ni prišla, pa že v zvezke gleda.« Še en »tuš« tisti dan, podobno boleč, saj so se mi posmehovali sošolci. Rdečica mi je butnila v obraz, kasneje pa so me zalile solze.

Domov sem prišla objokana in starši so opazili, da je nekaj narobe. Zaradi nezadostne ocene me seveda niso hvalili pa tudi grajali ne. Drugi dan je nekdo o dogodku na poti domov povedal v razredu. Takrat se mi je zdelo, da imam največjo težavo tega sveta ... Kasneje je bilo življenjskih »lekcij« še veliko. Danes gledam na te dogodke kot na izkušnje, ki so me prav tako učile in krepile. Zagotovo pa vem, da nezadostna ocena ni nobena katastrofa, najmanj pa edina.

Marija Šauperl je direktorica centra za socialno delo v Gornji Radgoni, poleg tega pa je zelo aktivna kot predsednica Društva Svetovalnice Jozefina. Pri svojem delu se velikokrat srečuje z otroki in družinami, ki so v svojih stiskah in žalosti sami v senčnih sobanah. Zanje so vrata njihove ustanove in društva vedno odprta, s svojimi sodelavci in s pomočjo mnogih aktivnosti pa pomaga otrokom, mladostnikom in staršem vstopati v pisan svet veselja in radosti.

Odhajanja

»Jaz takoj pridem,« povemo otroku in ga pustimo pri babici ali teti, potem pa nas ni ure in ure, vso noč ali nekaj dni. Pošljemo ga nekaj pogledat, potem pa izginemo. In ko se otrok vrne, nas ni več. In to z željo seveda, da bi otroka zamotili in se nam ne bi bilo treba ukvarjati s solzami in žalostjo ob poslavljanju. Se bo že potolažil, si mislimo. Res se bo, ampak s tem ga puščamo v negotovosti, da lahko starši kar tako odidejo in kdo ve, kdaj, in če sploh se vrnejo. Solze, ki nastajajo ob poslavljanju, in ko lahko že majhnemu otroku povemo, da gremo in se vrnemo, se v nekaj minutah posušijo. Če pa odhajamo, ne da bi mu povedali, pa povzročimo, da se v otroka naseli večni strah, da mu lahko kadarkoli nekdo, ki ga ima rad, odide.

Tako smo tudi mi podobno storili v rubriki Barve otroštva. Napovedali smo, da ne bo počitnic, potem pa izginili. No, pa ni bilo tako, le prostor smo prepustili našim odličnjakom in se sedaj spet vračamo, čakamo vaše počitniške fotografije in zgodbice. Obljubljam, kolikor je v moji moči, da ne bomo več odšli.

Nana

Svoje prispevke pošiljajte po elektronski pošti na naslov Nana.RR@p-inf.si ali po pošti: Vestnik, za stran Barve otroštva, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Tisti, ki gleda prispevke na internetu, pa jih najde pod naslovom Mularija.

Polžka je narisal David Osvald, star 6 let, iz Dvojezičnega vrtca Prosenjakovci.

Žogica

Žogica Marogica
pisana kot rožica, skače kakor skokica,
se kotali,
da se ti v glavi zavrti.

Iris Krpič, 3.r/9, OŠ Kuzma

Basen

Kuščar in mravlja

Na robu gozda sta živela velika zelena mar[illegible] tinček in mravlja matica. Mravlja se je [illegible] kajti vsakokrat, ko je kuščar prišel mimo [illegible] njenega mravljišča, je pohodil nekaj [illegible] in porušil malo mravljišča. Zato je [illegible] ščarju in mu rekla: »Sedaj pa dovolj! Pripravi [illegible] se na vojno!« »Čeprav ne vem, zakaj bi se [illegible] vojskovala z mano, ti lahko povem, da [illegible] uničil že dosti mravelj in mravljišč [illegible] ne boste nič manj. Samo daj mi naslov [illegible] vljišča in do jutri se pripravite na kr[illegible] Mravlja mu izroči naslov in reče: »No, [illegible] bomo videli!« Naslednji dan je kuščar [illegible] v oklepu in pripravljen za boj na naslov, [illegible] mu ga je dala mravlja, toda mravljišče je [illegible] prazno! Kuščar si je rekel: »Ali, verjetno [illegible] pobegnile.« Hotel je že oditi, ko ga je [illegible] nekaj gristi. Poskušal se je otresti [illegible] teljev in nekaj jih je popadalo na tla. [illegible] je opazil, da se na njem trenutno [illegible] sto bolh. In to še ni bilo vse! Začuti je, da [illegible] mu tla pod nogami udirajo – krti so [illegible] krtine in čez nekaj sekund je bil kuščar po[illegible] zemljo. Takrat so prileteli še sršeni in [illegible] pokončali. Mravlja je žalostno, toda [illegible] vno vse opazovala z bližnjega drevesa.

Moralni nauk: Nikoli se ne zafrkavaj [illegible] co, ki je donirala denar sosedskim [illegible]

Nejc Havaši, 7. b/9, dopisni [illegible] DOŠ LENDAVA

Zadišalo je tudi po orožju

Zmoremo, ker hočemo!

Nekateri so pogrešali domačo govejo juho, drugi bi šli na morje, za nekatere pa je bilo enostavno prenaporno, a si tega nikakor niso priznali.

Tokrat smo sceno prepustili Tadeji Puhar iz Veržeja. Dvajsetletnici, ki se je udeležila vojaškega tabora MORS in mladi. O počitnicah zato tokrat malo drugače.

Za večino učencev in dijakov so se ravnokar začele zasluženе poletne počitnice. Vreme nam je naklonjeno za taksne in drugačne aktivnosti predvsem v naravi in na prostem. A kaj more biti nekomu, da se prvi teden težko pričakovanih počitnic udeleži tabora in povrh vsega še vojaškega, a ga navdaja tudi mene in tako sem se pridružila skupini 80 mladih, ki so se od torka, 26., do sobote, 30. junija, udeležili vojaškega tabora v vojašnici Janka Premrla Vojka v Vipavi, imenovanega MORS in mladi.

Prleško-prekmurska naveza ženske sestave

Po pohodu v sončno Vipavo in malo manj »sončno« vojašnico nas je najprej čakala dodelitev opreme. V pončo oziroma v ogromen dežni plašč samo dobil zavit vojaški nahrbtnik, čelado, [illegible]arico, lopato, pas, oprtnik, čiz[illegible] oziroma vojaške škornje, brisače in [illegible] opremo, spalno vrečo in se[illegible]mljala ves teden. Namestitev v ta[illegible] ki je bil postavljen na zelenici ob [illegible], kosilo in skok v vojaško uni[illegible] so bile aktivnosti, ki so sledile.

[illegible]et pred orientacijo

Čiščenje orožja

V službi vojaka je zelo pomembno sodelovanje.

Vojašnici je manjkala duša

[illegible]delili smo se v dve učni skupini, [illegible] pa je bila sestavljena še iz štirih [illegible]ov. Naši vodniki so nam že prvi [illegible] vedeti, da smo prišli na vojaški [illegible] – z velikim poudarkom na vojaški. [illegible] nas naučili vojaških korakov, [illegible] pozdravov in postavitve v postroj. Zadišalo pa je tudi že po orožju – razstavljali smo avtomatske puške in [illegible] AK47. Vsak naslednji dan je bil [illegible] in za nekatere tudi naporen. Tako so nas v sredo zbudili že kar [illegible], tako tudi vse druge dni, ob 6.10 [illegible] že tekli na športno igrišče ob [illegible], seveda – sledila je jutranja telovadba. Poleg predavanja o orientaciji, merjenja azimutov in razstavljanja avtomatskih pušk smo si v sredo ogledali tudi nekaj vojaških vozil ter nove (F2000) in stare avtomatske puške. Sreda je bila zelo zanimiva. Na poligonu ob vojašnici smo vadili vkrcavanje v valuka ter razno zavzemanje položajev in plazenje s puško v roki. Naučili smo se risati shemo opazovanja nasprotnika, vadili streljanje na trenažerju, ogledali pa smo si tudi muzej v vojašnici. Razpoloženje v vojašnici je bilo pozitivno, čeprav je bila prazna – manjkala ji je duša, razen nas tam ni bilo drugih vojakov.

Vožnja z valukom nas je navdušila.

»Za Slovenijo!«

V četrtek sta nas zbudila močna burja in slabo vreme. To je bil najbrž tudi razlog, da jutranje telovadbe ta dan ni bilo. V postroju razmišljam o nečaku in upam, da mi ne bo zameril, ker sem zamudila njegov rojstni dan. Obtežijo nas z nahrbtniki in odpravili smo se na Bač, kjer smo spet vadili napad in obrambo, z malokalibrskimi puškami streljali v 50 metrov oddaljene tarče ter okusili kosilo vojaka na terenu. Poleg dobrega rezultata na moji tarči mi je bilo najbolj všeč to, da so si moji žulji malo opomogli, oskrbela nas je namreč patronažna medicinska sestra. Po vrnitvi v tabor je sledila pavza, nato pa urjenje oziroma predstavitev dela s plinsko masko. Spust zastave in vzklik »Za Slovenijo!«, ki me je nenormalno navdušil, ter čiščenje orožja, pravi raj za tiste, ki jim ugaja vonj po nafti, so bile aktivnosti tistega dne. Vsake toliko časa pa so nas presenetili še s kazenskimi sklecami, katerih smo se hitro navadili.

Maska mora dobro tesniti.

Razni uhani, piercingi, dolgi lasje in tudi moji rdeči nohti so v vojski nezaželeni oziroma so bili ta teden za nas privilegij.

Bilo nam je jasno. *Pumpali* bomo.

Predzadnji dan, v petek, smo se odpeljali na Ig, v center za usposabljanje civilne zaščite, kjer so nam predstavili delo gasilcev ter pokazali poligon za urjenje gasilcev in njihovih psov, ki se tam naučijo iskati pogrešane. Od vročine mi razbija v glavi, a ker ne morem »izdati« ekipe, se vseeno odločim, da bom šla na orientacijski pohod. Pot ni bila zahtevna, a zahtevala je sodelovanje celotne ekipe. Merili smo azimute, ki so nas usmerjali, opazovali rastlinje, ki je pri nas malo drugačno, uživali v pogovoru ter premagovali zaraščene jarke, polja in druge poti, če smo hoteli priti do cilja. Vse ekipe so se uspešno vrnile v vojašnico. Stali smo v postroju in pred večerjo so spet že tako znano zazvenele besede enega od naših vodnikov: »Prva vrsta! Dva koraka naprej!«. Bilo nam je jasno. *Pumpali* bomo. Vsi v položaj A in že smo delali sklece. Stvar, ki je večino zelo navdušila, je bila vožnja z valukom. Navdušila pa je tudi mimoidoča dekleta. Naši fantje so jim vljudno ponudili čelade, da bi tudi same videle, kako dober je občutek, peljati se z valukom. Torej so se dekleta peljala na krožno vožnjo, mi pa smo medtem zavzeli položaj A in *odpumpali* kakšnih 60 sklec kot kazen za posojanje vojaške opreme. Zvečer, pred spanjem, smo morali vsak dan očistiti sanitarije in območje tabora. Po opravljenem redarstvu smo dobili navodila za naslednji dan, nato pa zaspali kot angeli ...

V podporo slovenskim vojakom

Modra kolena, žulji na podplatih in petah, nova poznanstva, izkušnje ter spoznanje, kakšen je občutek, nositi vojaško uniformo, je to, kar mi je prinesel teden v vipavski vojašnici. Mogoče bi kdo vojaški tabor označil le kot lažno ali prikrito propagando vojske, jaz pa mislim, da je bil ta teden v vojaški uniformi odlična popestritev marsikaterih počitnic. Eni so se ga udeležili že drugič, drugi morda v podporo slovenskim vojakom, ki so na misijah po svetu, tretji spet iz radovednosti ... Naredili so se nam žulji, sonce nas je opeklo, vsake toliko časa smo delali nagradne sklece, a smo vztrajali. Nekateri so pogrešali domačo govejo juho, drugi bi šli na morje, za nekatere pa je bilo enostavno prenaporno, a si tega nikakor niso priznali. Le zakaj bi si, ko pa je čar ravno v tem, da vztrajaš, in to nam je vsem uspelo. Tako mislim, da se ne bom zlagala, če rečem, da ni zaman slogan slovenske vojske: »Zmoremo, ker hočemo.«

Tadeja Puhar

Odličnjaki OŠ Turnišče so Miha Denša, Aleksander Koren, Tadej Lebar, Tamara Ropoša, Lea Zadravec, Blanka Dominko, Blaž [illegible], Tadeja Hozjan, Katja Kavaš, Denis Lutar, Vanja Matjašec, Saša Tompa in Tjaša Zver.

Svetuje
Srečko Đurov
univ. dipl. pravnik

PIP
pravo informacije pomoč

Brezplačna pravna pomoč

Stvarne napake

Pred približno dvema mesecema sem v eni od prodajaln naročil regal za dnevno sobo. Ob montaži sem ugotovil, da je bilo dvoje vrat poškodovanih, kar so potrdili tudi prodajalčevi monterji. Dejali so, da naj o napaki obvestim njihovo servisno službo, kar sem tudi storil in želel zamenjavo poškodovanih delov. Vendar se od tedaj ni zgodilo nič. Zanima me, kako naj ukrepam?

Iz vašega dopisa izhaja, da ste zaradi ugotovitve, da so vam dostavili poškodovane predmete, uveljavljali zahtevek iz naslova jamčevanja za stvarne napake. Po Zakonu o varstvu potrošnikov (Ur. l. RS št. 98/2004) šteje, da je napaka stvarna: če stvar nima lastnosti, ki so potrebne za njeno normalno rabo ali za promet; če stvar nima lastnosti, ki so potrebne za posebno rabo, za katero jo kupec kupuje, ki pa je bila prodajalcu znana oziroma bi mu morala biti znana; če stvar nima lastnosti in odlik, ki so bile izrecno ali molče dogovorjene oziroma predpisane; če je prodajalec izročil stvar, ki se ne ujema z vzorcem ali modelom, razen če je bil vzorec ali model pokazan le zaradi obvestila.

Potrošnik lahko pravice iz naslova stvarne napake v predvidenem roku (dva meseca od dneva, ko je bila napaka odkrita, vendar ne več kot dve leti od izročitve stvari) uveljavlja le pri prodajalcu, in sicer: odpravo napak na blagu ali vrnitev dela plačanega zneska v sorazmerju z napako ali zamenjavo blaga z novim brezhibnim izdelkom ali vrnitev plačanega zneska, pri čemer velja, da je potrošnik tisti, ki ima pravico izbirati, katerega od omenjenih zahtevkov iz naslova stvarne napake bo izbral.

V primeru uveljavljanja stvarne napake mora podjetje, če napaka ni sporna, potrošnikovi zahtevi v osmih dneh ugoditi oziroma v primeru, da je napaka sporna, v istem roku pisno odgovoriti. Če podjetje omenjenih dolžnosti ne upošteva, se lahko, glede na to, da je za nadzor nad izvajanjem določb Zakona o varstvu potrošnikov pristojen Tržni inšpektorat RS, potrošnik obrne neposredno na njega. Poleg tega lahko omenjeni organ, če podjetje neupravičeno zavrne potrošnikovo zahtevo, naj mu blago z napako zamenja z novim blagom ali naj mu vrne znesek za plačano blago ali naj odpravi napako na blagu, izda na potrošnikov predlog odločbo, s katero podjetju odredi, da ugodi zahtevi. Vendar pa lahko omenjeno odločbo izda le, če med strankama ni spora o obstoju napake, če potrošnik predloži mnenje sodnega izvedenca ali če je napaka na drug način nedvomno dokazana.

Če potrebujete brezplačni pravni nasvet, nam pošljite vprašanje na naslov Zavoda PIP, Zvezna ulica 10, Murska Sobota, s pripisom "Za Vestnik" ali nas obiščite v Zavodu PIP ob ponedeljkih in sredah od 9. do 18. ure in ob petkih od 9. do 15. ure. Lahko nas pokličete po telefonu, številka je 02 535 27 60.

Zavod PIP daje brezplačno pravno pomoč s soglasjem Ministrstva za pravosodje.

POMURSKE LEKARNE
www.pomurske-lekarne.si

razkrivajo zdravilne skrivnosti

Temno zagorela koža - zdrava ali nezdrava?

Prehitro staranje kože zaradi pretiranega izpostavljanja soncu in škodljivih zunanjih dejavnikov je dandanes čedalje pogostejše. Koža se tanjša, hitreje nastajajo gube, koža postaja zelo suha itd. Vse to lahko vodi do ekcemov, aken, alergičnih reakcij na koži; pripelje pa lahko tudi do raka na koži. Poškodovana koža pravzaprav prehaja skozi strukturalne spremembe hkrati z izgubljanjem kolagena in elastina. Rezultat je prehitro in močno zgubana koža ostarelega videza. Naša koža je največji telesni organ in prva stvar, ki jo drugi opazijo na nas. Naša zunanja podoba vpliva na to, "kako se počutimo v svoji koži". Koža oboževalcev sonca je povešena, zgubana in vedno znova se vprašamo, ali je možno ponovno doseči prejšnji mladostni videz. Zagorela koža daje telesu privlačen videz, toda pretirano izpostavljanje sončnim žarkom lahko kožo poškoduje in veliko prezgodaj postara. Poškodbe kože se lahko kažejo takoj (v obliki rdečine ali celo opekline) ali v poznih letih (postarana koža ali rak na koži). Pravilno izbran izdelek za zaščito in nego kože med izpostavljanjem soncu in po njem ter upoštevanje priporočil strokovnjakov (dermatologov, zdravnikov in farmacevtov) ohranja vitalnost in lep videz kože.

Izpostavljanje soncu

- Čas sončenja postopoma podaljšujemo, tako bomo kožo počasi pripravili, da bo začela tvoriti več pigmenta.
- Uporabljajmo zaščitni faktor, ki je primeren za našo kožo in ščiti pred UVA- in UVB-žarki.
- Z zaščitnim faktorjem se moramo namazati vsaj 20 minut pred sončenjem, da bodo zaščitna sredstva prodrla v povrhnjico.
- Po kopanju kožo ponovno namažemo s kremo z zaščitnim faktorjem.
- Sončni žarki, ki padajo pravokotno na površino, imajo največjo jakost, zato nas ti žarki najhitreje opečejo.
- Posebno pozornost moramo nameniti zaščiti nosu, ušes, ustnic, ramen, prsi in zatilja.
- Otroci imajo občutljivejšo kožo kot odrasli, zato moramo poskrbeti, da bodo nosili lahka svetla in zračna oblačila ter primerno pokrivalo.
- Otroke zaščitimo s kremami, ki vsebujejo mikropigmente in antialergijske sestavine.
- Uživanje nekaterih zdravil ob hkratnem čezmernem sončenju lahko izzove reakcije (npr. zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni, nekateri antibiotiki, hormonski kontraceptivi ...)

Zdravljenje sončnih opeklin

Sončne opekline nastanejo zaradi dolgotrajne izpostavljenosti sončnim žarkom, še posebno med 11. in 15. uro. Gre za površinske opekline, kjer je poškodovan epidermis (pordela koža). Pri hujših oblikah opeklin pa lahko nastanejo tudi mehurji. Sončne opekline zdravimo s hlajenjem (hladni obkladki), hladilnimi losjoni, kremami, ki dajejo občutek hlajenja, obenem pa pospešujejo celjenje in obnovo kože. Izrazitejše opekline zahtevajo zdravniško pomoč! O najustreznejšem zaščitnem faktorju povprašajte v najbližji lekarni, kjer Vam bomo radi pomagali in še dodatno svetovali!

Bodimo previdni na soncu, kajti koža si zapomni vse in le redkokdaj kaj odpusti!

Janja Stanko, farm. tehnica

Poletni nasveti

Smo že globoko v poletju, nekateri so se že vrnili s počitnic, nekatere še čakajo, tretji hranijo svoj letni dopust za jesen. Počitnice so namenjene predvsem temu, da si dodobra odpočijemo in se sprostimo. K temu pa poleg lenarjenja, plavanja, sončenja, sprehajanja, jadranja, slastnih morskih jedi, sladoleda, romantičnih sončnih zahodov, zvezdnih utrinkov in drugega uživanja spada še marsikaj. Morda vam pride prav nekaj poletnih namigov, kako si lahko polepšate in podaljšate trenutke tega čudovitega obdobja.

Za varno sončenje izberemo ustrezne zaščitne kreme, med katerimi morajo biti tudi vlažilna razpršila z nižjim faktorjem. Poleg pitja veliko vode vrnemo koži izgubljeno vlago tudi z njimi in se torej med sončenjem obilno pršimo. Verjetno ni treba poudarjati, da se izogibamo sončnim žarkom med 11. in 15. uro, pa tudi sicer se več kot 20 minut naenkrat en smemo izpostavljati. Počasneje in z zmernostjo pridobljena barva kože bo obstojnejša. Za prve dneve sončenja je zato priporočljiva uporaba višjih faktorjev, denimo od 30 do 35.

Pri plavanju učinkuje hidrostatični tlak vode na vse skupine mišic ter povečuje zmogljivost pljuč in zalogo energije. V vodi so hrbtenica in vsi sklepi razbremenjeni teže, ki jo morajo sicer prenašati, zaradi ritmičnih gibov, ki jih izvajamo. Če plavamo pol ure prsno, izgubimo 350, pri potapljanju pa kar 1000 kalorij. Niti pri jutranjem plavanju pa ne smemo pozabiti na zaščito pred sončnimi žarki. Vrhnja plast vode odbija kar sedem odstotkov UV-žarkov, zato se namažimo s sredstvom za sončenje, ki je obstojno v vodi.

Zaradi slane vode, vetra in sonca je treba kožo še bolj negovati. Količina maščobe in vlage naj bo optimalna, zato ne varčujmo s kremami za obraz in losjoni za telesno nego. Hranimo jih v hladilniku, saj ohlajene hladijo tudi kožo.

Je srbečica ženskega spola?

Vas srbi? Vse kaže, da je potreba po tem, da se popraskamo, odvisna od dednosti in spola. Neka kanadska raziskava o srbečici je prva, ki je pokazala, da moški in ženske različno reagirajo na srbenje.

Ugotovitve bi lahko veljale tudi za ljudi in druge sesalce, čeprav so raziskovalci s pomočjo klorokina in histaminov izzvali srbečico le pri miših. In kaj so ugotovili? Samičke so se praskale kar 23 odstotkov pogosteje kot samčki.

Sanjska krema?

Aldara, mazilo, ki je bilo zasnovano za zdravljenje genitalnih bradavic, so uspešno uporabili za zdravljenje nekaterih bazoceličnih karcinomov. Je to čudežno zdravilo?

»Aldara je čudovito mazilo, če ga pravilno uporabite,« pravi dr. Christenson s klinike Mayo. »Uspešnost pri površinskih bazoceličnih karcinomih je le 80-odstotna. Operativno zdravljenje bi bilo 95-odstotno uspešno.« Aldara začne delovati po nekaj tednih in ima stranske učinke. »Bilo bi čudovito, če bi poznali mazilo, ki bi delovalo po operaciji, vendar česa takšnega za zdaj še ni,« opozarja dr. Kriegel s klinike Mount Sinai v New Yorku.

Več vitamina C

Tudi poleti si lahko nakopljemo prehlad ali nahod. Veliki odmerki vitamina C (nad 200 mg) lahko za polovico skrajšajo trajanje nahoda. Kot so ugotovili ob primerjavah raznih študij, je nekajdnevna večja količina posebej primerna za športnike in mladostnike. Včasih pomaga tudi preventiva: veliko vitamina C vsebujeta denimo kivi ali surova paprika. Pozor: pri kuhanju se uniči skoraj polovica vitamina C.

Voda je vir življenja in eden od temeljnih pogojev [illegible]. Je izredno dragocena dobrina, vendar jo prepogosto jemamo kot nekaj vsakdanjega. V vročih poletnih [illegible] lahko pri ljudeh pojavi dehidracija, zato je pitje tekočine v teh dneh izjemno pomembno.

Človeško telo potrebuje najmanj dva litra vode na dan, odvisno od potenja in telesne aktivnosti. In zakaj je pravzaprav tako pomembna? Brez nje težko opravlja glavne funkcije, kot so presnova, prebava in dihanje. Na redno pitje morajo paziti predvsem starejši bolniki, saj voda preprečuje zamašitev srčnih in možganskih arterij. Pomembno je, da na delovnem mestu veliko pijemo, saj tako lažje ohranjamo koncentracijo in povečujemo delovno učinkovitost, ki zaradi utrujenosti postopoma upada. Z vodo zmanjšujemo tudi stres, tesnobo in agresijo.

Premalo zaužite vode in redno pitje povzročata dehidracijo, ki lahko povzroča bost, bruhanje in driske. Ti znaki, ki kažejo na dehidracijo, so različne alergije, glavoboli in zvišan krvni tlak. Najbolje je torej, da dehidracijo preprečimo z velikim kozarcem vode, in tako telesu omogočimo normalno delovanje ter [illegible] dimo nekaj za svoje p[illegible]

Kapljanje iz pipe

Vas kapljanje iz pipe [illegible] vlja ob živcu? Samo zaradi [illegible] ga ni treba klicati vodo[illegible] ga inštalaterja. Z nekaj p[illegible] ga orodja in spretnosti [illegible] ko zamenjave tesnila [illegible] sami. Potrebujete ustrezno [illegible] snilo, izvijač, prilagodljivo [illegible] šče in francoski ključ.

1. Zaprite glavni vodni [illegible] ventil v stanovanju. Odv[illegible] pipo in pustite, da preteče [illegible] voda odteče iz cevi. Zaman[illegible] korito, da vam vijaki ali [illegible] ce ne bi padli v odtok.

2. Odstranite okrasno [illegible] ko. Ponavadi je enostavno [illegible] mo odvijete ali celo samo [illegible] mete z navoja. Pod ročico se [illegible] skriva vijak, ki ga boste [illegible] odviti.

3. Odvijte vijak in razm[illegible] pipo. Tega se boste [illegible] lotili s francoskim ključem ali [illegible] nastavljivimi kleščami. Da ne bi poškodovali sijaja [illegible] ske pipe, ovijte orodje v [illegible] hinjsko krpo.

4. Pod navojem se [illegible] gumijasto tesnilo. Nadomes[illegible] staro tesnilo tako pr[illegible] in uničeno, da ga [illegible] straniti z izvijačem. [illegible] nataknite novo tesnilo in [illegible] trdite pipo.

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Reklamacija strešne kritine

Potrošnik je na podlagi garancije reklamiral strešno kritino, za katero trdi, da je 100-odstotno uničena. Čeprav je zahteval zamenjavo celotne kritine, mu je proizvajalec priznal le zamenjavo polovice. To pa še ni vse, proizvajalec mu je odobril e 50-odstotni popust ob nakupu nove kritine. Pravi, da se z omenjeno rešitvijo nikakor ne strinja, in vztraja pri zamenjavi celotne kritine. Glede na, kakšne so njegove možnosti oz. kako naj ukrene, da mu bo proizvajalec zamenjal celotno kritino? Če ne bi prišlo do sporazumne rešitve oz. proizvajalec ne bi ugodil njegovim zahtevam, si bo moral potrošnik pridobiti mnenje sodnega izvedenca in cenilca te stroke, s katerim bo dokazal, da je njegova strešna kritina res uničena, in tako dokazal upravičenost svoje zahteve. Če proizvajalec ne bi upošteval niti omenjenega mnenja, mu ne bo preostalo drugega, kot da svoj pravicu poišče na sodišču. Proizvajalec je dolžan pokriti tudi vse stroške, ki nastanejo pri ugotavljanju tega izdelka z novim in brezhibnim izdelkom, se pravi tudi stroške prekrivanja. Združenje potrošnikov Pomurja, Trg zmage 4, p. p. 207, 9101 M. Sobota.

Andrej Cimer

Kako izberete čevlje, v katerih boste lahko preživeli vso noč? Čevlje kupujte ob koncu dneva. Takrat so stopala večja kot sicer. Pred nakupom pomerite oba čevlja. Velikost in oblika stopal se z leti spreminjata. To se zgodi tudi, če se zredimo ali shujšamo. Obe stopali nista nikoli enako veliki. Nekateri čevlji, ne da bi jih pomerili. Številka čevljev pri različnih proizvajalcih ne pomeni nujno iste velikosti. Spreminja pa se tudi od modela do modela. Med konico čevlja in prsti naj bo vsaj pol centimetra prostora. Ne kupujte čevljev, ki so vam pretesni v upanju, da se bodo raztegnili. Istih čevljev ne nosite dva dni zapored. Dobro jih prezračite, da se posušijo. Tako boste preprečili rast glivic. Športne copate zamenjajte po 300 urah aerobne vadbe ali ko v njih pretečete od 500 do 700 kilometrov.

Zavezanost

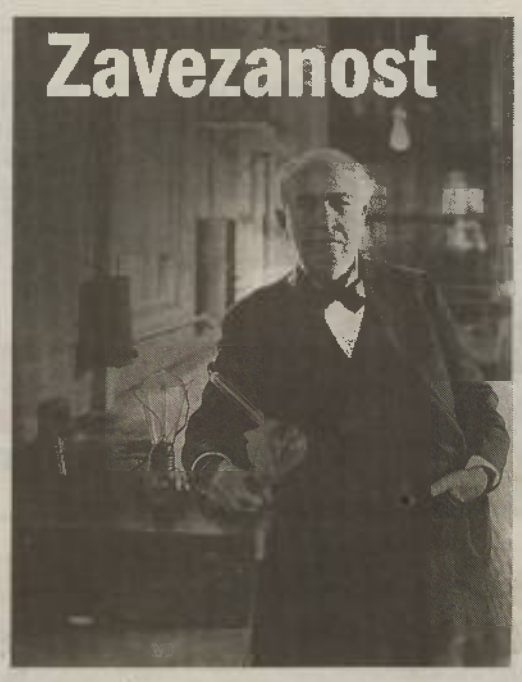

Dr. Cherie Carter - Scott trdi, da zavezati se pomeni, da se nečemu ali nekomu posvečamo oz. ostajamo s tistim, pa naj se zgodi kar koli. Če pogledamo nekoga, ki je predan življenjskemu učenju, vidimo, da je sijoč zgled zavezanosti. Svojemu življenjskemu učenju se polno predaja, mu posveča ves čas in energijo, ki sta potrebna, da blesti. Ko se sprejmemo v vlogi učenca, se moramo zavezati sebi in vesolju, da se bomo učili in naučili vseh svojih lekcij.

Če nam je dana lekcija zavezanosti, se bo ta pokazala kot nesposobnost izbirati ali vztrajati pri že opravljenih izbirah. Po mnenju dr. Cherie Carter - Scott se bo ta začela kot zadrega, kateri okus sladoleda izbrati, nato, kako preživeti svoj prosti čas, nato bo prerasla v težavo, kje živeti. Dr. Cherie Carter - Scott trdi, da če se do odraslosti nismo naučili te lekcije, se ta lahko izkazuje kot oklevanje, ali bi se poročili s človekom, s katerim se dobivate že nekaj let. Če porabimo dvajset minut za to, da se trpinčimo, ali bi naročili sendvič s tuninno in rženim ali polnozrnatim kruhom, potem je zavezanost lekcija, ki jo moramo usvojiti.

Anja je privlačna štiridesetletnica, ki jo je življenje iz domačih logov zaradi službe popeljalo v tujino. Vrsto let je potovala po evropskih državah, kjer je v podružnicah svojega matičnega podjetja vzpostavljala informacijske sisteme. Zaprosila je, da bi želela svojo poklicno pot nadaljevati na sedežu podjetja in se izogniti večnemu potovanju, saj ji je to onemogočalo zasebno življenje. Sklenila je, da si bo poiskala partnerja in si ustvarila zvezo, ki jo bo osrečevala.

Odločila se je, da bo kdaj pa kdaj šla v družbo in

> »Naša največja slabost je v tem, da odnehamo. Najzanesljivejši način, da dosežemo uspeh, je vselej ta, da poskusimo še enkrat.«
>
> **Thomas Edison**

poskušala vzpostaviti stik z moškimi. Dano ji je bilo, da se je pripravljala na prvi zmenek z moškim, ki ji je bil na prvi pogled izredno všeč. Ker dolga leta ni hodila na zmenke, se je prepustila učenju, ki je bistveno za nekoga, ki hodi na zmenke. Ko je ta njej všečen moški po prvem zmenku ni poklical, se je morala na novo naučiti lekcije o dobri samopodobi. Življenje ji je nato pripeljalo na pot gospoda, ki ga je zaznamoval grobi odnos do žensk. Zato se je morala spoprijeti z lekcijo o sočutju. Potem pa je nenehno privlačila moške, ki se niso želeli vezati. To je pomenilo, da je morala ponoviti lekcijo o vzročnosti. Zavezala se je, da bo učenje nadaljevala. To ji je dajalo energijo, da na poti ni obupala. Naposled je spoznala poslovneža, ki je bil tako kot ona zaljubljen v potovanja, mediteransko kuhinjo, red in ustvarjalnost. Njuna zveza izpolnjuje in osrečuje oba.

Z odprtim srcem se posvečajte lekcijam, ki so vam dane.

Mag. Simona Šarotar Žižek

Stres na delovnem mestu

Izraz sindrom bolnih stavb, s katerim poimenujemo skupek nedoločenih bolezenskih znakov, kot so glavobol, zamašene dihalne poti, vnete oči in utrujenost, je morda povsem neprimeren. Bolezenski znaki so sicer resnični, a jih ne povzroča delovni prostor.

V Veliki Britaniji so z raziskavo ugotovili, da znake sindroma bolnih stavb najverjetneje povzročajo dejavniki stresa na delovnem mestu, občutek pomanjkanja podpore in slabi odnosi s sodelavci, in ne fizične lastnosti pisarne, temperatura, mikroorganizmi v zraku ali hrup. Torej lahko za težave krivite svojega šefa, ne pa stavbe, v kateri delate.

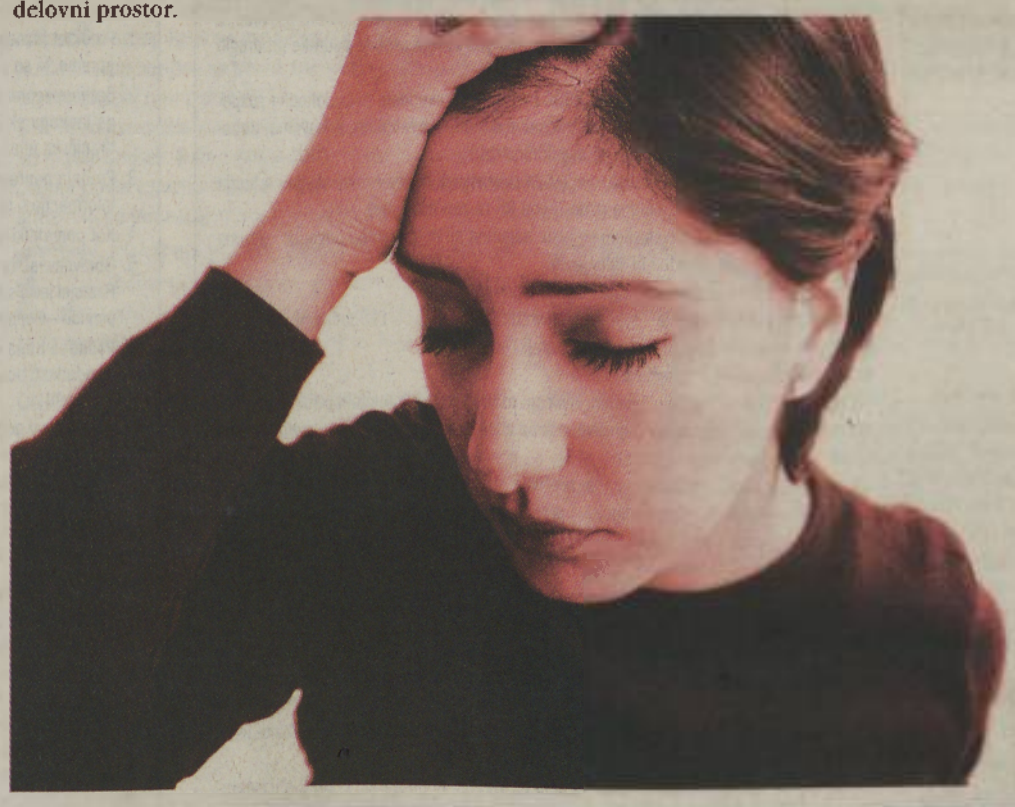

besede mode

V mokrem in suhem

Poletje nas preseneča s svojim muhastim vremenom, a žal je tako, da za svoj *all inclusive* dopust še ne moremo naročiti vremena. Naše zveste spremljevalke, ki nam ponujajo v naših dopustniških dneh maksimalno udobje, so vsekakor kopalke. Med počasnim srebanjem limonade v senci ali aktivnim športom v vodi so eden dokaj pomembnih oblačilnih elementov, ki še kako vpliva na naše počutje.

Kopalke skrivajo ali odkrivajo

Da se bomo na dopustu zares dobro počutili, si zamislimo kopalke po meri našega telesa. Dober pogled v ogledalu lahko reši pravilen izbor kopalk v trgovini. Prav je, da poudarjamo, kar mi mislimo, da je lepo na našem telesu, in skrijemo obratno. Kopalke ponavadi odkrivajo največ, zato ni vseeno, kakšna je konstrukcija in barva slehernih kopalk. Drzne si lahko omislijo bikinije, ki skrivajo telo le z nekaj trikotniki in trakovi, ki se lahkotno povežejo v pentljo ali kakšen podoben vozel. Novo se kaže predvsem v obeskih, ki so letos zavezani na

trakove med oprsjem. Vse kaže na to, da so letos obeski iz zares različnih materialov, kot so plastika ali celo kakšna žlahtna kovina ali poldragi kamen, še kako pomembni. Opaziti je, da se organski vzorci velikokrat najlepše razkazujejo v poldragih kamnih. Slednji so celo zliti v maso kozmetične škatlice ene znanih blagovnih znamk v svetu kozmetike. Vendar organski vzorci niso le v kamnih, prisotni so mnogi in različni veliki cvetovi v marsikaterem vzorcu kopalk. Enodelne kopalke niso več suhoparne, marveč so ponujene z različnimi izrezi na zelo nenavadnih mestih. Igra polno-prazno je lahko izredno zanimiva in ponuja veliko možnosti, da skrijemo, kar si želimo skriti.

Sarong za sproščen korak

Kopalke kličejo po različnih kombinacijah z majicami, hlačami ali kar sarongom. Tako imenovana ruta nas lahko zaščiti, ko skočimo po sladoled v bližnji lokal ali kar tako. Tudi pri priložnostnih igrah nam pride prav, za zvečer pa mistično plapola in ustvarja prijetno razpoloženje. Pomembna sta predvsem transparentna tkanina in vzorec, ki s svojo usklajenostjo omogočata, da nastane prijetno ogrinjalo, ki lahko niza tudi prijetne počitniške spomine.

Tatjana Kalamar Morales

Z našega štedilnika

Franko Čagar, [illegible] mojster [illegible] v Lovenjaku [illegible]

Paradižnikova juha z jagnječjimi žličniki

[illegible] g jagnječjega mesa, 30 g belih drobtin, [illegible] cl vina, 2 rumenjaka, sol, poper, koriander, [illegible]

[illegible] g čebule, 3 cl olja, 800 g pelatov, 10 cl rdečega vina, 20 cl zelenjavne juhe, peteršilj, [illegible] mete

[illegible] mesu dodamo drobtine, vino in rumenjake ter začinimo s soljo, poprom, koriandrom in sesekljanimi listi mete. Vse skupaj mešamo, da dobimo gladko maso. Za nekaj časa postavimo na hladno.

Čebulo olupimo in narežemo na kocke. V kozici segrejemo olje, na njem posteklenimo čebulo, zalijemo z vinom in zelenjavno juho ter dodamo pelate z lastnim sokom. Kuhamo 15 minut. Nato juho pretlačimo. Ponovno pristavimo, začinimo s soljo in poprom ter po okusu sladkamo. V tako pripravljeno juho zakuhamo jagnječje žličnike, ki jih kuhamo deset minut. Pripravljeno juho popestrimo s sesekljanim peteršiljem in listi mete.

Telečja zarebrnica v kremni omaki

720 g telečjega kareja (4 zarebrnice), sol, poper, 60 g masla, 100 g šalotke, 5 g mlete rdeče paprike, 1 g pehtrana, 25 cl belega vina, 15 cl telečje osnove, 10 g moke, 10 cl kisle smetane, peteršiljeve vejice

Telečje zarebrnice na deski rahlo potolčemo, solimo in popramo. Maslo v kozici segrejemo in na njem opečemo zarebrnice. Opečene preložimo v drugo posodo, na preostanku maščobe pa prepražimo na kocke narezano šalotko samo toliko, da ovene. Dodamo papriko in pehtran ter zalijemo z vinom in telečjo osnovo. Prevremo, dodamo zarebrnice, pokrijemo in dušimo do mehkega. Nato zarebrnice poberemo iz omake in shranimo na toplem. Omaki dodamo kislo smetano, v kateri smo razmešali moko. Prevremo, da se omaka zgosti. Če je pregosta, ker nam je povrelo preveč tekočine, jo po potrebi zalijemo. Tako pripravljeno omako prelijemo po zarebrnicah in potresemo s sesekljanim peteršiljem.

Ohrovtove ruladice

200 g ohrovtovih listov, 40 g kuhanega riža, 200 g čebule, 3 jajca, 100 g mesnate slanine, 50 g oliv, 60 g masla, 5 cl olivnega olja, sol, poper, peteršiljeve vejice

Ohrovtove liste v hladni vodi operemo in v slani vodi malo prekuhamo (blanširamo), tako da jih lahko uporabimo za zavijanje. Blanširane liste odcedimo in položimo na desko. Na liste zložimo riževo maso, ki jo zavijemo v ruladice. Damo jih v pomaščen pekač, prelijemo z olivnim oljem in pečemo v pečici 15 minut pri 170 °C.

Priprava riževega nadeva: Na maslu prepražimo sesekljano čebulo, dodamo na drobne kocke narezano mesnato slanino in olive. Začinimo, še malo prepražimo, odstavimo s štedilnika, da se malo ohladi, nato primešamo kuhan riž, jajce in sesekljan peteršilj ter s tem nadevamo ohrovtove liste.

Breskove rezine

4 jajca, 250 g sladkorja, 1 vanilin sladkor, 10 cl belega vina, 7 cl rastlinske smetane, 3 cl vode, 250 g ostre moke, 1 pecilni prašek, 50 g mletih orehov, 700 g izkoščičenih breskev

Jajca, sladkor in vanilin sladkor penasto umešamo. Ko zmes dobro naraste, postopoma dodajamo olje, rastlinsko smetano in vodo. Dobro premešamo, dodamo moko s pecilnim praškom in mlete orehe. Vse skupaj narahlo premešamo. Maso za testo vlijemo v pomaščen in pomokan pekač. Po testu naložimo olupljene in narezane breskve. Pečemo približno 55 minut pri 175 °C. Ohlajeno sladico narežemo na rezine in potresemo s sladkorjem v prahu.

S strešniki Donav 1/1 v opečno rdeči ali črni barvi lahko vašo streho od 1. julija do 30. septembra 2007 prekrijete **15 % ceneje**. S strešniki Donav bo vaša streha trdnejša, lepša in bolj samozavestna.

Brezplačna telefonska številka: 080 20 30, www.bramac.si

·BRAMAC·

RECI STREHI PREPROSTO BRAMAC

Razvojni, finančni in nepremičninski javni sklad občin Lendava, Črenšovci, Kobilje, Turnišče, Dobrovnik in Velika Polana (v nadaljevanju Razvojni javni sklad Lendava), Kranjčeva ulica 22, Lendava, objavlja na podlagi 87. člena Stanovanjskega zakona (Ur. list RS št. 69/03), Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem (Ur. list RS št. 14/04 in 34/04), Zakona o splošnem upravnem postopku (Ur. list RS št. 80/99, 70/00, 52/02), Zakona o socialnem varstvu (Ur. list RS št. 54/92 s spremembami) in sklepa Nadzornega sveta Razvojnega javnega sklada Lendava

JAVNI RAZPIS za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem

1. Predmet javnega razpisa

Razvojni javni sklad Lendava razpisuje oddajo v najem okvirno 10 stanovanj (ki se bodo sprostila), ki bodo uspelim upravičencem oddana v najem v letu 2007. Stanovanja so na območju občin Lendava, Črenšovci, Kobilje, Turnišče, Dobrovnik in Velika Polana

2. Razpisni pogoji

Splošni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati prosilci/-ke, da so upravičeni do dodelitve neprofitnega stanovanja, so

- državljanstvo Republike Slovenije;
- stalno prebivališče v eni od občin, navedenih v I. točki tega razpisa;
- da prosilec/-ka ali kdo od oseb, ki skupaj s prosilcem/ko uporabljajo stanovanje (v nadaljevanju: gospodinjstvo), ni najemnik neprofitnega stanovanja, oddanega za nedoločen čas in z neprofitno najemnino, ali lastnik ali solastnik drugega stanovanja ali stanovanjske stavbe, razen če je stanovanje ali stanovanjska stavba po zakonu oddana v najem za nedoločen čas z neprofitno najemnino;
- da prosilec/ ka ali kdo od članov gospodinjstva ni lastnik drugega premoženja, ki presega 40 odstotkov vrednosti primernega stanovanja;
- da mesečni dohodki prosilčevega gospodinjstva v letu dni pred razpisom za dodeljevanje neprofitnih stanovanj ne presegajo:

Velikost gospodinjstva	Dohodek ne sme presegati naslednjih % od povprečne neto plače v državi
1-člansko	200 %
2-člansko	250 %
3-člansko	315 %
4-člansko	370 %
5-člansko	425 %
6-člansko	470 %

Za vsakega nadaljnjega člana gospodinjstva se gornja lestvica nadaljuje s prištevanjem po 25 odstotnih točk.

Dodatni pogoj, določen v skladu s 4. členom Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem, poleg splošnih pogojev je še **stalnost bivanja** v eni od občin iz I. točke razpisa, ki ga morajo izpolnjevati prosilci, da so upravičeni do točkovanja dobe bivanja, in sicer:

stalno bivanje v eni od občin	
nad 5 do 10 let	20 točk
nad 10 do 15 let	40 točk
nad 15 do 20 let	80 točk
nad 20 let	120 točk

Na razpisu **ne morejo** sodelovati tisti, ki jim je bilo do uveljavitve stanovanjskega zakona iz leta 1991 že dodeljeno družbeno stanovanje in ki so po sklepu sodišča stanovanjsko pravico izgubili, in tudi tisti, ki jim je bila najemna pogodba, sklenjena po letu 1991, po sklepu sodišča odpovedana iz krivdnih razlogov.

3. Kriteriji in merila za ocenjevanje stanovanjskih in socialnih razmer prosilca

Pri dodelitvi neprofitnega stanovanja imajo prednost mlade družine in mladi, družine z večjim številom otrok, invalidi in družine z invalidnim članom, družine z manjšim številom zaposlenih, državljani z daljšo delovno dobo, ki so brez stanovanja ali so podnajemniki, ženske in ženske z otroki, žrtve družinskega nasilja, osebe s statusom žrtve vojnega nasilja.

Poleg prednostnih kategorij prosilcev, opredeljenih v prejšnjem odstavku, se v skladu s 6. členom Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem upošteva še naslednja prednostna kategorija prosilcev:

- prosilci z doseženo višjo, visoko ali univerzitetno stopnjo izobrazbe ter magisterijem ali doktoratom, s čimer se omogoči uveljavljanje prednosti občanom, ki vlagajo v lastno izobrazbo.

Prednostne kategorije, opredeljene v predhodnih odstavkih, se točkujejo z naslednjo višino točk:

PREDNOSTNE KATEGORIJE PROSILCEV	ŠTEVILO TOČK
1. mlade družine, mladi	60
2. družina z večjim številom otrok – najmanj 3 otroci,	60
za vsakega nadaljnjega otroka	20
3. invalidi in družine z invalidnim članom	60
4. družina z manjšim številom zaposlenih (družina, najmanj 3-članska, in samo en zaposlen)	60
5. državljani z daljšo delovno dobo (moški 13 let, ženske 12 let)	80
6. prosilci, ki so glede na poklic ali dejavnost pomembni za občino	/
7. ženske in ženske z otroki, žrtve družinskega nasilja	80
8. osebe s statusom žrtve vojnega nasilja	60
PREDNOSTNE KATEGORIJE V SKLADU S 6. ČLENOM PRAVILNIKA	
1. izobrazba (višja, visoka ali univerzitetna, mag. ali dr.)	50, 60, 80

Prednost pri dodelitvi stanovanja imajo prosilci s stalnim bivališčem v občini, kjer je prosto stanovanje.

4. Najemnina

Najemnina za dodeljena neprofitna stanovanja bo določena na podlagi Uredbe o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih ter merilih in postopku za uveljavljanje subvencioniranih najemnin (Ur. l. RS št. 131/03 in 142/04) ter sklepa Nadzornega sveta oziroma na podlagi predpisa, ki bo veljal v času oddaje stanovanja v najem.

Najemniki, ki izpolnjujejo pogoje, lahko uveljavljajo pravico do znižane neprofitne najemnine v skladu s predpisom, veljavnim v času najema stanovanja.

Za povprečno dvosobno stanovanje, veliko 55,00 m2, točkovano s 300 točkami, znaša najemnina v mesecu juliju 2007, izračunana po stopnji, po kateri razpisnik trenutno obračunava najemnino, 146,09 EUR.

Najemodajalec neprofitnega stanovanja ima pravico vsakih pet let od najemnika zahtevati, da predloži dokazila o izpolnjevanju pogojev za pridobitev neprofitnega stanovanja. Če najemnik ni več upravičen do neprofitnega stanovanja, se najemna pogodba lahko spremeni v najemno pogodbo za tržno stanovanje po merilih in postopku, določenim s pravilnikom.

5. Razpisni postopek

Prosilci, ki se želijo prijaviti na razpis za dodelitev neprofitnega stanovanja v najem, dvignejo obrazec vloge, s katerim se prijavijo na razpis od 19. julija 2007 do vključno 6. avgusta 2007 na sedežu Razvojnega, finančnega in nepremičninskega javnega sklada občin Lendava, Črenšovci, Kobilje, Turnišče, Dobrovnik in Velika Polana, Kranjčeva ulica 22, Lendava, ali na sedežih prej navedenih občin.

Ob vložitvi vloge so prosilci dolžni plačati upravno takso v višini 50 točk za vlogo in 200 točk za izdajo odločbe po tarifni številki 1 in 3 taksne tarife Zakona o upravnih taksah (Ur. list RS št. 42/07 - UPB3), kar znaša 17,73 EUR.

Taksni zavezanci v slabih premoženjskih razmerah lahko zahtevajo oprostitev plačila takse, če izpolnjujejo zahtevane kriterije po 25. členu Zakona o upravnih taksah, s tem da status dokažejo s pravnomočno odločbo Centra za socialno delo ali drugimi dokazili.

Vloge z dokazilom o plačani upravni taksi prosilci **oddajo** osebno na sedežu Razvojnega javnega sklada Lendava, Kranjčeva ulica 22, 9220 Lendava, ali **pošljejo po pošti** (priporočeno), in sicer **od 23. julija 2007 do vključno 6. avgusta 2007.**

Če bo prosilec oddal nepopolno vlogo, bo pozvan, da vlogo v določenem roku dopolni z manjkajočimi listinami. Vloge prosilcev, ki v roku ne bodo dopolnjene, in vloge, oddane ali prispele po koncu razpisnega roka, bodo s sklepom zavržene.

K vlogi za pridobitev neprofitnega stanovanja v najem morajo prosilci priložiti naslednje listine, navedene pod tč. 1., 2., 3. in 5, druge listine pa, če na njihovi podlagi uveljavljajo dodatne točke:

1. izpolnjen obrazec opisa stanovanjskih in socialno-zdravstvenih razmer;
2. izjavo o premoženjskem stanju prosilca in ožjih družinskih članov (s podpisi vseh družinskih članov oziroma njihovih zakonitih zastopnikov) ter izjavo, s katero prosilec in drugi polnoletni člani gospodinjstva dovoljujejo vpogled v svoje osebne podatke pri drugih upravljavcih zbirk podatkov);
3. odločbo o odmeri dohodnine za leto 2006 in potrdilo o skupnem neto dohodku gospodinjstva v obdobju leta dni pred razpisom (osebni dohodek, pokojnina, preživnina, dohodek iz dela prek študentskega servisa, invalidnina itd.)
4. potrdilo o nezaposlenosti prosilca, njegovega zakonskega ali izvenzakonskega partnerja oziroma drugega družinskega člana (izda Zavod RS za zaposlovanje);
5. veljavno dokazilo o stanovanjskem statusu: najemna ali podnajemna pogodba oziroma izjava prosilca, zakaj pogodba ni sklenjena;
6. dokazilo o zadnji plačani najemnini oziroma podnajemnini;
7. dokazilo o kvaliteti bivanja – stanovanje ovrednoteno z največ 110 točkami;
8. potrdilo o rednem šolanju otrok, ki so starejši od 15 let;
9. zdravniško potrdilo o nosečnosti;
10. odločbo socialne službe o ločenem življenju roditeljev in mladoletnih otrok zaradi neprimernih stanovanjskih razmer (rejništvo, oskrba v tuji družini, zavodu, če so razlog oddaje neprimerne stanovanjske razmere);
11. dokazilo o statusu roditelja, ki sam preživlja otroka (samohranilec) – potrdilo, da je preživnina neizterljiva, oziroma odločbo o prejemanju preživnine iz preživninskega sklada;
12. potrdilo o strokovni izobrazbi prosilca (fotokopija diplome, spričevala, drugo; listine, izdane v tujini, morajo biti nostrificirane);
13. izvid osebnega zdravnika, s katerim se dokazuje trajna obolenja prosilca ali družinskih članov, pogojena s slabimi stanovanjskimi razmerami;
14. dokazilo o invalidnosti prosilca ali odraslega družinskega člana (odločba Centra za socialno delo, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje oziroma Zavoda za zaposlovanje);
15. odločbo o razvrstitvi otroka, ki ima zmerno, težje ali težko duševno ali težko telesno motnjo ali izvid in mnenje specialistične pediatrične službe;
16. strokovno mnenje centra za socialno delo ter vladnih in nevladnih organizacij (materinski domovi, zatočišča – varne hiše, zavetišča, centri za pomoč žrtvam kaznivih dejanj), ki nudijo ženskam in ženskam z otroki psihosocialno pomoč ob nasilju;
17. potrdilo o statusu žrtve vojnega nasilja;
18. fotokopijo prometnega dovoljenja.

Potrdila, ki ne izkazujejo trajnega statusa, ne smejo biti starejša od 30 dni od objave razpisa.

Potrdila o državljanstvu in potrdila o stalnem prebivališču in številu članov gospodinjstva bo pridobil razpisnik neposredno od pristojnega državnega organa.

6. Splošne določbe

Strokovna služba razpisnika bo preverjala pravočasnost prispelih vlog in njihovo popolnost ter sedanje stanovanjske razmere prosilcev.

Komisija, ki jo imenuje razpisnik, bo proučila utemeljenost pravočasnih in popolnih vlog na podlagi prejetih listin, potrebnih za oblikovanje prednostne liste za oddajo neprofitnih stanovanj in dokumentiranih poizvedb, ki jih opravi pri pristojnih organih in organizacijah ter posameznikih.

Komisija si lahko stanovanjske razmere prosilcev tudi ogleda. V primeru ogleda se ta opravi nenapovedano.

Po proučitvi in točkovanju vlog bodo udeleženci razpisa uvrščeni na prednostno listo, in sicer po številu zbranih točk. Seznam upravičencev, ki se bodo uvrstili na prednostno listo, bo objavljen na enak način kot razpis najkasneje v 6 mesecih po koncu razpisa.

Udeležencem razpisa bodo vročene odločbe o uvrstitvi oziroma neuvrstitvi na prednostno listo upravičencev. Če se posamezni udeleženec razpisa ne strinja z odločitvijo, se lahko na odločitev pritoži.

Po rešitvi pritožb bo objavljen seznam upravičencev, ki jim bodo zagotovljena stanovanja.

Razvojni javni sklad Lendava

SONČEK

POMURSKO DRUŠTVO ZA CEREBRALNO PARALIZO

prostovoljne prispevke nakazujte na račun:

02496 - 0092393969

Telefon otrok in mladostnikov

080 1234

TOM p.p. 2PMS

BREZPLAČEN KLIC - VSAK DAN OD 12ˣ DO 20ˣ

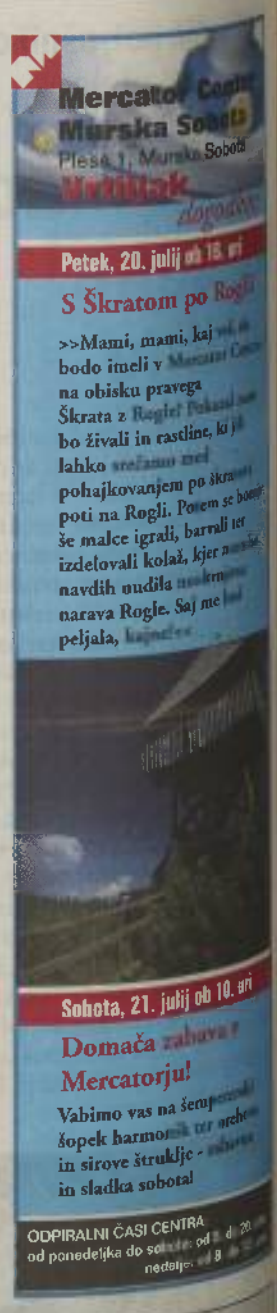

Razvojni, finančni in nepremičninski javni sklad Občin Lendava, Črenšovci, Kobilje, Turnišče, Velika Polana in Dobrovnik na podlagi 27. člena Splošnih pogojev poslovanja in sklepa Nadzornega sveta Razvojnega javnega sklada Lendava z dne 21. 6. 2007 objavlja

JAVNO ZBIRANJE PONUDB ZA PRODAJO NEPREMIČNIN IN OPREME

1. Predmet javnega razpisa je prodaja nepremičnin (stanovanj, garaž in zemljišč) in opreme, ki so v lasti Razvojnega javnega sklada Lendava.
2. Seznam nepremičnin in opreme z izhodiščnimi cenami je na spletni strani Razvojnega javnega sklada Lendava: www.rs-lendava.si in na sedežu sklada v Lendavi, Kranjčeva ulica 22 (kontaktna oseba: g. Janez Frančič ali ga. Vesna Čih).
3. Prodaja nepremičnin in opreme poteka po načelu videno - kupljeno. Podrobnejše informacije o nepremičnini dobite na sedežu sklada.
4. Kot ponudniki lahko sodelujejo pravne in fizične osebe.
5. Obravnavane bodo pisne ponudbe, ki bodo prispele v zapečateni ovojnici na naslov Razvojni javni sklad Lendava, Kranjčeva 22, 9220 Lendava, z oznako »Za javno zbiranje ponudb – Nepremičnine – Ne odpiraj«, najkasneje do vključno 31. 12. 2007, do 12. ure.
6. Ponudba mora vsebovati
   - podatke o ponudniku, naziv in sedež oziroma naslov stalnega prebivališča pri fizični osebi
   - podatke o odgovorni osebi (za pravne osebe)
   - matično številko ali EMŠO, če gre za fizično osebo
   - davčno številko
   - pooblaščenega podpisnika pogodbe
   - višino ponujene cene, ki ne sme biti nižja od izhodiščne cene.

   Ponudba, ki ne bo vsebovala vseh zahtevanih sestavin, se šteje kot neustrezna.
7. Ponudbi je treba priložiti:
   - izpis iz sodnega registra, ki ni starejši od 30 dni za pravne osebe
   - podpisano izjavo, iz katere je jasno razvidno, da se ponudnik strinja z vsemi pogoji javnega zbiranja ponudb
   - potrdilo o državljanstvu za fizične osebe
   - fotokopijo osebnega dokumenta za fizične osebe

   Ponudba, ki ne bo imela vseh prilog, se šteje kot neustrezna.

   Pri izbiri najugodnejšega ponudnika za posamezno nepremičnino ali opremo se kot merilo upošteva ponujena cena.

   Prednost pri nakupu nepremičnine imajo sedanji najemniki nepremičnine.
8. Prodajalec bo sprejel sklep o izboru najugodnejšega ponudnika za posamično nepremičnino ali opremo najkasneje v roku 45 dni od datuma odpiranja ponudb. O izboru najugodnejšega ponudnika bo prodajalec obvestil vse ponudnike, ki so sodelovali na javnem zbiranju ponudb, v 8 dneh od dneva izbire najugodnejšega ponudnika.
9. Izbrani ponudnik mora skleniti kupoprodajno pogodbo najkasneje v 30 dneh po prejemu obvestila o izboru. Kupec mora poravnati kupnino v 8 dneh po podpisu pogodbe.
10. Obveznost prodajalca, da sklene pogodbo z najugodnejšim ali katerimkoli ponudnikom, je izključena. Komisija lahko začeti postopek ustavi kadarkoli do sklenitve pravnega posla. Prav tako komisija lahko kadarkoli pozove vse ponudnike, da v roku, ki ga bo navedel, dopolnijo, prav tako lahko komisija v katerikoli fazi postopka odloči, da z vsemi ponudniki ali s posameznimi od njih opravi pogajanja z namenom doseganja ugodnejših pogojev prodaje in preciziranja pogojev prodaje.
11. Davek na promet nepremičnin, morebitni DDV, stroške overitve podpisov pri notarju in stroške zemljiškoknjižne izvedbe kupoprodajnega posla nosi kupec.
12. Za ponudbe, prispele do 31. 08. 2007, bo javno odpiranje ponudb 5. 9. 2007 ob 13.00 na sedežu Razvojnega javnega sklada Lendava, Kranjčeva 22, 9220 Lendava. Naslednja javna odpiranja ponudb bodo 5. 10. 2007, 5. 11. 2007, 5. 12. 2007 in 6. 1. 2008 za ponudbe, prispele do zadnjega dne v mesecu pred javnim odpiranjem.
13. Na spletni strani prodajalca se bodo mesečno opravile spremembe seznama nepremičnin in opreme, če do teh pride.

Podrobnejše informacije in pojasnila v zvezi z javnim zbiranjem ponudb lahko dobite zainteresirani pri kontaktni osebi: g. Janez Frančič, tel. 02/578 93 64, e-mail: janez.francic@rs-lendava.si, ali ga. Vesna Čih, tel. 02/578 93 67, e-mail: vesna@rs-lendava.si.

Razvojni javni sklad Lendava

VESTNIKOVA NGRADNA KRIŽANKA

ŠTEFAN HAJDINJAK
GORSKA POKRAJNA V MALI AZIJI
STOPNJA V RAZVOJU DREVESNE SADIKE
MESTO IN REKA V FRANCIJI
PRHA (ZASTAR.)
NAŠA PEVKA (TINKARA)
NOVA VRSTICA ALI ODSTAVEK
OKSID Z DVEMA ATOMOMA KISIKA
STARO-BOLGARSKI KRALJ
DIETRICH ECKART
MESTO NA SEVERU ARGENTINE
GRŠKI PLES
POLDRAG KAMEN
NEKDANJI KONJENIK S PRSNIM OKLEPOM
IGRALKA IRINA
ALUMINIJ
FRANCOSKI SLIKAR (JACQUES)
JELKA
AMERIŠKI PEVEC (FRANKIE)

VESTNIK
STAVČNI ČLEN, SUBJEKT
STRANICA PRAVO-KOTNEGA TRIKOTNIKA
JAPONSKI MOTO-CIKLIST (TADAJUKI)
HISNI LJUBLJEN-ČEK
JAJČNI OVOJ
ANTIČNI VIS
ZMRZAL NA DREVJU
ONDINA OTTA
DRŽAVA V SV. INDIJI
SKANDI-NAVSKI DROBIŽ
V MORJE ŠTRLEČ KOŠČEK KOPNINE
NIKELJ
SPLETKA
PUŠČAVSKI RIS

SOSEŠČINA
POKRAJNA V SAVDSKI ARABIJI
GRŠKA ČRKA
NAŠ PISATELJ (1892-1968) KOŠARKAR LORBEK

ROJSTNI KRAJ JANEZA PUHA
ZANIMANJE
NEMŠKI FILOZOF (GEORG)
OČESNA MREŽNICA
DESNI PRITOK REKA

DEL KOLESAR-SKE DIRKE
GOJITELJ SADNEGA DREVJA
ANESTETIK
ETNIČNA SKUPINA V JZ. AFRIKI
OBRED
D
TURČIJA IZVEDENKA ZA ARABSKI JEZIK IN KULTURO

INDIJSKI IGRALEC (KARIM)
OCET
REKA V GORNJI AVSTRIJI
PREDSEDNIK PLANINCEV (FRANCI)
BALONAR ŠORN
OTOK V INSKEM MORJU
AM. IGRALEC (BRUCE)
KRAČA, ČAČKA
OTOK V ALEUTIH

ALDEHID OCETNE KISLINE
TANTAL GLAVNO MESTO GEORGIE, ZDA
ŠPORTNI REZULTAT
ITALIJANSKI PISATELJ (UMBERTO)
KRAVICA
TRAK IZ NABOJEV
BIKOV GLAS

KARLI ARHAR
MESNATA TROPSKA RASTLINA
BENETKE
REGULACIJ-SKA NAPRAVA
GRADBENI MATERIAL IZ AZBESTA IN CEMENTA KORDILJERE
TURŠKI VELIKAŠ
GLASBENICA (YOKO)

MESTO V JV. TURČIJI
NAŠ IGRALEC (BORIS) BRIGA, SKRB

VZKLIK PRI BIKOBORBI
OSEBNI ZAIMEK
VOJAŠKI OKLEPNIK
OTOČJE V BENGAL. ZALIVU
CHAPLINOVA VDOVA
DRŽAVA OB EVFRATU IN TIGRISU
PTIČJA HRANA

MLADENIČ
DOLINA
INDIJSKI PISATELJ (RADŽA)
RUSJANOVO LETALO
HUMORISTKA PUTRIH
UPAD ČLANSTVA
OTOK PRI ZADRU

VELIKO SEVERNO-AMERIŠKO JEZERO
VELIKO FINSKO JEZERO
ASTAT
PRAVLJIČNO ŠTEVILO
EVA LONGYKA

SPODNJI DEL DEBLA
OBLIKA IZVRŠITVE DEJANJA
ORODJE ZA SEKANJE

AMERIŠKI DIRIGENT RUSKEGA RODU (NIKOLAJ)
NAPAD, NASKOK
DELO PODLOŽ-NIKOV

Nagrade za izžrebane reševalce

1. nagrada: knjiga Lahko jem, mag. Branislava Belović
2. nagrada: paket presenečenja
3.-7. nagrada: majica

Rešitev - označena polja - napišite in pošljite na dopisnicah na uredništvo Vestnika, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, do petka, 13. julija 2007.

Geslo

Ime in priimek

Naslov

Nagrajenci Vestnikove križanke št. 27 (5. 7. 2007)

Rešitev križanke:
KORALNI OTOK, PLAŽA, PALMA

1. nagrada KNJIGA LAHKO JEM, mag. Branislava Belović
Vera Gabor, Kranjčeva 8, 9220 Lendava
2. nagrada paket presenečenja
Boštjan Kostanjevec, Cerkvenjak 31 a, 2236 Cerkvenjak
3.-7. nagrada majica
Saša Brečič, Apače 154, 9253 Apače
Alojz Linhard, Dolac 46 c, 9263 Kuzma
Franc Dorič, Gerlinci 2, 9261 Cankova
Vida Huhnez, Pertoča 52, 9262 Rogašovci
Ivan Deutsch, Ratkovci 23, 2317 Oresnjakovci

Nagrajenci boste prejeli potrdila oz. nagrade po pošti.

HOROSKOP

ON: Ne reagirajte takoj, počakajte raje, da vas trenutna prizadetost mine, nato udarite nazaj. Kdor se zadnji smeje, se najslajše smeje. Z neko prijateljico se boste sporekli, vendar pa kaj hitro vse skupaj tudi pozabili.
ON: Vedno se najde kaj, kar lahko da vaši sivi vsakdanjosti globlji smisel. Samo pogledati morate okrog sebe in zlahka boste opazili nešteto možnosti za prijetno popestritev. In ne pozabite na vašo partnerko!

ON: Prijatelji vas bodo podpirali pri vaši odločitvi glede odnosa s partnerjem, kar vam bo vlilo dodaten pogum, ki vam bo v tej situaciji zagotovo koristil. Prvi korak bo sicer malo težji, a se bo kaj hitro vse uredilo.
ON: Presenečenje, ki vam ga pripravljajo vaši prijatelji, bo v celoti doseglo svoj namen, tako da se boste od srca nasmejali. Spoznali boste, da so pravi prijatelji tisto, kar v življenju resnično šteje.

ON: Skrivnost vaše priljubljenosti je vaša iskriva narava. Na ljubezenskem področju se vam obeta zanimiv dogodek, ki lahko spremeni vaš odnos do nasprotnega spola. Predvsem na bolje ...
ON: Finančne ovire vam bodo preprečile vaš veliki poslovni met. Le vaša samozavest in prodornost ne bosta dovolj, zato poiščite finančnega partnerja. Dobiček bo sicer treba deliti, vendar bolje nekaj kot nič.

ON: Prijatelj vam bo sicer napravil uslugo, toda še vedno se vam lahko zgodi, da vse skupaj zavozite. Malce previdnosti vam ne bo škodovalo, saj vaši aduti niso tako močni, kot si domišljate.
ON: Ne bojte se priznati lastnih napak, ki ste jih naredili v odnosu do svoje partnerke, saj vam bo odkrit odnos samo pomagal iz trenutne zadrege. Pozabite na preteklost in se posvetite predvsem dogodkom v prihodnosti.

ON: Možno je, da boste imeli veliko neprijetnosti zaradi majhnega spodrsljaja, ki pa so ga na žalost opazili prav vsi. Nikar si tega ne jemljite preveč k srcu, saj bodo to nezgodo kaj hitro pozabili. In vse bo spet po starem.
ON: Dosedanje prizadevanje, da bi bili drugačni, kot ste v resnici, se vam ni obrestovalo. Nasprotno – več ste izgubili kot pridobili. Poskusite z majhno ukano, saj boste imeli tako veliko večje možnosti.

ON: S partnerjem boste sklenili obojestranski kompromis, ki bo ponovno vnesel harmonijo v vajin medsebojni odnos. Je že tako, da je treba včasih tudi malce popustiti, da sta na koncu oba zadovoljna.
ON: Postorili boste še zadnje obveznosti, nato pa se podali na zaslužen potep s svojo partnerko in prijatelji ter vsaj za nekaj dni poskusili pozabiti na vsakodnevne tegobe. Skrbi pustite raje kar doma.

ON: Ubogati boste morali, čeprav vam to ne bo všeč. Včasih je pač treba biti malce bolj takten, da se uspemo izogniti nevšečnostim. In prav tokrat bo tako, da boste morali za mirne sanje tudi nekaj žrtvovati.
ON: Uspeli boste preprečiti katastrofalne posledice dejanj svojih sodelavcev, za kar vam bodo zelo hvaležni. Trenutno ste resnično v zelo ugodnem poslovnem obdobju, ko vam uspevajo tudi nemogoče reči.

ON: Starejši moški vam bo omogočil, da boste realizirali star načrt. Toda nikar se ne zanašajte samo nanj, ampak se potrudite po svojih najboljših močeh. Proti koncu tedna se nadejajte nepričakovanemu obisku.
ON: Vaši čari postajajo za nekoga čedalje zanimivejši in ne bi bilo odveč, da tudi vi pokažete čustva, ki jih gojite do te osebe. Tako boste veliko hitreje prišli do rezultata, ki ga pričakujete. Vsekakor imate prav sijajno možnost!

ON: V službi boste izkoristili dobro voljo svojih sodelavcev in jim predlagali idejo, ki vam že kar nekaj časa ne da miru. Sprejeti boste s precejšnjim navdušenjem, kar vas bo le še dodatno podžgalo.
ON: V prepiru boste hoteli imeti tako prvo kot tudi zadnjo besedo, to pa marsikomu ne bo čisto po godu. Nikar ne razglabljajte toliko o načelih, ampak storite tudi nekaj, da se le-ta začnejo vsaj počasi realizirati.

ON: Sprostite se in zaživite v novem življenjskem slogu. Za to potrebujete samo trdno voljo in nekaj več časa zase. Pozor – še vedno se vam obeta nekaj nadvse zanimivega, kar bi bilo prava škoda zamuditi. Potrudite se – ne bo vam žal!
ON: Prišel bo odgovor na dolgo pričakovano vprašanje in morali se boste dokončno odločiti. Obeta se vam prijetna avantura, iz katere lahko izvlečete tudi obilo materialnih koristi. Toda pazite, da se ne zapletete v lastne mreže.

ON: Še vedno se ne boste uspeli odločiti, kako ravnati v ljubezni, saj boste imeli dve simpatiji, ki vam bosta enako všeč. Prijatelji vam bodo sicer govorili, da se morate odločiti, vendar to ne bo lahko.
ON: S prijatelji se boste zabavali kot že dolgo ne, vendar bo prišla po zabavi tudi neprijetna streznitev zaradi osebe, s katero ste si privoščili nekoliko preveč. Boste pa za drugič vedeli, kako se morate obnašati.

ON: Ne nasedajte šušljanju za svojim hrbtom, ampak se posvetite pomembnejšim stvarem. Dela bo več kot dovolj, od vas pa bo odvisno, katerim opravilom boste dali prednost. Nasvet: nikar ne pozabite na pomemben datum, ki se približuje!
ON: Na ljubezenskem področju vas čaka zelo prijetno presenečenje, ki ga niste pričakovali niti v sanjah. Izkoristite priložnost in uresničite cilje iz preteklosti.

SUDOKU

	4						9	
						6		8
	3				2			
2				5				7
						3		6
1		5	4					2
3		6					1	
		4	3	9				5
				8	1	7		

Igro rešiš tako, da izpolniš tabelo kjer bo: vsaka vodoravna vrstica, vsak stolpec in vsak 3 x 3 kvadrant vseboval številke od 1 do 9.

Ali ste vedeli ...

... da človek na dan izgubi od 40 do 100 las?

... da lahko zrak, ki ga izdihnemo ob kihanju, doseže 100 milj na uro?

... da posameznik v povprečju uporabi stranišče šestkrat na dan?

... da imajo novorojenčki ob rojstvu 300 kosti, odrasel človek pa jih ima le 206?

... da imajo plavolaske in plavolasci več las kot ljudje s temnimi lasmi?

... da je 84 odstotkov surovega jabolka iz vode?

... da spada ananas med jagodičevje?

... da ima povprečen koruzni storž 800 jedrc razporejenih v 16 vrst?

... da se šimpanz lahko nauči prepoznati sebe v ogledalu, medtem ko se druge opice tega niso sposobne naučiti?

... da ima vsak človek unikaten odtis jezika?

... da je pijavka črv, ki se hrani s krvjo? Prebodla bo svoje žrtve in sebe napolnila s krvjo, da bo tehtala tri- do štirikrat več. Potem se ji ne bo treba hraniti več mesecev.

... da je bila titula papeža podeljena 262 možem, 33 od teh pa jih je umrlo nasilne smrti?

... da lahko zdrži podgana brez vode dlje kot kamela?

... da lahko udari žolna s kljunom v drevo dvajsetkrat v sekundi?

Na borznem parketu

Borzni indeksi blizu rekordnih ravni

V preteklem tednu so se gibali osrednji svetovni delniški indeksi v pozitivnem območju. Osrednji ameriški indeks Dow Jones je pridobil 2,2 odstotka in je trenutno pri vrednosti 13.907 indeksnih točk. V sklopu omenjenega indeksa so se najbolj podražile delnice družbe Alcoa, za 11,9 odstotka, med delnicami, ki izgubljajo vrednost, pa so bile v ospredju delnice družbe General Motors, ki so zdrsnile za 3,5 odstotka. Tehnološki indeks Nasdaq Composite je pridobil 2,8 odstotka pri vrednosti 2.712 indeksnih točk. Omeniti pa bi morali 11,3-odstotno rast delnic družbe Sandisk.

Osrednji japonski borzni indeks Nikkei je zdrsnil za 0,2 odstotka pri vrednosti 18.217 indeksnih točk. Indeks, ki meri gibanje kitajskega borznega trga SSEC, je pridobil 3,5 odstotka pri aktualni vrednosti 3.914 indeksnih točk. Avstralski borzni indeks SP ASX je zabeležil rast v višini 0,7 odstotka pri aktualni vrednosti 6.425 indeksnih točk.

Nemški osrednji borzni indeks DAX 30 dosega rast v višini 0,9 odstotka pri tekoči vrednosti 8.038 indeksnih točk. V sestavi omenjenega indeksa so zabeležile največjo rast delnice družbe Hypo Real Estate Holding, ki so se podražile za 6,6 odstotka, najbolj pa so se pocenile delnice družbe Merck, za 2,8 odstotka.

V zadnjem tednu beležimo podražitev nafte v višini 1,3 odstotka pri aktualni vrednosti 74,05 dolarjev/sodček. Vrednost zlata se je podražila za 1,7 odstotka pri aktualni vrednosti 667,2 dolarjev/unčo.

Svetovni delniški trgi so na nivojih, ki nas opozarjajo oziroma zahtevajo previdnost pri sprejemanju investicijskih odločitev.

Prispevek izraža osebno mnenje avtorja in ne nujno tudi podjetja, v katerem je zaposlen. Članek ne daje nakupnih in prodajnih priporočil.

Dodatne informacije – tel.: 040 424 817 oz. 041 798 466 ali po e-mailu: stefan.kercmar@svetzavarovanj.si.

Aktualne informacije s tujih kapitalskih trgov lahko spremljate tudi na strani: http:www.svet-financ.si.

Štefan Kerčmar,
strokovni svetovalec za kapitalske naložbe,
Slovenica življenje, d. d., Svet zavarovanj, d. o. o.

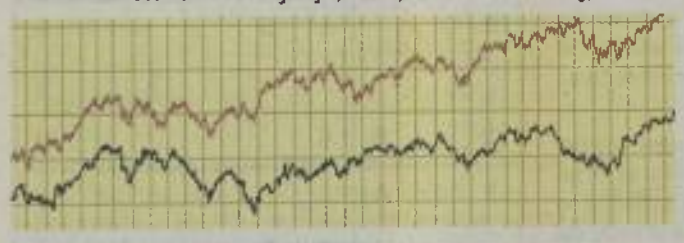

Glosa

Varnostnik

Kaj vse se dogaja! Osebno, prosim!

(Divji zahod v prašnem mestu)

»Hej, vi tam, osebno prosim!« je upravnik kina večkrat glasno zapovedal kakšnemu neučakancu, ki je prižgal cigareto še v dvorani, dva tri korake pred izhodom. To so bili časi, ko je bila televizija na začetku svojega pohoda, gneča v kinematografih pa velika, saj drugih načinov preživetja prostega časa in zabave ni bilo ravno na pretek. Na platnu se ni se pojavil niti še The End, ko so se gledalci že nagnetli in se počasi, kot v pogrebnem sprevodu, začeli pomikali proti svežemu zraku. Upravnikovega strogega pristopa so bili že vajeni in se nanj po navadi sploh niso odzivali ali so se le hudomušno muzali. Včasih je kakšen strasten kadilec s podeželja, rahlo osramočen in prestrašen, osebno legitimacijo celo pokazal. To in morda upravnikova grožnja, da bo on že videl svoje, je bilo tudi vse. Končno se je takrat ljudem še zdelo nekako normalno, da so bili predstavniki zakona hudo strogi in vsemogoči, in so bolj kot besedo za prepričevanje prej ko ne in mimogrede uporabili pendrek. Tudi upravnik kina je bil takrat kot predstavnik neke državne institucije odgovoren za red. Mar ne?

Tako je pač bilo takrat, kakšnih petnajst let po drugi svetovni vojni. Nič nenavadnega, saj so še nedavno pred tem legitimirali vse potnike, ki so se v Mursko Soboto pripeljali z vlakom.

Manj razumljiv se mi zdi dogodek, ki sem ga doživel zdaj, konec prejšnjega meseca – kakšnih petnajst let po osamosvojitveni vojni. Ko sem uspešno prečkal prometno Lendavsko ulico, mimo prehoda za pešce seveda, in že skoraj prišel do krožnih vrat zavarovalnice Triglav, se znajde pred mano varnostnik v uniformi službe G7. Drugi uniformirani varnostnik, oddaljen kakšne tri metre desno od vhoda, je moje srečanje s prvim varnostnikom le resnobno opazoval. »Opravljamo poostreno kontrolo in prosim, da mi pokažete osebni dokument,« mi je z glasom, ki ne pozna ugovora, zapovedal plavolasec nižje, bolj okrogle postave. V zavarovalnico sem šel po neko informacijo, zato sem imel s sabo različne dokumente, med njimi tudi vozniško dovoljenje. Vem, da fantje od teh in podobnih varnostnih služb nimajo pravice legitimiranja. Ob policistih jo menda imajo ali pa naj bi jo dobili občinski redarji, ampak to zdaj ni važno. V trenutku sem pomislil, ali naj sprejmem igro in se z njim malce poigram. V mislim sem imel približno takšen, rahlo nesramen stavek: »Kdo pa je tebi dovolil, da me lahko legitimiraš?« Nato bi poskušal vstopiti mimo njega in videti, kaj se bo zgodilo. Nato sem takoj pomislil, da bom zadevo po nepotrebnem zakompliciral in da je bolje, če mu izročim vozniško in mirna Bosna, kar sem tudi storil. Vzel jo je, pogledal sliko in mene in me brez problema spustil v avlo zavarovalnice. Receptorko sem vprašal, kam moram iti, in tja me je tudi poslala. Dogodka ni komentirala niti se opravičevala, čeprav je skozi steklo videla vse, kar se je zunaj dogajalo. V mislih sem že bil pri onem okencu, zato o dogodku, ki se mi je takrat zdel nepomemben, z njo nisem razpredal. No, potem čez dan, dva ali tri je izbruhnila znana afera z dogodki v tretjem nadstropju zavarovalnice. Čeprav je moja zgodba v bistvu del tiste zgodbe, ju zdaj ne bi povezoval. Meni je pomembna moja zgodba, o kateri sem premišljeval in jo premleval, ko sem poležaval na vroči plaži nekoč našega Jadrana. In skorajda me je postalo malce strah.

Kdo je tem fantom naročil, naj me legitimirajo in verjetno tudi vse druge stranke, ki takrat vstopale v Zavarovalnico, sem se spraševal. Je vedel, da je stvar protizakonita? Kaj je imel varnostnik od tega, da me je identificiral? Ali to pomeni, da si bodo varnostniki jutri neovirano vzeli pravico legitimirati stranke, ki bodo želele vstopiti v banko, na pošto ali kamorkoli? Kaj pravijo na to, da jim hodijo v zelje amaterji, policija in službe, ki so odgovorne za red in vladavino prava? Bo za to kdo odgovarjal? Se čuti v tej državi kdo odgovoren, da stvar pojasni? Ali pa je vse to morda normalno, pa jaz nisem? V Bejrutu ima vsaka večja ulica svojo policijo. Se česa takega, da si neka združba privošči svojo policijo, lahko kmalu nadejamo tudi pri nas?

Jožef Rituper

Motorna vozila

VOZILA NA POLOŽNICE PO VAŠI IZBIRI – Z MINIMALNO DOKUMENTACIJO (možnost brez kaska)! F-AVTOCENTER, Plinarniška ul. 1, Maribor, tel.: 228 30 00. m003255

DAEWOO NEXIO, letnik 1998, redno servisirano, registrirano do konca leta, in Opel Astro, 1,4, letnik 1997, neregistrirano, 123.000 km, dodatno opremljeno, ABS, ugodno prodam. Tel.: 041 784 313 ali 051 386 527, Lipa 159. m003969

RENAULT 5 CAMPUS, letnik 91, prodam. Tel.: 031 308 533 mrk

Živali

PUJSKE prodam. Dostava na dom. Tel.: 041 813 850. m003958

NESNICE, rjave, grahaste, cepljene, stare 13 tednov, prodajo po 2,70 EUR. Dostava na dom. Tel.: 792 35 71. m004035

Posesti

40 arov zemlje in 80 arov zazidalne parcele v Gradišču prodam. Tel.: 031 421 807. m003971

STAREJŠO HIŠO S POSESTVOM in gozdom na Goričkem, v Vidoncih 11, prodam. Tel.: 548 14 58. m004015

STAREJŠO HIŠO v Domajincih 20 prodam. Tel.: 554 10 92. m004023

V NAJEM ODDAM OPREMLJENO GARSONJERO v centru Murske Sobote. Varščina in dve mesečni najemnini vnaprej. Tel.: 041 991 498. m004028

HIŠO V KROGU prodam. Tel.: 040 335 814. m004036

V MEDULINU oddamo apartma z balkonom, 150 m od obale. Tel.: 041 707 256. m004048

TRISOBNO STANOVANJE v M. Soboti damo v najem. Tel.: 031 490 447. m004054

Kmetijska mehanizacija

ROTO BRANO, 3 m, sejalnico za umetno gnojilo Amazon, mulčer, 90 cm, škropilnico za vinograd, 100 in 200 l, sode za vino, podrahljalnik, 2,20 m in 2,80 m, obračalni plug, 2-brazdni in 4-brazdni, prodam. Tel.: 031 550 988. m003956

KUPIM TRAKTOR LTZ, pogon na vsa 4 kolesa. Tel.: 041 837 833. m003963

KOSILNICO BCS 127, brez motorja, in pajka SIP na 2 ali 4 vretena ter prašiče od 50 do 60 kg kupim. Tel.: 041 261 676. m003964

CISTERNI ZA GNOJEVKO, 2200 in 3200, drobilnik in sekalnik lesa, mulčerja, širine 2 m, in 1,60 cepilec drv, 25 ton, in zemljo, 4 ha, ter parcelo, 40 arov, prodajo. Tel.: 041 969 553. m004007

PODRAHLJALNIK S SEJALNICO, žitno sejalnico, plug, rotacijsko brano, trosilnik hlevskega gnoja, cisterno za gnojevko in prekucno prikolico prodam. Tel.: 553 14 76. m004013

TRAKTORSKI PODRAHLJALNIK in deske, suhe, debeline 2,2 do 5 cm, prodam. Tel.: 031 856 178. m004014

KUPIM IZRUVALNIK KROMPIRJA,- enoredni, predsetvenik in krožno brano. Tel.: 041 520 191. m004038

GRUBER REGENT, širine 2 m, 9 zob, prodam. Tel.: 041 543 684. m004050

SILOKOMBAJN SK 80 prodajo. Tel.: 541 10 31. m004051

Škropilnica za traktor Tomo Vinkovič od 18 KM dalje, vinogradniška, 200 litrov, NI ventilatorska. Črpalka [illegible] ljenje/mešanje/črpanje, smer [illegible] levo/desno. Višina škropljenja [illegible] 220 cm, širina škropilnice [illegible] keramične šobe (št. 1,2) z [illegible] piranja posameznih šob. Poram[illegible] ne mešanice okoli 100 litrov/[illegible] Škropilnica je na novo pregle[illegible] nov A-test z veljavnostjo do m[illegible] CENA SAMO 300 EUR!!! Kličite: [illegible] 721. m004056

Razno

BUČNO SEME, male pujske in plemensko svinjo za zakol prodam. Tel.: [illegible] ali Lipa 71 b. m003991

REGAL ZA DNEVNO SOBO, [illegible] 60, prodam. Ogled po dogovoru v Čemelavcih. Tel.: 041 615 433. m004000

REZKALNI STROJ, nemške [illegible] dam. Tel.: 572 15 20 ali 051 35[illegible] m004045

Delo

VOZNIKA C- in E-KATEGORIJE, S[illegible] EU, ZAPOSLIM. LAMOT, s. p., Ulica Se[illegible] bode 13, 2204 Miklavž na D[illegible] lju, tel.: 629 62 77. m003960

Zaposlimo KOMUNIKATIVNEGA ADMI[illegible] STRATORJA/SEKRETARJA v pod[illegible] bilne in sejalne tehnike kam[illegible] vo gradbenih materialov. Pog[illegible] V. stopnja strojno-tehnične ali druge [illegible] trezne smeri, znanje nemškega in [illegible] škega jezika (pisno in govorno), [illegible] vanje orodij MS Office, S kandida[illegible] bomo sklenili delovno razmerje za [illegible] ločen čas 6 mesecev po [illegible] Pisne prijave oddajte na Inter Mineral, d. o. o., Ulica Matije Gupca 2, [illegible] Sobota, info@inter-mineral.si. m[illegible]

ZAPOSLIMO NATAKARJA ALI NATAKARICO v Caffetariji Rajh v BTC centru v M. Soboti. Tel.: 031 705 007, Ignac Rajh, s. p., Soboška 32, Bakovci. m004[illegible]

Srečanja

SMO PRIJAZNA IN ZELO USPEŠNA SREDOVALNICA – z dolgoletnimi izkušnjami in velikim številom članov [illegible] dujemo partnerja za občasna srečanja, [illegible] resno zvezo, izključno za [illegible] člane iz vse Slovenije. Pesnica [illegible] "Zdravilnem dotiku", Majda Šrot, [illegible] Gederovska ul. 14, Čemelavci, [illegible] tel.: 521 14 28, 041 285 615. m004016

Dobro situiran podjetnik, [illegible] spod, išče iskreno, negovano, [illegible] čustveno žensko, lahko prepro[illegible] let, ki ji ob skupnem življenju [illegible] razumevanje in brezskrbno [illegible] dvoje. Tel.: 041 578 600, Agenc[illegible] s. p., Meljska 33, Maribor. m[illegible]

Storitve

POTREBUJETE DENAR, NISTE KREDITNO SPOSOBNI, IMATE PA VOZILO? [illegible] REŠITEV. PLAČILO NA POLOŽNICE, VOZILO VAM OSTANE! AVTOMOBILI P. R., INDUSTRIJSKA UL. 9, MARIBOR, [illegible] 30 20. m003266

KREDITI DO 10 LET – NA FIZIČNO OSEBO KOJNINO (TUDI 09), MOŽNOST [illegible] TUDI ZA DOHODKE POD 321 EUR (78.000 SIT)! OBREMENITEV TUDI DO 50 %! ODPLAČILO STARIH KREDITOV. AVTOMOBILI P. R., INDUSTRIJSKA UL. 9, Maribor, tel.: 228 30 20. m003[illegible]

SLOVENSKO DRUŠTVO HOSPIC
OO MURSKA SOBOTA [illegible]

TECRA A8 ZMOGLJIVOST ZA ZAHTEVNE UPORABNIKE IN Z GARANCIJO VRAČILA DENARJA
TOSHIBA
Pogoji prodaje in informacije: 01/5138 128, 5138 139
www.toshiba-computer.si/moneyback
INEA Stegne 11, 1000 Ljubljana
e-pošta: prodaja.Toshiba@inea.si

KURILNO OLJE, PREMOG
UGODNE CENE IN MOŽNOSTI PLAČILA! Tel.: 57 88 200
KURIVO - PREVOZ, Jakšič Bojan, s. p., G. Bistrica 51

www.vestnik.si
Inštitut za informacijske [illegible] Ul. [illegible] Novak 13, Murska Sobota

Kolesarska 10, Tropovci, Tišina
041 72 30 80, 040 16 15 81
EUROWELDING d. o. o.
Montaža kuhinj, dnevnih sob, spalnic, jedilnic, pisarniškega pohištva, polaganje laminatov in stopnišč po ugodnih cenah

KOMUNALA Javno podjetje, d. o. o., Kopališka ul. 2 Murska Sobota
D. E. POGREBNIŠTVO telefon: 02 521 37 90
KOMPLETNE POGREBNE STORITVE: UREDITEV DOKUMENTOV
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME: OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJIH
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km: UREJANJE ZELENIC
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA: PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI
24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041 631 443

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 40 KM, PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI
DAMIR BANFI, s. p., VEŠČICA 17, 9000 MURSKA SOBOTA
TEL.: 02 53 48 060, FAKS: 02 52 51 170, 9000

GEO-VRTINA D. O. O.,
Obrtna ulica 40, 9000 Murska Sobota, tel./faks: 02 530 06 70, GSM: 041 741 809
Izdelava vrtin in vodnjakov za zajem podzemnih voda za ogrevanje s toplotno črpalko, oskrbo s pitno vodo, zalivanje kmetijskih površin, ponikovanje. Čiščenje vodnjakov, vgradnja potopnih črpalk, izdelava hidrogeoloških poročil.

KEB
Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja
Tel.: 02 542 10 24, faks: 02 542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB – kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p., Ribiška pot 1 a, 9231 Beltinci

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC
Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti
Vladimir Hozjan, s. p. Šulinci 87 a
Tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

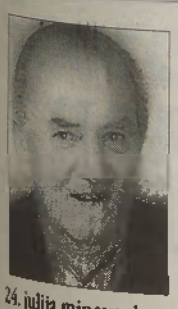

Deset let že v grobu spiš,
a v naših srcih ti živiš.
Ni ure, dneva in noči,
povsod si v srcu z nami ti.
Solze, žalosti, bolečine
ti zbudil si,
ostala je praznina, ki hudo boli.

V SPOMIN

24. julija mineva deset let od takrat, ko si nas za vedno zapustil, naš dragi mož, oče, tast in dedi

Štefan Horvat

iz Veščice 2 b

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu in ki se ga z lepo mislijo spomnite.

Vsi njegovi

Vse življenje boriti si se znal,
vso bolečino v sebi si držal.
Težki bolezni in trpljenju
se dolgo nisi vdal,
utrujen in nemočen
za vedno si zaspal.

ZAHVALA

V 62. letu nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek, tast, brat in sorodnik

Franc Donša

iz Bakovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem, ki ste ga v velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in sveče ter v dobrodelne namene.

Posebej hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka in reanimacije ter internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, sodelavcem iz Mure in pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Njegovi najdražji

Ti dotrpel si,
v spominih naših boš živel.
Po srcu dobrem, ki si ga imel,
daj Bog ti srečo večnosti.

ZAHVALA

Po krajši bolezni nas je v 65. letu zapustil naš dragi mož, oče in dedek

Anton Gjura

iz Srednje Bistrice 62

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče, za svete maše in druge namene in ga v lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala osebju intenzivne nege bolnišnice v Rakičanu.

Posebej hvala gospodu župniku Ivanu Kranjcu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gospodu Jožefu Duhu za slovo ob odprtem grobu in pogrebništvu Ferenčak.

Žalujoči vsi njegovi

Cenik malih oglasov

Cena	EUR	Cena	EUR
[illegible] znakov	8,35	91 znakov	9,45
[illegible]	8,45	92 znakov	9,55
[illegible]	8,55	93 znakov	9,65
[illegible]	8,65	94 znakov	9,75
[illegible]	8,75	95 znakov	9,85
[illegible]	8,85	96 znakov	9,95
[illegible] znakov	8,95	97 znakov	10,05
89 [illegible]	9,05	98 znakov	10,15
[illegible]	9,15	99 znakov	10,25
[illegible]	9,25	100 znakov	10,35
[illegible]	9,35	Cene so z DDV-jem.	

[illegible] ob naročilu in plačilu pri blagajni s predložitvijo [illegible]ačani naročnini 20 % popusta.

Vestnik lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

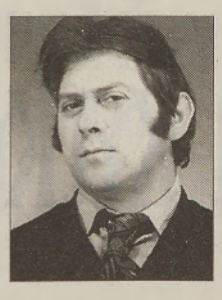

V SPOMIN

16. julija sta minili dve leti žalosti in praznine od takrat, ko nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož in oče

Stanislav Zemljič

iz Rožičkega Vrha

Hvala vsem, ki se ga spominjate in se s prižgano svečo ustavljate ob njegovem grobu.

Žalujoči: žena Milica, sinova Stanko in Miha ter hčerka Lidija

---

Na tvojem vrtu vse rože zate cveto,
a tebe ni in ni in te nič več ne bo.
Nas pa srce boli in duša trpi,
saj vodijo nas tja poti,
kjer v spomin nate lučka gori.

V SPOMIN

17. julija je minilo žalostno leto od takrat, ko je za vedno zaspala naša ljubljena

Marta Herman

iz Moravskih Toplic

Iskrena hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in sveče ter v mislih in srcu nosite spomin nanjo.

Njeni najdražji

Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo
tvojih pridnih rok ostaja.

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je zapustila draga sestra in teta

Gizela Smodiš

iz Stanjevec 75

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in sveče ter izrazili sožalje. Posebej hvala družini Škerlak za pomoč v najtežjih trenutkih. Hvala gospodu Balažicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Hozjan.

Sestra Marija in nečak Janez z družino

Hvala ti, mama, za rojstvo, življenje.
Hvala za čast, ljubezen, skrbi.
Hvala za bisere, stkane v trpljenje.
Mama, naj večno ti lučka gori.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj, komaj v 35. letu, nas je zapustila draga žena in mama

Slavica Matuš

roj. Čahuk
iz Krlževec 59

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni mnogo prerani zadnji poti.

Zahvaljujemo se za darovano cvetje, sveče, prispevke za dobrodelne namene in za izrečena sožalja. Hvala gospodu Balažicu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke ter pogrebništvu Hozjan.

Toplo se zahvaljujemo osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice Murska Sobota za skrb med njeno boleznijo.

Neizmerno jo bomo pogrešali: mož Alojz, hčerka Betina ter sinova Patrik in David

---

V SPOMIN

22. julija bodo minila tri žalostna leta od takrat, ko nas je zapustil dragi mož, oče, tast, dedek in brat

Karel Šandor

iz Serdice 73

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, prižgete svečo in ga ohranite v lepem spominu.

Vsi tvoji, ki te pogrešamo

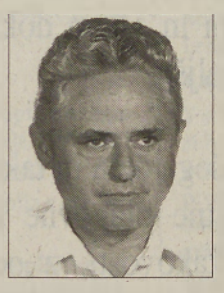

ZAHVALA

Po kratki in hudi bolezni nas je v 70. letu zapustil ljubi mož, boter in sorodnik

Jože Kuhar

s Tišine 22

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam izrekli pisna in ustna sožalja, darovali vence, cvetje, sveče, za svete maše in druge namene.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, skupini Prekmurci, govorniku za besede slovesa in pogrebništvu Banfi.

Žalujoči vsi, ki smo ga imeli radi

Prišel je čas,
ko si izmučeno srce
želelo je le spati.
Odšel si tiho, brez slovesa tja,
kjer ni več bolečin.
Je konec trpljenja, dela in skrbi,
miru ti bog naj podari.

ZAHVALA

Ob grenki in boleči izgubi našega brata in strica

Antona Šaferja

iz Kuzme

smo hvaležni vsem, ki ste nam v trenutkih žalosti stali ob strani, z nami delili žalost in bolečino, izrekli sožalje in besede pomiritve, grob zasuli s cvetjem in svečami ter darovali za svete maše in mrliško vežico.

Posebej iskrena hvala g. dekanu Martinu Vorošu za pogrebni obred, g. županu Jožefu Škaliču za ganljiv pogrebni nagovor, pevcem za odpete žalostinke, sosedom za vsestransko pomoč in pogrebništvu Hozjan za pogrebne storitve.

Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoči vsi njegovi najdražji

V življenju svojem bil si naša sreča,
zdaj pa rana si boleča.
Z nasmehom pozdravljal si nas,
z ljubeznijo obdarjal ves čas.
Vsaki naši želji vedno si ustregel,
nikoli nisi NE izrekel.

ZAHVALA

V 42. letu nas je tiho in brez slovesa zapustil dragi brat in stric

Stanislav Gelt

iz Nedelice

Ne moremo verjeti, da te ni več med nami, ni več tvojega nasmeha ne tvojih pridnih rok, zato se z bolečino v srcu iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sodelavcem in vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrazili ustno in pisno sožalje, darovali cvetje, sveče, za sv. maše in vežico ter druge namene.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebej hvala g. župniku, g. Marjanu in župniku Boštjanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, občini Turnišče, vrtcu, OŠ Turnišče, Biotehni, Mitri kons, sošolcem iz OŠ, Atriumu in Roedigerju. Hvala pogrebništvu Ferenčak, godbeniku za odigrano Tišino in g. županu za ganljive besede slovesa.

Vsem in vsakemu posebej – iskrena hvala!

Žalujoči vsi, ki smo ga imeli radi

Izdelki Tuš - vrhunska kakovost potrjena

Na osrednjem mednarodnem ocenjevanju mleka in mlečnih izdelkov ter mesa in mesnih izdelkov v Gornji Radgoni so izdelki blagovne znamke Tuš prejeli kar 12 medalj. Tuš je tako prvi trgovec, ki je izdelke svoje lastne blagovne znamke postavil ob bok priznanim znamkam in s tem dokazal, da izdelki Tuš sodijo med najboljše.

Kakovost je prvo merilo našega dela in tako temelj tudi na segmentu naše lastne blagovne znamke. Izdelki Tuš so vrhunske kakovosti, z oceno na mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni pa smo prejeli tudi strokovno potrditev. V primerjavi z izdelki priznanih proizvajalcev, ki so v povprečju tudi za več kot 30 odstotkov dražji, so se izdelki Tuš izkazali odlično.

Visoka kakovost je priznanje tudi slovenskim proizvajalcem, saj so vsi nagrajeni izdelki blagovne znamke Tuš slovenskega porekla. Zato se ni čuditi izredni priljubljenosti Tuš izdelkov med številnimi kupci, ki jim zaupajo pri vsakdanjem nakupu. Izbirajo namreč lahko med več kot 650 različnimi izdelki Tuš.

Osvojenih 12 odličij dodatno potrjuje vrhunsko kakovost izdelkov Tuš in nov slogan **"Tuš, vedno boljši!"**.

Engrotuš d.o.o., Cesta v Trnovlje 10a, 3000

PANONSKE TERME
SAVA HOTELS & RESORTS
TERME LENDAVA

VZDRŽEVALEC - ELEKTRIČAR (m/ž)

Iz družbe Terme Lendava, podjetja za opravljanje dejavnosti turizma in gostinstva, d. d., vas vabimo, da se nam pridružite. Potrebujemo novega sodelavca oz. sodelavko za razpisano delovno mesto: VZDRŽEVALEC -ELEKTRIČAR (m/ž).

Od kandidatov pričakujemo:

- IV. stopnjo izobrazbe (končana poklicna šola, smer električar-energetik, ali druga ustrezna elektro smer)
- 3 leta delovnih izkušenj
- samostojnost, zanesljivost in željo po pridobivanju novih znanj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas z 2-mesečno poskusno dobo. Vaše pisne ponudbe pošljite po pošti na naslov: TERME LENDAVA, d. d., Tomšičeva 2 a, 9220 Lendava, najkasneje do 30. 7. 2007.

Prošnji priložite kratek življenjepis, reference o dosedanjem delu in dokazila o izpolnjevanju pogojev.

Vaše ponudbe bomo obravnavali zaupno. Neizbrani kandidati bodo obveščeni v skladu z zakonom.

Za dodatne informacije smo vam na voljo po telefonu, številka je: (02) 577 44 40.

POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU
Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 2 b,

zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij na računu pri Novi Ljubljanski banki: 02340-0019232476.

ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 512 911.

Prispevki za nakup opreme za ginekološki oddelek in porodnišnico

Družina Špilak iz Murske Sobote namesto cvetja za pok. Roberta Zakoča – 20; družina Maček iz Murske Sobote namesto cvetja za pok. Roberta Zakoča – 20; družina Flegar - Kuhar namesto cvetja za pok. Jožefa Kuharja – 50; družina Jelana Kereca iz Murske Sobote namesto cvetja za pok. Karla Klementa – 30; Reflex Gornja Radgona namesto cvetja za pok. Jožeta Kajdiča – 80; Reflex Gornja Radgona namesto cvetja za pok. Ota Erdela – 80 evrov.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo. Prispevke zbiramo na računu št. 01100-6030278282.

Splošna bolnišnica Murska Sobota

Vestnik lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Podjetje za informiranje, d. d., Ul. arh. Novaka 13, Murska Sobota

NAGRADNA IGRA NATURA 2000

Me prepoznaš?

IMA RAZMEROMA KRATKE NOGE IN STOPA PO CELIH STOPALIH. NA KOPNEM JE ZATO VIDETI NEKOLIKO NEROD[illegible]. NJEN PRAVI ELEMENT, KI GA POPOLNOMA OBVLADUJE IN KJER POKAŽE VSO ELEGANCO IN SPRETNOST, JE VODA.

ŠTIRI NOGE, OPREMLJENE S PLAVALNO KOŽICO MED PETIMI PRSTI, IN MOČAN REP JI POMAGAJO DOSEGATI HITROST DO 15 KILOMETROV. IZDAJA JO LE NIZ ZRAČNIH MEHURČKOV NA VODNEM POVRŠJU, MEDTEM KO LOVI RIBO ALI IZVABLJA RAKA IZ RAZ[illegible]. NJENI ZOBJE, KI SE POKAŽEJO, KO SE LOTI PLENA, PA IZDAJAJO PRAVO ZVER.

Ste jo prepoznali?

Ime te živali, vključene v **evropsko omrežje Natura 2000**, pošljite do **1. 8. 2007** na naslov **Ministrstvo za okolje in prostor**, Dunajska 48, 1000 Ljubljana, s pripisom "Nagradna igra Natura 2000". Prve tri izžrebance pričakujeta nahrbtnik in majica, naslednjih sedem pa majica Natura 2000.

NA FOTOGRAFIJI JE _____ NASLOV _____

IME IN PRIIMEK _____ E-NASLOV (NI OBVEZNO) _____

Pravila in pogoji nagradne igre ter žrebanja so objavljeni na spletnem mestu www.natura2000.gov.si (VESTNIK MURSKA SOBOTA)

Spored radia Murski val

UKV 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PETEK, 20. julij - 00.00 SNOP - 05.00 Dobro jutro, Simona Marjan - 07.40 Mariborsko pismo, Asja Matjaž - 08.00 Poročila - 08.15 Petkova tema - 09.00 Poročila - 09.30 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.00 Poročila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Zamurjenci - 12.00 Evropske novice - 12.05 Obvestila - 12.30 Od petka do petka - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Predstavljamo vam - 14.05 Obvestila - 14.30 Romskih 60 - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17. 00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 All boom - 18.30 Radijski knjižni sejem (Nevenka Emri) - 19.00 Poročila - 19.15 Mladi val - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Zamurjenčki (Bojan Peček) - 24.00 SNOP

SOBOTA, 21. julij - 05.00 Dobro jutro - 08.00 Poročila - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Poročila - 09.15 Biba buba baja, ponovitev srečanje oddaje - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Pretepajte se z nami - 11.00 Poročila - 11.15 Pretepajte se z nami - 12.00 Evropske novice - 12.05 Obvestila - 12.30 Ponovitev oddaje Od petka do petka - 12.45 Nagrada tedenskega sponzorja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna Oratorij v Lendavi - 15.00 Literarni delo - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Pesem našega srca, narodnozabavna lestvica - 19.00 Poročila - 19.15 Kdor poje ... oddaja o zborovskem petju, nato Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Slovenija, od najlepše tvoje (Bojan Rajk) - 24.00 SNOP

NEDELJA, 22. julij - 05.00 Dobro jutro - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.30 Skupaj, egyut, vkuper, oddaja o prekmurskih Madžarih (Silva Fišer) - 08.00 Misel in čas, duhovna misel pomurskih duhovnikov - 08.30 Zamurjenci - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - **10.30 Nedeljska kuhinja: Ella Pivar, narodnostna novinarka in publicistka** - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 12.40 Minute za kmetovalce (Silva Eöry) - 13.30 Tenis, šport - 18.00 Na narodni farmi - 19.00 Poročila - 19.10 Ponovitev oddaje Literarni drobci - 19.20 Ponovitev oddaje Vse poti vodijo v Evropo - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Samo za vas (Samo Budna) - 24.00 SNOP

PONEDELJEK, 23. julij - 05.00 Vedro v dobro jutro! Vida, Bojan - 07.40 Pismo iz Porabja, Marijana Sukič - 08.00 Poročila - 08.30 Šport, porodnišnica - 09.00 Poročila - 09.15 Ponedeljkova tema - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Peti potač, oddaja o avtomobilizmu (Vilta Horvat) - 11.00 Poročila - 11.15 Športna oddaja - 12.00 Evropske novice - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.30 Mali oglasi - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Kak je indak fajn bilou, Milan Zrinski - 24.00 SNOP

TOREK, 24. julij - 05.00 Vedro v dobro jutro! Vida, Bojan - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 08.00 Poročila - 08.30 Besede, besede - 09.00 Poročila - 09.15 Med dvema ognjema - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Kratki stik - 12.00 Evropske novice - 12.05 Obvestila - 12. 30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, oddaja o domači zabavni glasbi, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojence (Anica Kološa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurskih avtorjev - 19.00 Poročila - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Jukeboks (Boštjan Rous) - 24.00 SNOP

SREDA, 25. julij - 05.00 Vedro v dobro jutro (Gabika in Duško) - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 08.00 Poročila - 08.45 Džoužijevo pismo - 09.00 Poročila - 09.15 Vse poti vodijo v Evropo - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Župan na obisku - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Trn v peti, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.00 Evropske novice - 12.05 Obvestila - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 NSTSNMV, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Biba buba baja - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Mursko-morski val (Simona Špindler) - 24.00 SNOP

ČETRTEK, 26. julij - 05.00 Dobro jutro, Nataša in Dejan - 07.40 Zagrebško pismo, Iva Konjevod Lukačič - 08.00 Poročila - 8.15 Kmetijski nasvet - 09.00 Poročila - 09.15 Kuharski nasvet - 10.00 Poročila 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Evropske novice - 12.05 Obvestila - 12.30 Vaš sosed znanstvenik - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Mali radio - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Geza se zeza (Geza Farkaš) - 24.00 SNOP

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz
srednji val 648 kHz

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
NAJLEPŠA NAŠEGA SRCA

1. Najlepša Gorenjska - Juhu banda s prijatelji
2. Nočjano dekle - Prajskih 5
3. Tri fobezni - Slovenski zvoki
4. Dekli, vikende in nedelje - Boštjan Konečnik
5. Izgubljena ljubezen - Vigred

POMLADA

6. Na circ - Iskrice
7. Mesta dveh ljubezni - Ceglar

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE

1. Zaljubljene ste ti - Grilla jajca
2. Čuti čuten - Milan Šarkezi - Kuba
3. Recl, recl - Franc Gorza
4. Predica - Kolektiv Apropos
5. Kolenski zrej - D'Kwaschen Retashy

POMLADA

6. Noč naju izda - Nova Legija
7. Ledena epopeja - Mostra

Nagrade glasbene založbe Mandarina iz Ljubljane prejme Emilija Serec, Andrejci 7, Martjanci

Vaše kupone pošljite do ponedeljka, 23. julija na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 29 – glasujem za skladbo

Moja najlepša srca:

Lestvica obmurske zabavne glasbe:

Moje ime in priimek:

Naslov:

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 19. julija: ob 18.00 ameriška akcijska komedija in srhljivka **Oceanovih 13** (George Clooney, Brad Pitt, Al Pacino, r.: Steven Soderbergh), ob 20.15 nemška drama **Življenja drugih** (Ulrich Muhe, Martina Gedeck, Sebastian Koch, r.: Florian Henckel von Donnersmarck)

Petek, 20. julija: ob 18.00 ameriška sinhronizirana animirana komedija **Šrek 3** (glasovi: Dario Varga, Tanja Potočnik, Sebastian Cavazza, r.: Raman Hui, Chris Miller), ob 20.00 **Oceanovih 13**

Sobota, 21. julija: ob 18.00 **Šrek 3**, ob 20.00 **Oceanovih 13**

Nedelja, 22. julija: ob 18.00 **Šrek 3**, ob 20.00 **Oceanovih 13**

Ljutomer

Sobota, 21. julija: ob 20.00 ameriška srhljivka **Zodiak** (Jake Gylenhaal, Robert Downey Jr., Mark Ruffalo, r.: David Fincher)

Nedelja, 22. julija: ob 18.00 ameriška sinhronizirana animirana komedija **Šrek 3** (glasovi. Dario Varga, Tanja Potočnik, Sebastian Cavazza, r.: Raman Hui, Chris Miller), ob 20.00 **Zodiak**

Gornja Radgona

Julija in avgusta ne bo filmskih predstav!

Delimo vstopnice za kino – kupon št. 29

Prva različica filma Avtostopar je bila posneta leta 1986. Našo nagrado - dve vstopnici - pa dobi **Maja Kelemen, Križevci 2, 9206 Križevci**. Čestitamo! Naslednje nagradno vprašanje je:

Kdo je bil Zodiak?

Odgovore pošljite do torka, 24. julija, na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, ali po e-pošti: tomo.koles@p-inf.si.

Napoved prireditev

OTVORITEV

HOTIZA

V četrtek, 19. julija, ob 19. uri bo v dvorani vaškega doma v okviru Hotiških ribiških dnevov otvoritev likovne razstave likovnega društva Mavrica in likovne sekcije Mozaik društva upokojencev Murska Sobota. Naslov razstave je Življenje ob reki Muri.

KONCERT

HOTIZA

V četrtek, 19. julija, ob 19. uri bodo na Ribiških dnevih nastopili: trio Šernek iz Črenšovec, pevci ljudskih pesmi KD Hotiza, na Etno večeru v Nogači pod šotorom pa nova etno skupina s Hotize, Pristavske ščuke iz Pristave, ljudski godci iz Černelavec in plesno ritmična skupina KD Hotiza. V petek, 20. julija, ob 18. uri bo nastopil ansambel Blue Planet. V soboto, 21. julija, od 14. do 18. ure bo zabavno popoldne z ansamblom Life iz Lendave.

MURSKA SOBOTA

V petek, 20. julija, ob 20. uri bo nastopila na trgu pred Galerijo skupina Fajrund (Slovenija, zagorske, dalmatinske, starogradske, ciganske pesmi).

V soboto, 7. julija, ob 10. uri bo nastopila v centru Mercator hrvaška pevka Maja Blagdan.

V soboto, 21. julija, ob 20. uri bo nastopil na trgu pred Galerijo Godalni kvartet Feguš (Slovenija, klasična glasba).

GLEDALIŠČE

GORNJA RADGONA

V torek, 24. julija, ob 15. uri bo v svetovalnici Jozefine (Partizanska 5) delavnica Lutkovna predstava za starše.

Dolnja Bistrica

Komisija za veterane, ki deluje pri Gasilski zvezi Lendava, je organizirala prejšnjo nedeljo na Dolnji Bistrici sedmo srečanje gasilskih veteranov. Med njimi je bil tudi starosta gasilstva – 87-letni Ignac Žabota iz PGD Dolnja Bistrica, ki je gasilstvu predan že celih 68 let. Kot gostje so se srečanja udeležili tudi veterani GD Jarše - Vodice in Mihovljan iz sosednje Hrvaške. Pomerili so se v petih športno-gasilskih disciplinah, največ znanja pa je pokazala PGD Dolnja Bistrica, ki je prejela zmagovalni pokal. J. Ž.

Bučečovci

V gasilskem društvu Bučečovci so od zadnje junijske sobote bogatejši za nov gasilski prapor, ki ga krasi 37 trakov, drog pa je okrašen s 152 zlatimi žebljički. Prapor je razvil župan Občine Križevci pri Ljutomeru Osvald Tučič, ki ga je predal predsedniku društva Marjanu Šijancu, blagoslovil pa ga je domači župnik Štefan Vinkovič. Ob tej priložnosti so bila podeljena državna in občinska gasilska priznanja. Plakete gasilskega veterana so prejeli Stanko Kolmanič, Jože Strajnšak in Franc Tratnik. Bogat kulturni program so obogatili plesalci folklorne skupine Kajer Bučečovci. Razvitja prapora so se udeležili tudi gostje iz gasilskega društva Sinzing v Nemčiji. J. Ž.

Gornja Bistrica

Tudi uprava črenšovske občine je obvestila gospodinjstva na Gornji in Srednji Bistrici, da lahko uporabljajo vodo, ki priteče iz pipe skupnega vodovodnega zajetja, ne da bi jo bilo treba prekuhavati zaradi nevarnih bakterij. J. G.

Krištanci - Šalinci

Pred 80 leti je bilo ustanovljeno gasilsko društvo Krištanci - Šalinci v občini Ljutomer. Visoki jubilej so proslavili prejšnjo soboto, ko so razvili nov društveni prapor, ki ga krasi 11 trakov in 89 zlatih žebljičkov. Prapor je razvil pooblaščenec župana občine Ljutomer Tihomir Babič, ki ga je predal predsedniku društva Ivanu Žigertu. Društvo je prejelo ob visokem jubileju priznanje I. stopnje Gasilske zveze Slovenije. Državna odličja sta prejela Marjan Rus in Janez Božič, veteransko odlikovanje pa Mirko Pečič. J. Ž.

Napoved prireditev

DOGODEK

VANEČA

V soboto, 21. julija, ob 10. uri bo pri Domu borcev in mladine prireditev Ne pozabimo preteklosti. Slavnostni govornik bo poslanec Geza Džuban, po kulturnem programu pa bo podelitev borčevskih priznanj.

BAKOVCI

V soboto, 21. julija, ob 13. uri se bodo začele v Športnorekreacijskem centru ob jezeru 12. Igre na vodi. Kot gost bo nastopil akrobatski pilot Peter Podlunšek, organizirali pa bodo tudi 3. prvenstvo v padalskih skokih v vodo in Bitko čolnarjev.

KOBILJE

V soboto, 21. julija, ob 15. uri bo v športnem parku srečanje nekdanjih in sedanjih nogometnih sodnikov iz MNZ Lendava. V okviru srečanja bo tudi nogometna tekma med NK Kobilje in ekipo MDNS Lendava.

RADENCI

V soboto, 21. julija, ob 19. uri se bodo začeli na terasi hotela Radin v Radencih Poletni večeri, kjer bo poleg glasbenih nastopov in stojnic domače obrti predstavljena tudi ponudba domačih izdelkov, spominkov in promocijskih brošur. Prvi večer bo zaigral Duo Carmen.

BEZNOVCI

V soboto, 21. julija, ob 20. uri se bodo začele na nogometnem igrišču pri gasilskem domu tradicionalne Nočne igre. Ekipe se lahko prijavijo po tel. št. 549 10 64 ali 041 330 921 uro pred začetkom. Prve tri bodo nagrajene s pokali.

MURSKA SOBOTA

Vsak torek julija in avgusta ob 18. uri poteka na zahodni strani gradu v parku brezplačna poletna vadba joge. Če bo0 dež, bo vadba v gasilskem domu. Inf.: 041 788 063.

LENDAVA

Program CID-a med počitnicami (od 9 30 do 12.30): ponedeljek: *dan družabnih iger*, torek: *filmski dan*; sreda: *ustvarjalne delavnice*, četrtek: *športne igre*; petek: *delavnice za otroke*

PLES/FOLKLORA

MORAVSKE TOPLICE

V četrtek, 19. julija, ob 20. uri bo nastopila v šotoru pri slaščičarni na Etno večeru folklorna skupina iz Bogojine. V petek, 20. julija, ob 20. uri bosta nastopila na Plesnem večeru Duo Swing in harmonikar Aleksander Cifer s prijateljem. V soboto, 21. julija, ob 20. uri bo nastopil na Plesnem večeru Duo Swing. Vsak petek in soboto ob 20. uri bo vožnja s kočijo, na terasi aperitiv bara hotela Livada pa bo nastopil DJ. Ciklus Poletje v Moravskih Toplicah 2007 organizirata Terme 3000 in TIC M. Toplice.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

V razstavnih prostorih Pokrajinskega muzeja je do 12. septembra na ogled razstava Jože Plečnik (1872–1957) – arhitekt v Ljubljani, Pragi in na Dunaju.

V Galeriji Murska Sobota je do 27. julija na ogled razstava Jože Zrim, Anton Cetin, Virgilije Nevjestić (slike, grafike, risbe). Med trajanjem razstave avtor Jože Zrim riše portrete. Prijave zbirajo v Galeriji ali po tel. št. 522 38 34. Odpiralni čas Galerije julija in avgusta je od 10. do 16. ure od torka do petka ter od 9. do 12. ure v soboto.

V Galeriji PAC in v predprostoru grajske dvorane je na ogled razstava članov in članic Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov – Majski salon (Dotik ustvarjalne roke).

V Pokrajinski in študijski knjižnici je na ogled razstava 50 let Sputnika – Vpliv vesoljskih raziskav na razvoj znanosti in tehnologije.

V razstavišču trgovine Mass v BTC-ju je do 31. avgusta na ogled razstava del članov Foto kluba Murska Sobota z naslovom Portret.

BELTINCI

V prostorih gradu je na ogled prvi del stalne razstave Zgodovina zdravstva v Pomurju.

V gradu je na ogled razstava del akad. slikarja Otona Polaka.

ČRENŠOVCI

V sejni sobi občine je do 31. avgusta na ogled samostojna razstava dvajsetih likovnih del Nade Ritlop iz Murske Sobote.

LJUTOMER

V Galeriji Anteja Trstenjaka so na ogled umetniška likovna dela slikarja Rudija Urana iz Maribora. Naslov razstave je Piktofiguralije.

LAAFELD/POTRNA

V Pavlovi hiši je na ogled razstava Toposcapes/Topološki pobegi, kjer sodelujejo umetniki iz Slovenije, Avstrije, Srbije in Bolgarije. Kuratorja razstave sta Marina Gržinić in Walter Seidl.

FEHRING

V hiši Gerberhaus je do 28. oktobra na ogled razstava Usoda meje: Avstrija - Slovenija - Madžarska 1914–2004.

Napovedi vaših prireditev lahko pošljete tudi na elektronski naslov: tomo.koles@p-inf.si.

VESTNIKOV KOLEDAR

Č 19. julij	VINCENC
P 20. julij	MARJETA
S 21. julij	DANILO
N 22. julij	MAJDA
P 23. julij	BRANISLAV
T 24. julij	KRISTINA
S 25. julij	JAKOB

21. julija bo sonce vzšlo ob 5. uri in 32 minut, zašlo pa ob 20. uri in 44 minut. Dan bo tako dolg 15 ur in 12 minut. 22. julija ob 8. uri in 30 minut bo na nebu nastopil prvi krajec.

Tečajnica Banke Slovenije - referenčni tečaji ECB 17. julija 2007

X enot nacionalne valute za 1 evro

Država	Valuta	Ozn. val.	Šifra val.	Tečaj
ZDA	ameriški dolar	USD	840	1,3771
Hrvaška	hrvaška kuna	HRK	191	7,2925
Madžarska	madžarski forint	HUF	348	245,83
Švica	švicarski frank	CHF	756	1,6554
V. Britanija	angleški funt	GBP	826	0,6732

Zadnja vest

Turnir v Fazaneriji odpade!

Mura premagala Odrance s 3 : 0

V pripravljalni tekmi se je drugoligaška Mura 05 v Odrancih pomerila z domačim tretjeligašem in zmagala s 3 : 0. Sobočani so šele v drugem polčasu strli odpor izjemno motivirane čete trenerja Bogdana Črnka, ki je bila v prvem delu povsem enakovreden nasprotnik.

Strelca za Muro sta bila Balažic v 63. ter Fajfar v 84. in 89. minuti. Mura je nastopila v postavi: Kamnik, Gobec, Marič, Toplak, Horvat, Slavic, Balažic, Kljajič, Kramberger, Bencik in Bozgo. Zaigrali so še: Fajfar, Šiško, Krauthaker, Cifer in Ivanič. Odranci so nastopili v postavi: Gong, Erjavec, Jerebic, Kerec, Zver, Tkalec, Zadravec, Halas, Kovač, Jančar, Žerdin. Zaigrali so še: Borovič, Kociper, Raduha, Maric, Smej, Balažic in Gergjek.

Kliton Bozgo (Mura 05) je imel v Odrancih naporni prvi polčas, za nameček pa si je »skočil v lase« še z domačim branilcem Erjavcem.

Goran Gutalj: »Najem 25 varnostnikov bi nas stal tri tisoč evrov in že s tem bi avtomatsko imeli izgubo.«

Čeprav smo vam na športnih straneh že predstavili, kakšna nogometna poslastica bi lahko bil napovedani mednarodni turnir v Fazaneriji, pa po zadnjih vesteh iz tega na žalost ne bo nič. Pri moštvih Genclerbirligi in OFK Beograd igra namreč precej nogometašev, ki niso iz EU in ki si niso pravočasno zagotovili vize za pot v Slovenijo. To pa še ni vse. Športni direktor Mure Goran Gutalj je razočaran nad zahtevami pristojnih organov, ki so od kluba zahtevali, da za turnir najame kar 25 varnostnikov: »To bi nas stalo tri tisoč evrov in že s tem bomo avtomatsko imeli izgubo. Poleg tega bi morali imeti še najmanj tri gasilce in en gasilski avto. Ali se sploh kdo zaveda, koliko bi nas to še dodatno stalo? In vse skupaj bi morali imeti prijavljeno že najmanj teden dni pred turnirjem. Ne razumem upravne enote. Po eni strani govori o tem, kako želi spodbujati športni turizem, po drugi strani pa nam nalaga taka birokratska pravila, ki že v kali zadušijo vsakršno možnost razvoja te panoge.« A ena tekma v Fazaneriji vseeno bo. Mura 05 bo v nedeljo ob 18.30 le odigrala srečanje z Olimpijo Bežigradom.

T. K.

Vestnik v Pokrajinskem muzeju

Kaj je skupno največjemu regionalnemu časopisu Vestnik in Pokrajinskemu muzeju Murska Sobota? Oboji, pa čeprav vsak na svoj način, beležimo zgodovino. Medtem ko se muzealci bolj ukvarjajo z našo preteklostjo, novinarji in fotografi beležijo sedanjost. In vse to z namenom, da najpomembnejše trenutke bivanja ljudi v tej pokrajini, njihova veselja in stiske, vzpone in padce, shranimo in ohranimo za prihodnje generacije. Še tako nepomembna posoda ali orodje iz prazgodovine ali pa srečanje in dogovor dveh posameznikov bodo lahko nekoč ključnega pomena za interpretacijo in pripovedovanje zgodb tega prostora.
Zato ni bilo naključje, da je celotna Vestnikova redakcija obiskala Pokrajinski muzej in se sprehodila skozi zgodbe življenja ljudi ob Muri v vseh zaznanih zgodovinskih obdobjih. Da smo jih obiskali, smo imeli vsaj tri dobre razloge: prvi je deseta obletnica postavitve izjemne stalne razstave, drugi razlog je, ker je Vestnik vsa ta leta del stalne zbirke in vsak teden priložijo nov izvod, in tretji, najbolj osebni razlog, da življenje in dihanje tega prostora premalo poznamo. - A. N. R. R.

Poletne akcije radia Murski val in Vestnika

Odkrijte skritega gosta

Terme 3000 MORAVSKE TOPLICE SAVA HOTELS & RESORTS

20% POPUSTA

pri nakupu celodnevne vstopnice v soboto, 21. julija 2007

NA KOPALIŠČU V TERMAH 3000 V SOBOTO POPOLDNE (med 15.00 in 17.00)

Prvi, ki ga odkrije, dobi vstopnico za kopanje do konca letošnjega leta.

Že med 8.00 in 10.00 dopoldne poslušajte Murski val, da bo odkrivanje lažje.

S priloženim originalnim kuponom vstopnica za sobotno celodnevno kopanje z 20-odstotnim popustom.

Podjetje za informiranje Murska Sobota, d. d., Ul. arh. Novaka 13, Murska Sobota

Igrajte se s SESTAVLJANKO

Vsi, ki boste 19. in 26. julija ter 2., 9., in 16. avgusta zbirali sličice (skupno pet) in jih pravilno sestavili, prinesli sestavljanko v naročniško službo Vestnika – SAMO do 23. avgusta –, boste prejeli kupon, ki ga boste pri blagajnah Kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni zamenjali za brezplačno vstopnico.

Naročam VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica)

Ime in priimek:

Ulica:

Poštna številka in kraj:

Davčna številka ali rojstni podatki:

Datum: Podpis:

Naročnino želim plačevati (označi):
- ☐ po položnici - letno 65,00 evra
- ☐ po položnici - polletno 32,50 evra
- ☐ po položnici - trimesečno 16,25 evra

Več informacij: 02 538 17 20.

Pozornost novemu naročniku, ki se na časopis naroča PRVIČ: Vestnikova majica

AKCIJA 10 = 14
(plačaš 10, dobiš 14 celodnevnih kart)

Ugoden nakup kopalnih kart za poletno sezono 2007 v Termah Radenci! Karte je možno kupiti do 19. 8. 2007, izkoristite pa jih lahko do 2. 9. 2007.

OTROŠKA KARTA (4 - 15 LET) - PAKET S	75,- EUR
ODRASLA KARTA - PAKET L	95,- EUR
DRUŽINSKA KARTA - PAKET XXL	240,- EUR

V največjem pomenu besedi djetju, ki se ukvarja z sajenjem orhidej, so se odločili, da bodo na dvorišču začeli uporabljati tako imenovano kijanisko tehnologijo za uničevanje plevelov.

* * *

Prva violina Vodne skupnosti Mura Jože Novak je bil zadovoljen z eninegarskim koncertom pod napuščem.

* * *

Forsiranje drugega prekmurskega veletoka so ob podpori komorance, ki je preizkušala tudi sisteme F-400, izvedle žene sile pod vodstvom Rosmistrov - Čmikov - Vasič.

* * *

Kot kaže, bo avtocesta, ki jo zdaj gradijo v naših krajih, ugodno vplivala na demografsko sliko Prekmurja. Motorni sel je zaljubil do ušes.

* * *

Pred gradnjo potočnega mostu v Odrancih bodo priredili simpozij o setvi ajdove kaše. Glavna na pokroviteljica simpozija bo znana arhitektka iz Murske Sobote.

* * *

Nekateri radgonski vrtkarji so morali že nekajkrat zamenjati svoje vrtove, razen tega da si jih bodo v prihodnje delili na transportnih vozilih.

* * *

Ob bokraškem mostu sta se srečala moravski podžupan Alojz Glavač in puconski občinski svetnik Jože Ficko. Dogovorila naj bi se za projekt izgradnje novega mostu, ki ga bodo poimenovali *Harfa iz stekla*.

* * *

Inkvizicija Regine Cigdaniske in Branimirja Kocena je izdala listo, ki natančno določa prireditve v času, ko se ne morajo igrati med plesom na igralih delic. Za pripadnike *Sončnega poklica* je bula obvezna.

* * *

Potem ko so igrala v bližnjem Bad Radkersburgu znana evropska nogometna moštva kot so Schalke 04, Middlesbrough in West Ham United, si bodo posamezniki v Pekrnu prizadevajo organizirati močan nogometni turnir. A kot, pravi Diana - Diana tega več ne more. Mura 05 ne sme, UE M. Sakator pa ne dovoli.

* * *

Trg pred sobotko gasilno vedno nima imena. Predlagali ime Trg Tadeja Tomanar, a se boji, da se bo potem zgodila nova onključitev prekmurske zemlje matici domovini. Naša obubožana vlada tudi ne more privoščiti, da javnih slovesnosti vsem po letju.

BESEDA NI KONJ